

07
2023

ISSN 1508-0641

NOWA CURRENDA

Miesięcznik
komorników sądowych

NOWA CURRENDA

Miesięcznik
komorników sądowych

Redaktor naczelny: **prof. ALK dr hab. Joanna Studzińska**

Redaktor prowadzący: Magdalena Kirska-Okuniewska

Redakcja językowa: Magdalena Kirska-Okuniewska

Projekt okładki: Karol Szczawiński

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo do skracania tekstów. Uprzejmie informujemy, że przesłanie tekstu artykułu czy opracowania na adres redakcji wiąże się ze zgodą na jego ewentualne opublikowanie na łamach czasopisma i przeniesienie na wydawnictwo przysługujących do niego praw autorskich. W przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających przeniesienie praw autorskich do tekstu na wydawcę autor zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie redakcję. Redakcja zastrzega sobie także prawo do wprowadzania zmian w nadesłanych tekstach.

Stali współpracownicy:

Agnieszka Żelazna

Mateusz Sztandur

dr Monika Ged

dr Joanna Szachta

dr Grzegorz Kamieński

Anna Gołębiowska

Wydawca:

Currenda Sp. z o.o.

al. Niepodległości 703A, 81-853 Sopot

tel.: 58 550 38 75, 58 550 38 76

e-mail: nowa.currenda@currenda.pl

www.sklep.currenda.pl

czytelnia.currenda.pl

© Copyright by

Currenda Spółka z o.o.

ISSN 1508-0641

Spis treści

Od redakcji 6

AKTUALNOŚCI

Udział kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu lub nieobecnego w postępowaniu egzekucyjnym 9

AGNIESZKA ŻELAZNA

Doręczenia komornicze, czyli *quod ab initio vitiosum est, non potest tractu temporis convallescere* 17

MONIKA PIĄTKOWSKA

TEMAT NUMERU

Domniemanie opodatkowania VAT sprzedaży nieruchomości przez komornika 22

DR GRZEGORZ KAMIEŃSKI

ORZECZNICTWO

Przegląd orzecznictwa 35

MATEUSZ SZTANDUR

Okiem praktyka orzecznika 45

ANNA GOŁĘBIEWSKA

OPINIE

Uważam, że mądre decyzje są czasem decyzjami trudnymi – z Katarzyną Mazur, Wiceprezes Zarządu Currenda Sp. z o.o., rozmawia Magdalena Kirska-Okuniewska 52

Śmierć dłużnika w toku egzekucji – polemika 65

MATEUSZ PIETRZYK

SAMORZĄD KOMORNICZY

Quo vadis, academia? 69

KAROLINA TRYKACZ-WNUK

ZE ŚWIATA

Wiosenna Rada Stała UIHJ, Luksemburg, 11–12 maja 2023 r. 71

MAŁGORZATA PĘDZISZCZAK

Komornik w Luksemburgu 77

ROZMAWIAŁ: MICHAŁ SKRZYPEK

PO GODZINACH

Sympathy for the bailiff, czyli opętana statystyka 81

TOMASZ CHOJNACKI

Szanowni Państwo!

Lato w pełni, my jednak nie zwalniamy tempa pracy. Lektura ciekawych opracowań czy felietonów może umilić wakacyjny czas. Dr Grzegorz Kamieński z Akademii Nauk Stosowanych Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu przygotował dla Państwa opracowanie *Domniemanie opodatkowania VAT sprzedaży nieruchomości przez komornika*. Odnosząc się do interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Izby Skarbowej, autor dokonuje analizy przypadku egzekucyjnej sprzedaży nieruchomości, kiedy komornik powinien ustalić wszelkie okoliczności po stronie dłużnika mające wpływ na klasyfikację VAT sprzedaży. W przypadku fiaska tego typu ustaleń transakcja w sposób dorozumiany będzie podlegać opodatkowaniu VAT. Może się tak zdarzyć np. wtedy, gdy dłużnik „nie pamięta” istotnych okoliczności albo przekazuje organowi egzekucyjnemu sprzeczne informacje z punktu widzenia zastosowania regulacji pozwalających

na zwolnienie z VAT. Agnieszka Żelazna, radczyni prawna, w artykule *Udział kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu lub nieobecnego w postępowaniu egzekucyjnym* wskazuje na praktyczne aspekty potrzeby ustanowienia kuratora oraz tryb i skutki tego zdarzenia prawnego. Autorka dokonuje także analizy takiej potrzeby w świetle art. 928 k.p.c. Z kolei radczyni prawna Monika Piątkowska omawia doręczenia komornicze, przedstawiając doświadczenia wiążące się ze stosowaniem tej instytucji. Wracamy również do zagadnienia poruszonego w poprzednim wydaniu „Nowej Currendy”. Śmierć dłużnika w toku egzekucji rodzi na tyle istotne skutki, a uregulowania są do tego stopnia skomplikowane, że Mateusz Pietrzyk, sędzia Sądu Rejonowego w Chrzanowie, *ad vocem* odnosi się do tego tematu.

Mamy także wiele relacji z życia samorządu komorniczego. Komornik sądowy Małgorzata Pędziszczak relacjonuje posiedzenie wiosennej Rady Stałej Międzynarodowej Unii Komorników Sądowych (Union Internationale des Huissiers de Justice – UIHJ), które odbyło się w dniach 11–12 maja 2023 r. w Luksemburgu. Współorganizatorem była Izba Komornicza Wielkiego Księstwa Luksemburga, a wydarzenie odbyło się w prestiżowej siedzibie Europejskiego Centrum Kongresowego. Drugi reprezentant KRK obecny podczas majowej Rady Stałej UIHJ asesor komorniczy Michał Skrzypek przeprowadził wywiad z luksemburskim komornikiem Carlosem Calvo. Rozmowa pozwoliła ukazać specyfikę tej profesji w innym kraju. Natomiast komornik sądowy Karolina Trykacz-Wnuk opisuje konferencję naukową „Quo vadis academia? Kształcenie studentów i doktorantów – wczoraj, dziś i jutro”, która miała miejsce w dniach 11–12 maja 2023 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wydarzeniem towarzyszącym był Ogólnopolski Zjazd Dziekanów Wydziałów

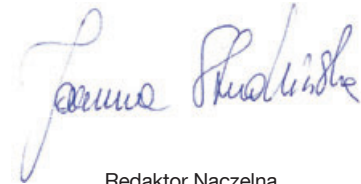

Fot. Bogusława Guzowska

Prawa Uczelni Wyższych, w ramach którego zorganizowano panel dyskusyjny poświęcony standaryzacji procesu kształcenia na kierunku prawo w kontekście aplikacji prawniczych. Natomiast nasza redaktorka prowadząca Magdalena Kirska-Okuniewska przeprowadziła rozmowę z Wiceprezes Currenda Sp. z o.o. Katarzyną Mazur, która od 10 lat współpracuje z komornikami sądowymi na rynku rozwiązań dla kancelarii komorniczych.

Wracają oczywiście stałe rubryki. Nasz komornik książkowy Tomasz Chojnacki w felietonie *Sympathy for the bailiff*, czyli opętana statystyka wskazuje na powiązanie statystyk, liczb i sił nieczystych. Mateusz Sztandur prezentuje najnowsze orzecznictwo, tym razem dotyczące umorzenia postępowania w kontekście pokrzywdzenia wierzycieli na gruncie likwidacji składników majątkowych, zbiegu egzekucji z nieruchomości i odmowy przekazania przez komornika akt sprawy, uzasadnionej upływem sześciu miesięcy od wszczęcia egzekucji bez doprowadzenia postępowania do kolejnego etapu egzekucji z nieruchomości, oraz pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Anna Gołębiowska, referendarz sądowy, w opracowaniu z cyklu *Okiem praktyka orzecznika* odnosi się do obniżenia opłaty egzekucyjnej w kontekście przepisu art. 52 u.k.k.

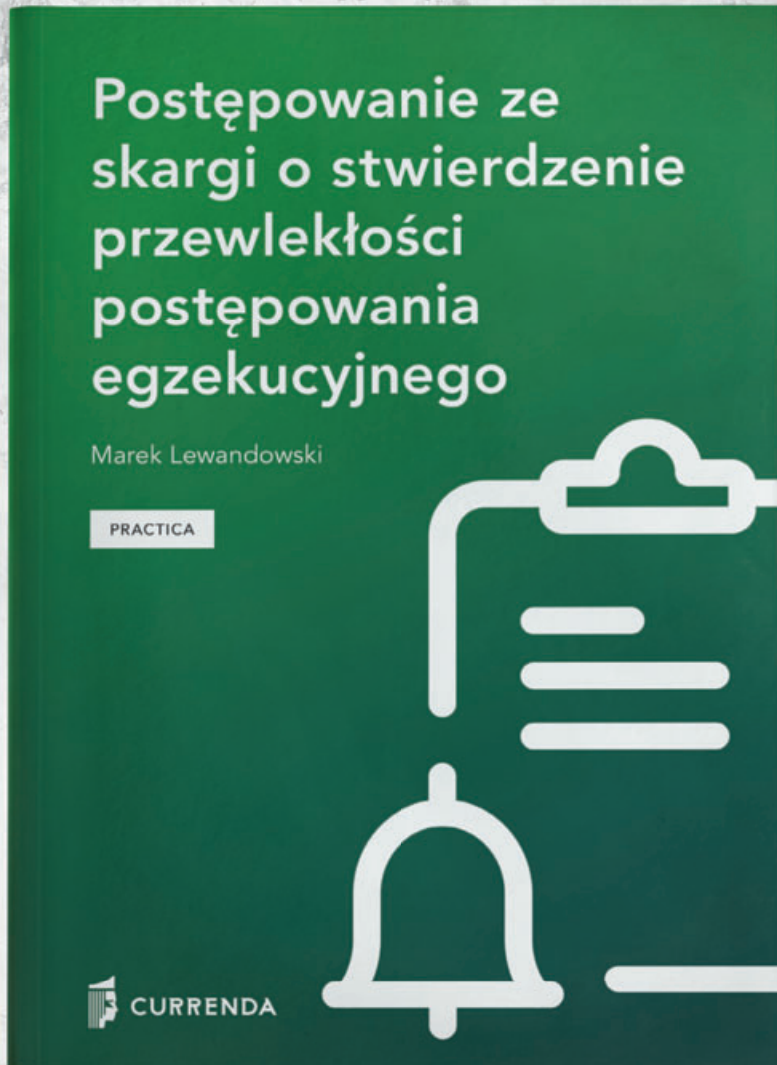
Życzymy miłej lektury!

Redaktor Naczelna

Już w sklepie Currendy!

www.sklep.currenda.pl

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Udział kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu lub nieobecnego w postępowaniu egzekucyjnym

Przepisy k.p.c. zawierają – w odniesieniu do udziału w postępowaniu egzekucyjnym kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu lub nieobecnego – odrębne regulacje, na podstawie których kuratora ustanawia się bądź to dla dłużnika, bądź też w razie nieobecności innych stron postępowania, a więc wierzyciela i pozostałych uczestników.

AGNIESZKA ŻELAZNA
Radczyni prawna

I. Kurator dla nieznanego z miejsca pobytu dłużnika

Stosownie do regulacji zawartej w art. 802 k.p.c., jeżeli miejsce pobytu dłużnika nie jest znane, sąd ustanowi dla niego kuratora z urzędu, gdy egzekucja ma być wszczęta z urzędu, w innych zaś sprawach – dopiero na wniosek wierzyciela.

Obowiązek zapewnienia czynnego udziału dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym – zaś w sytuacji, gdy miejsce jego pobytu nie jest znane, działającego za niego kuratora – stanowi konsekwencję obowiązujących w całym postępowaniu egzekucyjnym jego naczelnych zasad, w tym zasady równości stron postępowania oraz zasady prawdy obiektywnej. Tak też, jak zwraca się na to uwagę w doktrynie¹, wynikająca z Konstytucji RP zasada czynnego udziału stron w postępowaniu rozpoznawczym przejawia się w zapewnieniu każdej ze stron takiej samej możliwości działania oraz w wysłuchaniu przez sąd, a więc możliwości obrony swoich praw i interesów. Choć w postępowaniu egzekucyjnym zasada równości stron ulega pewnym modyfikacjom ze względu na charakter tego postępowania, to jednak nie oznacza to, że ustawodawca nie zapewnił dłużnikowi możliwości obrony jego praw w toku tego postępowania².

W toku postępowania egzekucyjnego dość często zdarza się zaś sytuacja, gdy dłużnik nie odbiera kierowanej do niego korespondencji. Powyższa okoliczność skutkuje z kolei tym, że komornik nie może prowadzić skutecznej egzekucji na rzecz wierzyciela, zaś dłużnik nie ma możliwości obrony swoich praw.

Z powyższych względów, w razie niemożności doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego, gdy miejsce pobytu dłużnika nie jest znane, ustawodawca przewidział możliwość ustanowienia przez sąd dla takiego dłużnika kuratora do działania w jego imieniu. Z powyższego wynika jednocześnie, że regulacja zawarta w art. 802 k.p.c. nie będzie miała zastosowania w sytuacji, gdy miejsce pobytu dłużnika stało się nieznane dopiero w toku postępowania egzekucyjnego, a więc po skutecznym doręczeniu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Komornik – w razie braku doręczenia kolejnej korespondencji przeznaczonej dla dłużnika w toku egzekucji – winien bowiem postąpić zgodnie z dyspozycją art. 136 § 2 w zw. z art. 761 § 3 k.p.c., tj. pozostawić pismo w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

Ustanowienie kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu możliwe jest – jak wskazano na wstępie – bądź to z urzędu (gdy egzekucja ma być wszczęta z urzędu), bądź na wniosek wierzyciela (w pozostałych sprawach). Podkreślić należy, że przepis art. 802 k.p.c. jest zarazem przepisem szczególnym w stosunku do art. 144 k.p.c., stanowiącego o ustanowieniu kuratora dla strony postępowania sądowego w sytuacji, gdy miejsce jej pobytu nie jest znane, zaś okoliczność ta została uprawdopodobniona przez wnioskodawcę. Jak podkreśla się to przy tym zgodnie w doktrynie³ i w orzecznictwie, ustanowienie kuratora w postępowaniu rozpoznawczym nie rozciąga się na postępowanie egzekucyjne, z wyjątkiem przypadków, gdy na skutek zarządzenia tymczasowego wydanego w postępowaniu rozpoznawczym celem zabezpieczenia powództwa lub na podstawie wyroku zaopatrzonego rygiorem natychmiastowej wykonalności dochodzi do egzekucji. W takiej sytuacji dłużnika zastępuje bowiem w postępowaniu egzekucyjnym kurator ustanowiony w postępowaniu rozpoznawczym⁴. Zauważyć należy, że fakt ustanowienia kuratora dla stro-

Fot. pl.freepik.com

ny postępowania rozpoznawczego (sądowego) może z kolei posłużyć jako uzasadnienie wniosku o ustanowienie kuratora dla dłużnika w toku postępowania egzekucyjnego. Istnieje przy tym oczywiście możliwość ustanowienia kuratorem tej samej osoby po raz drugi, tym razem jednak w postępowaniu egzekucyjnym. Jak podkreśla się to przy tym w doktrynie⁵, jeżeli dla dłużnika kurator został ustanowiony przez sąd opiekuńczy na podstawie art. 184 § 1 k.r.o., stanowiącym, że dla ochrony praw osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia się kuratora – wówczas ustanowienie kuratora z mocy art. 802 k.p.c. jest już niedopuszczalne.

Konkludując, celem regulacji zawartej w art. 802 k.p.c. jest nie tylko zapewnienie udziału dłużnika w toku egzekucji poprzez działanie w jego zastępstwie przez kuratora ustanowionego przez sąd (ochrona interesów dłużnika), lecz także zapewnienie sprawnego

toku postępowania egzekucyjnego (ochrona interesów wierzyciela).

a) Przesłanki ustanowienia kuratora w trybie art. 802 k.p.c.

Przepis art. 802 k.p.c. dopuszcza ustanowienie kuratora procesowego w sytuacji, kiedy miejsce pobytu dłużnika nie jest znane. Stwierdzenie tej okoliczności stanowi wobec tego podstawową przesłankę ustanowienia kuratora. Jak wyjaśnia się to przy tym w doktrynie⁶, co do samych przesłanek ustanowienia kuratora w trybie art. 802 k.p.c., to w przypadku postępowania egzekucyjnego wszczętego z urzędu, sąd rejonowy winien ustanowić kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu, wydając stosowne postanowienie, po uprzednich ustaleniach dokonanych przez komornika w postaci skierowania zapytań do stosownych instytucji, tj. ZUS-u i urzędu gminy/miasta właściwego dla ostatniego znanego miejsca zamieszkania dłużnika. Tutaj możliwości ustalenia miejsca pobytu dłużnika przez komornika wynikają bowiem z zastosowania regulacji zawartej w art. 761 § 1¹ k.p.c., uprawniającej komornika do żądania od organów i podmiotów w przepisie tym wyszczególnionych m.in. podania danych adresowych dłużnika.

Co ważne, zgodnie z ugruntowanym w doktrynie⁷ poglądem, przesłanką ustanowienia kuratora będzie również brak możliwości doręczenia pisma w mieszkaniu, miejscu pracy, bądź w jakimkolwiek innym miejscu, gdzie istniałaby możliwość podjęcia korespondencji przez stronę. Miejsce zamieszkania nie jest bowiem tożsame pojęciu miejsca pobytu. Tak też przyjąć należy⁸, iż miejsce pobytu dłużnika można uznać za nieznanie zarówno wtedy, gdy żądający ustanowienia kuratora nie ma o nim wiadomości i nie jest ono znane powszechnie, tzn. co najmniej kręgowi osób, które zazwyczaj o pobycie tym są poinformowane, jak i wówczas, gdy osoba

mająca konkretny adres zamieszkania nie jest pod tym adresem znana i pomimo podjętych działań osobiście przez wierzyciela lub komornika w toku postępowania egzekucyjnego nie zdołano uzyskać żadnych wiadomości o miejscu pobytu dłużnika.

Jako dopuszczalne wskazuje się w tym zaś zakresie⁹ ustanowienie kuratora również dla osoby prawnej w sytuacji, gdy nie udało się doręczyć zawiadomienia o wszczęciu egzekucji na adres ujawniony w KRS lub inny, wskazany przez wierzyciela lub ustalony w toku egzekucji. Możliwość taka dopuszczalna jest, mimo że pisma dla osób prawnych, organizacji oraz osób fizycznych podlegających wpisowi do rejestru albo ewidencji na podstawie odrębnych przepisów, w razie niemożności doręczenia z uwagi na nieujawnienie w rejestrze albo w ewidencji zmiany adresu (w przypadku osób fizycznych miejsca zamieszkania i adresu) pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowe miejsce zamieszkania i adres są znane.

W odniesieniu natomiast do egzekucji toczącej się na skutek wniosku złożonego przez wierzyciela wskazać należy, iż sąd ustanowi kuratora dla dłużnika dopiero na wniosek złożony przez stronę inicjującą postępowanie egzekucyjne. Wówczas zaś wykazanie okoliczności, iż miejsce pobytu dłużnika nie jest znane, a tym samym zaistniała potrzeba ustanowienia kuratora dla zastępowania nieobecnego należy do wierzyciela. Samo

Fot. pl.freepik.com

przy tym stwierdzenie wierzyciela o potrzebie ustanowienia kuratora, nieoparte innymi argumentami, nie może być uznane za uprawdopodobnienie nieznaności miejsca pobytu dłużnika¹⁰. Wierzyciel musi zatem wykazać, że dłużnik mający konkretny adres zamieszkania nie jest pod tym adresem znany i pomimo podjętych działań nie zdołano uzyskać żadnych wiadomości o miejscu jego pobytu. Nie jest przy tym osobą nieznaną z miejsca pobytu osoba nieobecna w kraju, lecz przebywająca w znanym miejscu za granicą.

We wniosku o ustanowienie kuratora wierzyciel musi przy tym wykazać, że na skutek nieznanego miejsca pobytu nie ma możliwości doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji. Przykładowo więc wierzyciel, kierując wniosek do sądu, może uzasadnić jego konieczność, wskazując, że dłużnik już na etapie postępowania rozpoznawczego był reprezentowany przez ustanowionego kuratora, gdyż jego miejsce pobytu nie jest znane i nie ma możliwości ochrony swoich praw¹¹. Ponieważ zaś – o czym była już mowa wyżej – art. 802 k.p.c. jest regulacją szczególną w odniesieniu do art. 144 k.p.c., który to przepis jako przesłankę ustanowienia kuratora wskazuje uprawdopodobnienie po stronie wnioskodawcy, iż miejsce pobytu strony nie jest znane, zwraca się uwagę, że takiego wymogu ustawodawca nie zawarł w omawianym przepisie art. 802 k.p.c. W konsekwencji w doktrynie¹² wyrażany jest pogląd, że nawet w przypadku posiadania przez wierzyciela informacji o ewentualnym miejscu pobytu dłużnika, brak możliwości zastania go w tym miejscu albo celowe unikanie podjęcia korespondencji powinno być odbierane jako uprawdopodobnienie, iż miejsce pobytu dłużnika nie jest znane, gdyż nie istnieje możliwość skutecznego doręczenia korespondencji dłużnikowi przez komornika. Zgodnie jednak z bardziej rygorystycznym podejściem sama próba doręczenia przez komornika korespondencji dłużnikowi pod

adresem wskazanym przez wierzyciela jest niewystarczająca dla ustanowienia kuratora w sprawie przez sąd. Przyjmuje się bowiem, iż wierzyciel w toku postępowania powinien podjąć wszelkie kroki celem ustalenia aktualnego adresu dłużnika, pod którym mógłby on podjąć korespondencję. W praktyce może to zaś odbyć się w drodze skierowania zapytań do właściwych organów i instytucji, które taki adres mogą – z uwagi na zakres prowadzonych działań i zadania ustawowe – posiadać (ZUS, urząd miasta, urząd skarbowy itp.).

Jedynie zatem w sytuacji, gdy kroki podjęte przez komornika na wniosek wierzyciela (bądź podjęte samodzielnie przez wierzyciela) nie skutkują ustaleniem adresu dłużnika, a zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego nadal nie zostało prawidłowo doręczone, wierzyciel powinien wystąpić z wnioskiem o ustanowienie kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu.

b) Tryb ustanowienia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu dłużnika

Organem właściwym do ustanowienia kuratora jest sąd rejonowy, przy którym komornik prowadzi egzekucję przeciwko dłużnikowi, zarówno wtedy, gdy egzekucja została wszczęta na wniosek, jak i z urzędu lub na żądanie uprawnionego organu¹³. W tym zaś zakresie nie ma jakichkolwiek odstępstw od wskazanej wyżej reguły. Niezależnie więc od tego, czy egzekucja prowadzona jest z nieruchomości czy też innych składników majątku należących do dłużnika, organem właściwym do ustanowienia kuratora zawsze będzie sąd miejsca prowadzenia egzekucji¹⁴. Jeżeli egzekucja prowadzona jest z kolei przez komornika z wyboru, to właściwy jest sąd, przy którym komornik ten działa. Stanowisko to znajduje przy tym potwierdzenie w uchwale Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2000 r.¹⁵, w której stwierdzono, że jeżeli egzekucję wydania nieruchomości prowadzi komornik

wybrany przez wierzyciela, to właściwy do ustanowienia kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu jest sąd rejonowy, przy którym działa ten komornik.

O ustanowieniu kuratora w trybie art. 802 k.p.c. sąd orzeka w formie postanowienia, stosownie do treści art. 766 k.p.c. Sam wniosek o ustanowienie kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu ma charakter wpadkowy, stanowiąc jedynie czynność w toku postępowania egzekucyjnego. Dlatego też przyjęć należy, iż postanowienie w przedmiocie ustanowienia kuratora nie powinno być kwalifikowane jako postanowienie kończące postępowanie, lecz jest elementem koniecznym do przeprowadzenia skutecznej egzekucji przez komornika. Wniosek o ustanowienie kuratora w trybie art. 802 k.p.c. nie stanowi również samodzielnej części postępowania egzekucyjnego z uwagi na fakt, iż ma on charakter następczy wobec skierowania wniosku egzekucyjnego do właściwego organu.

W przypadku wydania orzeczenia o ustanowieniu kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu, kurator w ten sposób ustanowiony uprawniony jest do działania do momentu uchylecia postanowienia go ustanawiającego lub wydania przez komornika postanowienia o zakończeniu postępowania egzekucyjnego. Co do zasady, postanowienie o ustanowieniu kuratora zostanie uchylone wówczas, gdy przyczyna ustanowienia kuratora odpadnie, np. w sytuacji ustalenia miejsca pobytu dłużnika.

Jak podnosi się to przy tym w doktrynie¹⁶, ustanowienie kuratora wywołuje skutki prawne jedynie w przypadku czynnego bądź zawieszzonego postępowania egzekucyjnego. Jeżeli zatem sąd ustanowi kuratora po umorzeniu egzekucji przez komornika, nie będzie to rodziło żadnych skutków, gdyż postępowanie, w którym został ustanowiony kurator, nie jest już przez organ egzekucyjny prowadzone, co tylko potwierdza, iż wniosek o ustanowienie kuratora nie jest samodzielną częścią postępowania egzekucyjnego. Przyjąć również należy zasadnie, iż wniosek ten zwolniony jest z opłaty¹⁷.

c) Skutki ustanowienia kuratora

Postanowienie o ustanowieniu kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu dłużnika wydane przez właściwy sąd ma zastosowanie jedynie do konkretnego postępowania egzekucyjnego, w ramach którego złożono wniosek o jego ustanowienie, lub sąd ustanowił kuratora z urzędu. Wobec powyższego, w praktyce istnieje możliwość, aby dłużnik, przeciwko któremu toczy się wiele postępowań był reprezentowany przez wielu kuratorów ustanowionych w różnych postępowaniach egzekucyjnych.

Co do samych uprawnień przysługujących kuratorowi ustanowionemu przez sąd, to wskazać należy uprawnienie do podejmowania (za dłużnika) wszelkich czynności w toku egzekucji. Kurator, o którym mowa, jest bowiem kuratorem procesowym i jego zakres działania sprowadza się do podejmowania czynności w sprawie, w której został ustanowiony. Kurator może zatem nie tylko uczestniczyć w egzekucji na prawach dłużnika, lecz także posiada legitymację z tego tytułu wynikającą do składania wszelkich środków zaskarżenia na poszczególne czynności podjęte przez komornika z pokrzywdzeniem dłużnika oraz wytaczania powództw przeciwegzekucyjnych z art. 840 k.p.c., jak też

łożenia skargi na czynność komornika i zażalenia na postanowienia sądu oraz podejmowania innych czynności zastrzeżonych dla dłużnika.

Uprawnienia kuratora nie są oczywiście nieograniczone, w tym również w ramach czynności związanych lub potrzebnych do skutecznego prowadzenia egzekucji. Przykładowo, jak wyjaśnił to NSA w wyroku z 5 października 2022 r.¹⁸, interesu prawnego w uzyskaniu danych o małżonce i krewnych zastępowanego przez kuratora dłużnika nie można oprzeć jedynie na samym fakcie powierzenia funkcji kuratora. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że rolą kuratora jest również podejmowanie czynności faktycznych celem odszukania dłużnika. Żądanie uzyskania danych osobowych małżonki dłużnika oraz jego krewnych oparte jest na interesie faktycznym, a nie prawnym, ponieważ postanowienie sądu rejonowego o ustanowieniu kuratora dotyczy tylko dłużnika, nie zaś jego małżonki i krewnych. Żądanie informacji dotyczących dzieci dłużnika w oparciu o takie postanowienie jest zatem zbyt daleko idące, ponieważ wykracza poza zakres interesu prawnego przysługującego kuratorowi w odniesieniu do dłużnika nieznanego z miejsca pobytu.

Udział kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu dłużnika wiąże się przy tym z koniecznością pokrycia jego wynagrodzenia. Należy zatem wskazać, że wynagrodzenie należne kuratorowi przyznaje komornik. Powyższe zagadnienie zostało przy tym jednoznacznie uregulowane w art. 13 ust. 2 ustawy z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych. W obecnym stanie prawnym należności przysługujące ustanowionemu przez sąd kuratorowi przyznawane są zatem przez komornika. Pobraną od wierzyciela zaliczkę na poczet należności kuratora sąd, który go ustanowił, niezwłocznie przekazuje komornikowi. Do należności kuratora stosuje się z kolei odpowiednio przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądo-

”
UDZIAŁ KURATORA DLA
NIEZANANEGO Z MIEJSCA POBYTU
DŁUŻNIKA WIĄŻE SIĘ PRZY TYM
Z KONIECZNOŚCIĄ POKRYCIA
JEGO WYNAGRODZENIA.

wych w sprawach cywilnych, a więc rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej¹⁹.

II. Kurator dla nieobecnego w postępowaniu egzekucyjnym

Stosownie z kolei do regulacji zawartej w art. 928 k.p.c., w celu dopilnowania praw osoby, której miejsce pobytu nie jest znane i której z powodu nieobecności nie można dokonywać doręczeń, sąd – na wniosek komornika – ustanowi kuratora do zastępowania osoby nieobecnej. Kurator w ten sposób ustanowiony wykonuje swe czynności także w interesie innych osób, którym w dalszym toku postępowania doręczenia nie będą mogły być dokonane. Kurator może jednak reprezentować równocześnie tylko te osoby, których interesy nie są sprzeczne.

Jak wskazuje się to na tle powyższej regulacji w nawiązaniu z kolei do regulacji art. 802 k.p.c., przepis art. 802 k.p.c. dotyczy jedynie osoby dłużnika i nie ma zastosowania do wierzyciela oraz innych uczestników postępowania. Ustanowienie kuratora w toku postępowania egzekucyjnego dla innych uczestników niż dłużnik przewiduje bowiem właśnie art. 928 k.p.c. Przepis ten nie znajdzie jednakże zastosowania w odniesieniu do spadkobierców zmarłego dłużnika z uwagi na regulację art. 819 k.p.c.

Z art. 928 k.p.c. wynika zatem, że ustawodawca przewidział możliwość ustanowienia kuratora dla osoby nieobecnej (czy to wierzyciela, czy też innego uczestnika postępowania poza dłużnikiem), w celu dopilnowania jej praw, aby możliwe było przeprowadzenie i zakończenie postępowania egzekucyjnego. Również w przypadku osoby uczestniczącej w postępowaniu egzekucyjnym, której miejsce pobytu nie jest znane i której z powodu jej nieobecności nie można dokonywać doręczeń, sąd ustanowi kuratora do jej zastępowania.

Jak podkreśla się to w doktrynie²⁰, przepis art. 928 k.p.c. znajduje zastosowanie w razie egzekucji z nieruchomości. Tak też, sąd ustanowi – na wniosek komornika – kuratora do zastępowania osoby nieobecnej w przypadku prowadzenia egzekucji z nieruchomości. Samo przy tym oświadczenie przez komornika, że miejsce uczestnika nie jest znane, nie wystarcza – z odwołaniem się do poczynionych już wyżej rozważań – do uwzględnienia wniosku o ustanowienie kuratora, bowiem wymagane jest – tak jak w przypadku art. 802 k.p.c. – uprawdopodobnienie tej okoliczności.

Kurator ustanawiany w trybie art. 928 k.p.c. może wykonywać jednocześnie czynności także w interesie innych osób, którym w dalszym toku postępowania egzekucyjnego doręczenia nie będą mogły być dokonane. Jedynym zastrzeżeniem poczynionym przez ustawodawcę jest to, że kurator nie może reprezentować równocześnie tych osób, których interesy są sprzeczne. Wymagane będzie jednakże wydanie w takiej sytuacji przez sąd postanowienia o powołaniu kuratora także w odniesieniu do tych (innych) osób, co dopiero pozwoli na ocenę, czy interesy tychże osób nie są sprzeczne z interesami uczestników już zastępowanych przez tego kuratora.

W doktrynie²¹ zwraca się przy tym uwagę na konieczność zachowania należytej ostrożności w odniesieniu do wniosków

o ustanowienie kuratora dla jeszcze innego, domniemanego uczestnika postępowania, składanych przez dłużnika do komornika. Wnioski takie mogą bowiem mieć wyłącznie na celu przedłużenie postępowania egzekucyjnego.

Przypisy końcowe

- ¹ Por. I. Gil [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz* pod red. E. Marszałkowskiej-Krześ, I. Gil, wyd. 31, Warszawa 2023.
- ² Por. W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2001, s. 60
- ³ Por. H. Pietrzkowski [w:] T. Ereciński, *Komentarz k.p.c.*, t. 4, Warszawa 2009, s. 162.
- ⁴ Por. E. Wengerek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, Warszawa 1972, s. 185.
- ⁵ Por. K. Korzan, *Kurator w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1966, s. 125; A. Marciniak [w:] *Kodeks postępowania cywilnego*, t. II, pod red. K. Piaseckiego, Warszawa 2006, s. 700.
- ⁶ Por. D. Adamiec, *Ustanowienie kuratora dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu w postępowaniu egzekucyjnym*, MOP 2022, nr 13, s. 685–689.
- ⁷ I. Wolniak [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz* pod red. P. Rylskiego, Warszawa 2022, kom. do art. 143.
- ⁸ P. Kosyra, *Kurator dla dłużnika nieznanego z miejsca pobytu w sądowym postępowaniu egzekucyjnym*, MOP 2011, nr 14, s. 789–791.
- ⁹ *Ibidem*.
- ¹⁰ Por. R. Kowalkowski [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz* pod red. Z. Szczurka, Sopot 1994, s. 154.
- ¹¹ Por. J. Misztal-Konecka, *Czy na zarządzenie o zwrocie wniosku o ustanowienie kuratora dla dłużnika, którego miejsce pobytu nie jest znane (art. 802 k.p.c.), przysługuje zażalenie?*, PPC nr 4/2016, s. 699.
- ¹² Por. D. Adamiec, *op. cit.*
- ¹³ Por. A. Marciniak, *op. cit.*
- ¹⁴ *Ibidem*.
- ¹⁵ Sygn. akt III CZP 5/2000.
- ¹⁶ Por. D. Adamiec, *op. cit.*
- ¹⁷ Por. postan. SO w Słupsku z 25 września 2013 r., sygn. akt IV Cz 534/13.
- ¹⁸ Sygn. akt II OSK 2996/19.
- ¹⁹ Dz.U. z 2018 r. poz. 536.
- ²⁰ Por. H. Pietrzkowski, *op. cit.*, s. 438.
- ²¹ I. Gil, *op. cit.*

Już w sklepie Currendy!

www.sklep.currenda.pl

Prawna ochrona rolnictwa w egzekucji świadczeń pieniężnych

Martyna Komarowska-Horosz

 CURRENDA

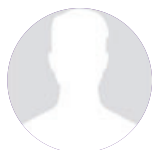
DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Doręczenia komornicze czyli

*quod ab initio vitiosum est,
non potest tractu temporis
convalescere*¹

MONIKA PIĄTKOWSKA

Radczyni prawna

Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji z 29 sierpnia 1997 r.² w art. 1 określała komornika sądowego jako funkcjonariusza publicznego. W „nowej” ustawie o komornikach sądowych³ z 22 marca 2018 r. w art. 1 komornik jest „zdefiniowany” jako... komornik. Wskazana jest również rola funkcjonariusza publicznego i organu władzy publicznej. Tymczasem w języku potocznym komornika nazywa się zgoła inaczej: złodziej, człowiek bez kręgosłupa moralnego. Po drugiej stronie mamy osoby postrzegające komornika jako tego, który pomaga odzyskać należności pieniężne czy alimenty. Miłościwie panującym komornik kojarzy się z biznesmenem. Natomiast z powodu wprowadzenia przepisów dotyczących dodatkowych obowiązków komorników sądowych, należałoby dopisać, że komornik to także listonosz czy doręczyciel.

Źródło: prywatne archiwum autorki

I choć porównanie do listonoszy czy kurierów nie jest w moim rozumieniu obraźliwe, to jednak taka praca – doręczanie przesyłek – nie licuje do końca z powagą urzędu. Mamy wszak mnóstwo podmiotów świadczących tego typu usługi specjalistycznie.

Tak naprawdę ani u.k.s.e., ani u.k.s. nie definiuje terminu „komornik sądowy”. Owszem, w ustawach tych wymieniono obowiązki komornika, opisano zasady wykonywania zawodu, a w tekst ustaw wpleciono przepisy dotyczące zarówno osób zatrudnionych na umowę o pracę, jak i przedsiębiorców. Paradoksalnie komornik nie jest ani pracownikiem w rozumieniu przepisów prawa pracy, ani przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy dotyczącej przedsiębiorców⁴ (choć mając na względzie literalną wykładnię definicji przedsiębiorcy – zaskakujące! – widzimy, że odpowiada ona charakterystyce zawodu komornika sądowego), zatem możemy chyba zaryzykować stwierdzenie, że jest swego rodzaju hybrydowym tworem systemu prawa.

Co ciekawe, sięgając po źródłostów słowa „komornik”, Wikipedia historycznie definiuje je następująco: „chłop nieposiadający ziemi i zabudowań, mieszkający najczęściej u innych chłopów, utrzymujący się z pracy najemnej we dworze lub u zamożniejszych chłopów”⁵. Z kolei *Encyklopedia Staropolska* pod redakcją Zygmunta Glogera przytacza bliższe nam chyba pochodzenie tego słowa: „Za doby Piastów, gdy komorą nazywano dwór i mieszkanie panującego księcia, zawiadujący dworem zwał się komorzym, a usługujący dworzanie – komornikami. Podczas pobytu cesarza Ottona III u Bolesława Chrobrego w Gnieźnie komornicy Bolesława z jego rozkazu odnosili codziennie wszystkie obrusy, kotary, ręczniki do skarbu cesarskiego. Gdy cały zarząd kraju, sądy i skarbowość koncentrowały się przy boku panującego, który sam i rządził, i sądził, i wojował, i skarb gromadził, musiał mieć wielu komorników, po dzisiejszemu urzędników, do wykonywania służby

”
PARADOKSALNIE KOMORNIK
NIE JEST ANI PRACOWNIKIEM
W ROZUMIENIU PRZEPISÓW
PRAWA PRACY, ANI
PRZEDSIĘBIORCĄ W ROZUMIENIU
USTAWY DOTYCZĄCEJ
PRZEDSIĘBIORCÓW.

i poleceń. To też słusznie mówi Lelewel, że żadne nazwanie urzędu dworskiego tak się nie rozkrzewiło, jak komorzego i komornika. Komorzy stał się wielkim, komornicy, zapewne stosownie do swego uzdolnienia i zasług, sprawowali urzędy postów i pościągów, sędziów i woźnych, mierników, poborców, egzekutorów i pokojowców... Z postępowaniem czasu liczba komorników niezmiernie wzrosła, nie tylko bowiem książęta panujący i kasztelanowie otaczali się drużyną dworzan, czyli komorników, ale każdy wojewoda, starosta, sędzia i podsędek do sprawowania swej władzy potrzebował zastępców i pomocników, zwanych na wzór książęcych komornikami. Komornika wojewodzińskiego zwano podwojewodzim, starościńskiego – podstarościem lub burgrabią. Komornik podkomorzego, jako sędziego granicznego, zwany »komornikiem granicznym«, musiał być mierniczym i stąd na Litwie dotąd geometrę zowią komornikiem, tak samo jak w Koronie nazywają tak egzekutora sądowego i podatkowego, ponieważ dawniej czynności te spełniali komornicy książąt i sędziów. Zygmunt I uznał potrzebę ustanowienia urzędnika, któryby, obeznawszy się z górnictwem, robił układy z gwarcetwami czyli stowarzyszeniami górników, wydawał pozwolenia i w ogóle załatwiał sprawy kopalnictwa. Urzędnik ten został nazwany »komornikiem górniczym« (*Camerarius montanus*), a był nim wówczas

na całą Rzeczpospolitą Lanckoroński. Na sądenie spraw granicznych król wysyłał dawniej swoich komorników. Komornicy rozwozili listy królewskie, a służba ich zwała się »komorniczą«⁶.

I tym sposobem komornicy wrócili do „rozwożenia listów”, nie królewskich co prawda, ale jednak. Historia kołem się toczy.

Zasady doręczeń komorniczych wprowadziła u.k.s., która weszła w życie 1 stycznia 2019 r. i która już doczekała się pierwszych nowelizacji, m.in. w przedmiocie doręczeń.

Zgodnie z art. 3 ust. 4, art. 3a oraz art. 3b w/w ustawy na zlecenie sądu lub na wniosek powoda zobowiązanego przez sąd na podstawie art. 139¹ § 1 ustawy z 17 listopada 1964 r. kodeks postępowania cywilnego⁷ – komornik osobiście i bezpośrednio doręcza zawiadomienia sądowe, pisma procesowe oraz inne dokumenty sądowe za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty, albo stwierdza, że adresat pod podanym adresem nie zamieszkuje.

Takie doręczenie komornik ma obowiązek wykonać w terminie 14 dni od otrzymania zlecenia, przy czym należy mieć na uwadze zasadę właściwości miejscowej komornika.

Każdemu praktykowi, który podejmie się analizy poszczególnych elementów tych przepisów, nasunie się mnóstwo pytań i wątpliwości. Do tego wszystkiego dochodzi jeszcze ocena próby doręczenia przez sąd.

Na przestrzeni zaledwie kilku lat obowiązywania u.k.s. wydano niezliczoną liczbę postanowień sądów, podważających – w sposób mniej lub bardziej zabawny – doręczenia komornicze. Zaprzyjaźnieni mecenasowie pytają: ile powinno trwać doręczenie?, jak udowodnić, że komornik był w miejscowości X pod adresem Y, a nie w miejscowości Z? Co ciekawe, pytania te nie są owocem teoretycznych rozważań pełnomocników na temat omawianej instytucji – wynikają z postanowień sądowych nieuznających dokonania doręczenia przez komornika. Dla przykładu

ciekawostka z postanowienia Sądu Rejonowego w Sosnowcu, który zakwestionował... Właściwie lepsze będzie przytoczenie tekstu postanowienia:

Zdaniem sądu nie zaistniały jednak takie okoliczności, które umożliwiłyby podjęcie postępowania. Strona powodowa składając pozew, wskazywała adres pozwanych w Sosnowcu przy ul. [...] Tam sąd kierował korespondencję, która była zwrócona z adnotacją „nie podjęto w terminie”. Czyli nie doszło wówczas, przy próbie doręczenia przez operatora pocztowego, do ustalenia, że adres jest nieprawidłowy, niepełny, albo że adresat wyprowadził się, nie mieszka pod tym adresem. Adnotacja „nie podjęto w terminie” kazałaby przyjąć, że adresat pod wskazanym adresem przebywa, zamieszkuje, a jedynie nie podejmuje korespondencji.

Komornik sądowy, zdaniem sądu, zgodnie z przepisami ustawy, na zlecenie sądu albo wniosek powoda zobowiązanego przez sąd na podstawie art. 139¹ § 1 kpc – osobiście doręcza bezpośrednio adresatowi zawiadomienia sądowe, pisma procesowe oraz inne dokumenty sądowe za potwierdzeniem odbioru i oznaczeniem daty, albo stwierdza, że adresat pod podanym adresem nie zamieszkuje.

Tutaj jednak należałoby przyjąć, że chodzi o „podany adres”, jako ten, który uprzednio powód wskazywał w aktach sprawy, celem doręczenia korespondencji przez sąd. Postępując się tym adresem, skoro uprzednio nie było wiadome, że jest to adres nieaktualny, powód powinien zlecić doręczenie korespondencji komornikowi, który albo by dokonał doręczenia, albo by stwierdził, że adresat nie zamieszkuje pod tym adresem. W tej zaś drugiej sytuacji, w trybie art. 3b ustawy, powód mógłby zwrócić się do komornika z wnioskiem o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata.

Kiedy sąd zobowiązał stronę powodową do doręczenia komorniczego, to zwrótnie

otrzymał informację, że komornik podejmował próbę doręczenia w Sosnowcu przy ul. [...] Komornik ogranicza się do wskazania, że pod adresem podanym w zleceniu przez powoda korespondencji nie doręczył z powodu nieobecności adresata, ale ustalono, że adresat zamieszkuje pod tym adresem, a informację pozyskano od kogoś, kto się nie przedstawił, a zamieszkuje pod adresem [...] (aczkolwiek w dokumentacji komorniczej nie dookreślono, że w Sosnowcu, czy w jakiegokolwiek innej miejscowości, poprzestając jedynie na wskazaniu ulicy), chociaż brak jakichkolwiek danych identyfikacyjnych tej osoby. W gruncie rzeczy zatem nie wiadomo tak naprawdę, od kogo przyjęto informację, uznając ją za pewną, że pozwani adresaci korespondencji sądowej mieszkają pod wskazanym adresem. Kto tak naprawdę przekazał komornikowi informację, że [...] aktualnie mieszkają pod adresem wskazanym w pozwie – tego komornik nie wyjaśnia. Na jakiej podstawie komornik przyjął, że ta nieokreślona, nieznaną osobą może mieć pewną wiedzę, czy dokonał sprawdzenia tożsamości tej osoby, czy w istocie był to faktyczny sąsiad pozwanych, czy może osoba przygodnie przebywająca w lokalu o numerze [...] (jeśli już rzeczywiście przyjął, że chodzi o lokal położony przy ul. [...] w Sosnowcu, bo co po raz kolejny sąd podkreśla, komornik w swoim protokole nie zaznaczył nazwy miejscowości, w której ma zamieszkiwać ta nieznana, nie przedstawiająca się osoba spod numeru [...]).

Trudno zdaniem sądu przyjąć, iż doszło do wyczerpania dyspozycji z przepisu art. 3a ustawy o komornikach, zgodnie z którymi to przepisami: „jeżeli próba doręczenia okaże się bezskuteczna, a zgodnie z ustaleniami komornika adresat zamieszkuje pod podanym adresem, w oddawczej skrzynce pocztowej adresata umieszcza się zawiadomienie o podjętej próbie doręczenia wraz z informacją o możliwości odbioru pisma w kancelarii komornika oraz pouczeniem, że należy je odebrać w terminie

14 dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. Jeżeli pod wskazanym adresem zastano doręskiego domownika adresata, o możliwości odbioru pisma poucza się dodatkowo tego domownika”. A poza tym, jak stronie pozwanej osobiście i bezpośrednio nie doręczono pozwu przy pierwszym podejściu, kierując korespondencję z sądu, tak i nie doręczono tej korespondencji osobiście i bezpośrednio z wykorzystaniem komornika. Nie sposób zapominać, że sprawa dotyczy ustanowienia rozdzielności majątkowej i zasadne jest zagwarantowanie równych praw procesowych obydwu stronom postępowania, zaś prawidłowe doręczenie korespondencji to kluczowy element wdrożenia przewodu sądowego.

Sumując te okoliczności, sąd postanowił, jak w sentencji, albowiem nie ma podstaw do podjęcia postępowania. Przyczyna zawieszenia, czyli brak możliwości nadania sprawie dalszego biegu wobec niedoręczenia korespondencji pozwany, w ocenie sądu nie ustała⁸.

Jak już wspomniałam, ustawa k.p.c. do czekała się licznych nowelizacji, również w części dotyczącej doręczeń. Aby nie zanudzać Czytelników treścią przepisów, wskażę tylko najistotniejsze zmiany, które weszły w życie 1 lipca 2023 r. Niewątpliwie pozytywnie należy ocenić art. 133 § 3, który umożliwia

”
Z DOŚWIADCZEŃ – MOICH
WŁASNYCH ORAZ KOLEŻANEK
I KOLEGÓW – WYNIKA, ŻE
Z POZORU PROSTA CZYNNOŚĆ
USTALENIA CZY POTWIERDZENIA
FAKTU ZAMIESZKANIA LUB
OBECNOŚCI OKREŚLONEJ
OSOBY W KONKRETNYM MIEJSCU
STAŁA SIĘ OSTATNIMI CZASY
NIESŁYCHANIE SKOMPLIKOWANA.

doręczanie pism sądowych pełnomocnikom, jeżeli byli ustanowieni. W poprzednim brzmieniu przepis pozwalał na doręczenie wyłącznie adresatowi pisma. Art. 139 niesie za sobą dużą zmianę dotyczącą przedsiębiorców wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej: „Jeżeli stronie będącej przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej nie można doręczyć pierwszego pisma w sprawie w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających lub w § 1 ze względu na nieujawnienie w tej ewidencji zmiany adresu do doręczeń, pismo to doręcza się na adres zamieszkania strony. W razie potrzeby doręczenia stronie pisma w sposób przewidziany w art. 139 koszty doręczenia obciążają tę stronę niezależnie od wyniku sprawy”.

Jeśli chodzi o doręczenie osobom fizycznym, tu również ustawodawca wskazał ścieżkę doręczenia przez sąd, a ostatecznie przez komornika: „Jeżeli pozwany będący osobą fizyczną, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zdanie drugie, nie odebrał wysłanego pod wskazany adres zamieszkania pozwu, innego pisma procesowego lub orzeczenia wywołującego potrzebę podjęcia obrony jego praw, a w sprawie nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających i nie ma zastosowania art. 139 § 2 k.p.c. lub inny przepis szczególny przewidujący skutek doręczenia, przewodniczący zawiadamia o tym powoda, przesyłając mu odpis pisma sądowego dla pozwanego i zobowiązując do doręczenia tego odpisu pisma pozwanemu za pośrednictwem komornika”. W tym wypadku mamy jasno określone, w którym momencie komornik będzie zobowiązany do doręczenia pisma. Przepis wskazuje, jakie czynności podejmie sąd i jakie muszą zійść się zdarzenia zanim zapadnie decyzja o doręczeniu pisma za pośrednictwem komornika. Przy tym jest pewien wyjątek – sytuacja, w której aktualność adresu pozwanego nie

budzi wątpliwości. Jak czytamy w art. 139¹ § 1 k.p.c.: „przepisu § 1 art. 139 k.p.c. nie stosuje się, jeżeli pomimo nieodebrania przez adresata korespondencji, aktualność wskazanego w pozwie adresu pozwanego, nie budzi wątpliwości”. Przykładem ilustrującym ten przepis może być sytuacja prowadzenia przez komornika innego postępowania egzekucyjnego lub zabezpieczającego, w którym ów adres pozwanego (dłużnika) jest tożsamy.

Ustawodawca adresuje również sytuację powoda. Przepis art. 139² k.p.c. stanowi, że jeżeli powód mieszka lub ma siedzibę za granicą i nie ma ustanowionego pełnomocnika na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, sąd z urzędu nakazuje doręczenie pozwanemu korespondencji za pośrednictwem komornika.

Z doświadczeń – moich własnych oraz koleżanek i kolegów – wynika, że z pozoru prosta czynność ustalenia czy potwierdzenia faktu zamieszkania lub obecności określonej osoby w konkretnym miejscu stała się ostatnimi czasy niesłychanie skomplikowana.

Mam nadzieję, że choć w części pomogłam w zrozumieniu procedury z zakresu doręczeń komorniczych, a jeśli nie... No cóż, może chociaż wywołałam ironiczny uśmiech na twarzach komorników sądowych.

Przypisy końcowe

- ¹ Łac. Co od początku jest wadliwe, przez (sam) upływ nie może być uzdrowione.
- ² Dz.U. Nr 133 poz. 882; dalej jako: u.k.s.e.
- ³ Dz.U. poz. 771; dalej jako: u.k.s.
- ⁴ Ustawa z 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców, Dz.U. poz. 646.
- ⁵ Znaczenie terminu „komornik sądowy” [w:] Wikipedia.org [online: https://pl.wikipedia.org/wiki/Komornik_s%C4%85dowy] [dostęp: 13 lipca 2023 r.].
- ⁶ *Encyklopedia Staropolska* pod red. Z. Glogera, źródło: Wikipedia.org [online: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Encyklopedia_staropolska_\(Gloger\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Encyklopedia_staropolska_(Gloger))] [dostęp: 13 lipca 2023 r.].
- ⁷ Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.; dalej jako k.p.c.
- ⁸ Pisownia oryginalna [przyp. red.].

Domniemanie opodatkowania VAT sprzedaży nieruchomości przez komornika

W przypadku egzekucyjnej sprzedaży nieruchomości komornik powinien ustalić wszelkie okoliczności po stronie dłużnika mające wpływ na klasyfikację VAT sprzedaży. W przypadku fiaska tego typu ustaleń transakcja w sposób dorozumiany będzie podlegać opodatkowaniu VAT. Może tak się zdarzyć np. wtedy, gdy dłużnik „nie pamięta” istotnych okoliczności albo przekazuje organowi egzekucyjnemu sprzeczne informacje z punktu widzenia zastosowania regulacji pozwalających na zwolnienie z VAT (Interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 27 kwietnia 2023 r., 0113-KDIPT1-1.4012.125.2023.2.MGO, Legalis).

DR GRZEGORZ KAMIŃSKI
Akademia Nauk Stosowanych
Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu

Opis stanu faktycznego

W dniu 14 lutego 2023 r. komornik sądowy złożył wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej, dotyczący uznania, iż w związku ze sprzedażą w drodze licytacji komorniczej (wierzyciel wniósł o egzekucję z nieru-

chomości) zabudowanych działek nr 1 i nr 2 będzie miało zastosowanie zwolnienie z podatku od towarów i usług. Z uproszczonego wypisu rejestru gruntów wynika, iż na działce nr 1 znajduje się budynek wg KST zaliczony jako pozostały budynek niemieszkalny, powierzchnia zabudowy to 476 m², zaś na działce nr 2 znajdują się budynki w KST zaliczone jako (1) pozostały budynek niemieszkalny o powierzchni zabudowy 1059 m² oraz (2) budynek zaliczony jako pozostały budynek niemieszkalny o powierzchni zabudowy 177 m² (budynek nie ma już na działce – został rozebrany). Budynek na działce

nr 1 został wybudowany w latach 70. XX wieku. Funkcjonalnie budynek stanowi pomieszczenia magazynowe wraz z pomieszczeniami biurowymi i zapleczem socjalnym. Budynek na działce nr 2 został wybudowany w latach 70. XX wieku. Działki gruntu wchodzące w skład przedmiotowej nieruchomości położone są na terenach zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i usługowej. Dłużnicy nie przedstawili żadnych dokumentów dotyczących budynków.

Uzasadnienie interpretacji indywidualnej

Zgodnie z art. 18 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 931 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, organy egzekucyjne określone w ustawie z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 479 ze zm.) oraz komornicy sądowi wykonujący czynności egzekucyjne w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego są płatnikami podatku od dostawy, dokonywanej w trybie egzekucji, towarów będących własnością dłużnika lub posiadanych przez niego z naruszeniem obowiązujących przepisów.

Definicja płatnika została zawarta w art. 8 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.). Płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Przepis art. 18 ustawy wprowadza szczególną na gruncie przepisów ustawy regulację, kiedy to należny podatek pobierany jest i odprowadzany do urzędu skarbowego przez płatnika, a nie przez podatnika. Płatnik pełni w tym przypadku rolę pośrednika pomiędzy podatnikiem a organem podatkowym, przekazując organowi środki pieniężne

podatnika. W świetle cytowanych wyżej przepisów, płatnikami podatku od towarów i usług (czyli podmiotami zobowiązanymi do obliczenia, poboru podatku od podatnika i wpłaty podatku na konto organu podatkowego) mogą być organy egzekucyjne oraz komornicy sądowi. Sytuacja taka ma miejsce, gdy w wykonaniu czynności egzekucyjnych organy te dokonują dostawy towarów należących do podatnika lub przez niego posiadanych z naruszeniem przepisów. Sformułowanie „płatnikami” oznacza, że organy te nie stają się z tytułu wykonania powyższych czynności podatnikami podatku od towarów i usług, lecz pełnią jedynie rolę płatnika w odniesieniu do podatku należnego z tytułu sprzedanych (zlicytowanych) towarów należących do podatnika, w stosunku do którego toczy się postępowanie egzekucyjne. Komornik sądowy pełni w tym przypadku rolę pośrednika pomiędzy podatnikiem a organem podatkowym, przekazując organowi środki pieniężne podatnika. Uzasadnione jest to charakterem odpłatnej dostawy następującej w ramach wykonywania czynności egzekucyjnych. Jeżeli bowiem dłużnik niesolidnie spłaca swoje zobowiązania i w celu wyegzekwowania należności wszczęto przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne, to istnieją podstawy do uznania, że nie uiszcza również podatku należnego w związku z dostawą dokonaną w ramach egzekucji. Nie bez znaczenia jest

Fot. canva pcess69

także fakt, że podatnik, będący dłużnikiem, zazwyczaj nie otrzymuje kwot uzyskanych przez organ egzekucyjny ze sprzedaży towarów w wykonaniu czynności egzekucyjnych. Prawdopodobne jest zatem, że podatnik nie posiada innych środków finansowych umożliwiających uiszczenie należnego podatku. Ustanowienie organu egzekucyjnego płatnikiem zapewnia odprowadzenie należnego podatku przez organ przeprowadzający dostawę w ramach czynności egzekucyjnych. Zaznaczenia wymaga, że komornik sądowy dokonuje transakcji w imieniu podatnika – dłużnika. Prowadzona przez niego sprzedaż towarów będących własnością dłużnika będzie opodatkowana podatkiem od towarów i usług, gdy do rozliczenia tego podatku byłby zobowiązany dłużnik. Natomiast w przypadku, gdy powyższa czynność nie podlegałaby opodatkowaniu tym podatkiem lub byłaby od niego zwolniona, komornik sądowy nie będzie obowiązany do odprowadzenia podatku. Zatem komornik sądowy obowiązany jest do przestrzegania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług i do uwzględnienia w trakcie sprzedaży licytacyjnej towarów okoliczności decydujących o jej opodatkowaniu podatkiem VAT.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, zwanym dalej „podatkiem”, podlegają odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Na mocy art. 2 pkt 6 ustawy, przez towary rozumie się rzeczy oraz ich części, a także wszelkie postacie energii. Jednocześnie należy zaznaczyć, że sprzedaż nieruchomości w trybie egzekucji stanowi odpłatną dostawę towarów, co oznacza, że zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, objęta jest zakresem przedmiotowym opodatkowania podatkiem od towarów i usług. W odniesieniu do art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy, przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, rozumie się przeniesienie prawa do rozporzą-

OKREŚLONY W USTAWIE ZAKRES OPODATKOWANIA PODATKIEM OD TOWARÓW I USŁUG WSKAZUJE, ŻE DO TEGO, ABY FAKTYCZNIE ZAISTNIAŁO OPODATKOWANIE DANEJ CZYNNOSCI, KONIECZNE JEST, ABY CZYNNOSĆ PODLEGAJĄCĄ OPODATKOWANIU WYKONAŁ PODMIOT, KTÓRY DLA TEJ WŁAŚNIE CZYNNOSCI BĘDZIE DZIAŁAŁ JAKO PODATNIK.

dzania towarami jak właściciel, w tym również przeniesienie z nakazu organu władzy publicznej lub podmiotu działającego w imieniu takiego organu lub przeniesienie z mocy prawa własności towarów w zamian za odszkodowanie. Zgodnie z przedstawionymi przepisami budynki, budowle oraz grunty spełniają definicję towaru wynikającą z art. 2 pkt 6 ustawy, a ich sprzedaż jest traktowana jako dostawa towarów, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy, która to czynność podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy. Nie każda czynność stanowiąca dostawę w rozumieniu art. 7 ustawy podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, bowiem aby dana czynność była opodatkowana tym podatkiem, musi być wykonana przez podmiot, który w związku z jej wykonaniem był podatnikiem podatku od towarów i usług.

Stosownie do treści art. 15 ust. 1 ustawy, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności. Według art. 15 ust. 2 ustawy,

działalność gospodarcza obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody. Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

Określony w ustawie zakres opodatkowania podatkiem od towarów i usług wskazuje, że do tego, aby faktycznie zaistniało opodatkowanie danej czynności, konieczne jest, aby czynność podlegającą opodatkowaniu wykonał podmiot, który dla tej właśnie czynności będzie działał jako podatnik. Definicja działalności gospodarczej, zawarta w ustawie, ma charakter uniwersalny, pozwalający na objęcie pojęciem „podatnik” tych wszystkich podmiotów, które prowadzą określoną działalność, występując w profesjonalnym obrocie gospodarczym. Ponadto działalność gospodarczą stanowi wykorzystywanie towarów w sposób ciągły dla celów zarobkowych.

W świetle powyższych przepisów stwierdzić należy, że dostawa towarów podlegać będzie opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług wyłącznie wówczas, gdy dokonywana będzie przez podmiot mający status podatnika, a dodatkowo działającego w takim charakterze w odniesieniu do danej transakcji. Istotne dla określenia, że w odniesieniu do konkretnej dostawy mamy do czynienia z podatnikiem podatku VAT, jest stwierdzenie, że prowadzi on działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy. Należy zaznaczyć, że sprzedaż składników majątku przedsiębiorstwa podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.

Z opisu sprawy wynika, że komornik prowadzi egzekucję z należącej do dłużników nieruchomości składającej się z działek nr 1 i nr 2. Dłużnicy w treści aktu notarialnego oświadczyli, że są jedynymi współnikami

spółki cywilnej. Zgodnie z art. 778 k.p.c. do egzekucji ze wspólnego majątku współników spółki prawa cywilnego konieczny jest tytuł egzekucyjny wydany przeciwko wszystkim współnikom. Ponadto, jak wynika z opisu sprawy, działki nr 1 i nr 2 zostały nabyte do celów działalności gospodarczej, a położone na działkach nr 1 i nr 2 budynki/budowle były wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej. W związku z powyższym dostawa zabudowanych działek nr 1 i nr 2 będzie stanowiła zbycie majątku wykorzystywanego przez dłużników w prowadzonej działalności gospodarczej. Zatem przy dostawie działek nr 1 i nr 2 spełnione zostaną przesłanki do uznania dłużników – współników spółki cywilnej – za podatników podatku od towarów i usług, o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy, prowadzących działalność gospodarczą

Fot. canva acilio

w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy, bowiem sprzedaż będzie dotyczyła składników majątku wykorzystywanego w działalności gospodarczej spółki. W konsekwencji, dostawa przez komornika w drodze licytacji komorniczej nieruchomości składającej się z zabudowanych działek nr 1 i nr 2 podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, jako odpłatna dostawa towarów, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy. Przy tym wykonywana czynność, która podlega opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, może być albo opodatkowana właściwą stawką podatku VAT, albo może korzystać ze zwolnienia od tego podatku.

Na mocy art. 41 ust. 1 ustawy, stawka podatku od towarów i usług wynosi 22%, z zastrzeżeniem ust. 2–12c, art. 83, art. 119

ust. 7, art. 120 ust. 2 i 3, art. 122 i art. 129 ust. 1 ustawy. Zgodnie z art. 146aa ust. 1 pkt 1 tej ustawy, w okresie od 1 stycznia 2019 r. do końca roku następującego po roku, dla którego wartość relacji, o której mowa w art. 38a pkt 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jest nie większa niż 43% oraz wartość, o której mowa w art. 112aa ust. 5 tej ustawy, jest nie mniejsza niż 6%, stawka podatku, o której mowa w art. 41 ust. 1 i 13, art. 109 ust. 2, art. 110 i art. 138i ust. 4, wynosi 23%.

Jednakże, zarówno w treści ustawy, jak i w przepisach wykonawczych do niej, ustawodawca przewidział opodatkowanie niektórych czynności stawkami obniżonymi lub zwolnienie od podatku. Zakres i zasady zwolnienia od podatku od towarów i usług dostawy towarów lub świadczenia usług zostały określone m.in. w art. 43 ustawy.

Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy, zwalnia się od podatku dostawę budynków, budowli lub ich części, z wyjątkiem gdy:

- a) dostawa jest dokonywana w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim;
- b) pomiędzy pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata.

Z powyższego uregulowania wynika, że dostawa budynków, budowli lub ich części jest – co do zasady – zwolniona od podatku od towarów i usług. Wyjątek stanowi dostawa w ramach pierwszego zasiedlenia lub przed nim oraz jeżeli pomiędzy pierwszym zasiedleniem a dostawą budynku, budowli lub ich części upłynął okres krótszy niż 2 lata. Zatem dla ustalenia zasad opodatkowania dostawy budynków, budowli lub ich części kluczowe jest ustalenie, kiedy nastąpiło pierwsze zasiedlenie i jaki upłynął okres od tego momentu. Zgodnie z treścią art. 2 pkt 14 ustawy, przez pierwsze zasiedlenie rozumie się oddanie do użytkownika pierwszemu nabywcy lub użytkownikowi lub rozpoczęcie użytkowania na potrzeby własne budynków, budowli lub ich części, po ich:

- a) wybudowaniu lub
- b) ulepszeniu, jeżeli wydatki poniesione na ulepszenie w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej.

Z powyższego przepisu wynika, że pierwszym zasiedleniem jest pierwsze zajęcie budynku/budowli do użytkowania. Pierwsze zasiedlenie budynku/budowli lub ich części ma więc miejsce zarówno w sytuacji, w której po wybudowaniu budynku/budowli lub ich części oddano je w najem, jak i w przypadku wykorzystywania budynku/budowli lub ich części na potrzeby własnej działalności gospodarczej podatnika – bowiem w obydwu przypadkach doszło do korzystania z budynku, budowli. W tym miejscu należy nadmienić, że w przypadku budynków i budowli niespełniających przesłanek do zwolnienia od podatku na podstawie powołanego wyżej przepisu art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy, ustawodawca umożliwia podatnikom – po spełnieniu określonych warunków – skorzystanie ze zwolnienia wskazanego w pkt 10a tego przepisu. Według art. 43 ust. 1 pkt 10a ustawy zwalnia się od podatku dostawę budynków, budowli lub ich części nieobjętą zwolnieniem, o którym mowa w pkt 10, pod warunkiem, że:

- a) w stosunku do tych obiektów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego,
- b) dokonujący ich dostawy nie ponosił wydatków na ich ulepszenie, w stosunku do których miał prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, a jeżeli ponosił takie wydatki, to były one niższe niż 30% wartości początkowej tych obiektów.

Powyższy przepis wskazuje, jakie muszą zostać spełnione warunki, aby sprzedaż budynków, budowli lub ich części mogła korzystać ze zwolnienia od podatku VAT. Z przepisu tego wynika, że prawo do zwolnienia przysługuje wówczas, gdy w stosunku do

budynków, budowli lub ich części będących przedmiotem sprzedaży nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, oraz dokonujący ich dostawy nie ponosił wydatków na ulepszenie tych obiektów, w stosunku do których miał prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, a jeżeli ponosił takie wydatki, to były one niższe niż 30% wartości początkowej tych obiektów.

Kwestię opodatkowania dostawy gruntu, na którym posadowione zostały budynki lub budowle, rozstrzyga art. 29a ust. 8 ustawy, w myśl którego w przypadku dostawy budynków lub budowli trwale z gruntem związanych albo części takich budynków lub budowli z podstawy opodatkowania nie wyodrębnia się wartości gruntu. W świetle tego przepisu, przy sprzedaży budynków lub budowli, dokonywanej wraz z dostawą gruntu, na którym są one posadowione, grunt dzieli byt prawny budynków w zakresie opodatkowania podatkiem od towarów i usług. Oznacza to, że do dostawy gruntu stosuje się analogiczną stawkę podatku, jak przy dostawie budynków, budowli lub ich części trwale z gruntem związanych. Jeżeli dostawa budynków albo budowli lub ich części korzysta ze zwolnienia od podatku, ze zwolnienia takiego korzysta również dostawa gruntu, na którym obiekt jest posadowiony. Z analizy powołanych wyżej przepisów wynika, że jeżeli dostawa budynków, budowli lub ich części będzie mogła korzystać ze zwolnienia z art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy, wówczas badanie przesłanek wynikających z przepisu art. 43 ust. 1 pkt 10a stanie się bezzasadne. Jeżeli nie zostaną spełnione przesłanki zastosowania zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 i pkt 10a ustawy, należy przeanalizować możliwość skorzystania ze zwolnienia od podatku na podstawie przepisu art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy. Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy zwalnia się od podatku dostawę towarów

wykorzystywanych wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku, jeżeli z tytułu nabycia, importu lub wytworzenia tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Zwolnienie od podatku określone w art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy dotyczy wszystkich towarów – zarówno nieruchomości, jak i ruchomości – przy nabyciu (importie lub wytworzeniu) których nie przysługiwało podatnikowi prawo do odliczenia podatku VAT i wykorzystywanych – niezależnie od okresu ich używania przez podatnika – wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku VAT.

Jak wskazano wyżej, aby zastosować zwolnienie od podatku, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy, dla dostawy towarów, spełnione muszą być łącznie dwa warunki wskazane w tym przepisie, tj.:

- towary od momentu ich nabycia do momentu ich zbycia muszą służyć wyłącznie działalności zwolnionej, w żadnym momencie ich posiadania nie można zmienić ich przeznaczenia oraz sposobu wykorzystywania,
- przy nabyciu (importie, wytworzeniu) tych towarów nie przysługiwało dokonującemu ich dostawy prawo do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Niespełnienie jednego z powyższych warunków daje podstawę do wyłączenia dostawy towarów ze zwolnienia od podatku VAT przewidzianego w ww. art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Analiza przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, regulujących wyżej wskazane prawo do zwolnienia od podatku dostawy budynków, budowli lub ich części, prowadzi do wniosku, że w odniesieniu do tych towarów może wystąpić jedna z ww. podstaw do zastosowania zwolnienia od tego podatku. Istotne jest wobec tego każdorazowe kompleksowe zbadanie okoliczności towarzyszących dostawie danego obiektu. Zauważyć bowiem należy, że stosowanie zwolnień od

podatku ma charakter wyjątkowy i nie podlega ani wykładni rozszerzającej, ani zawężającej, natomiast możliwość wychodzenia poza wykładnię literalną jest niedopuszczalna. W efekcie, podatnik uprawniony jest do zastosowania ww. preferencji, gdy charakter dokonywanych przez niego czynności, w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, wyczerpuje znamiona ujęte w treści przepisu statuującego jego prawo do zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług.

Jednocześnie należy wskazać, że zgodnie z art. 43 ust. 21 ustawy, jeżeli udokumentowane działania organów egzekucyjnych lub komorników sądowych, o których mowa w art. 18, nie doprowadziły, na skutek braku możliwości uzyskania niezbędnych informacji od dłużnika, do potwierdzenia spełnienia warunków zastosowania do dostawy towarów, o której mowa w art. 18, zwolnień od podatku, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 9–10a, przyjmuje się, że warunki zastosowania zwolnień od podatku nie są spełnione.

Tym samym dokonana w trybie egzekucji dostawa towarów jest opodatkowana podatkiem od towarów i usług według właściwej stawki, jeżeli udokumentowane działania w celu potwierdzenia zwolnienia podjęte przez komornika lub organ egzekucyjny były z powodu dłużnika bezskuteczne.

Jak wynika z opisu sprawy, przedmiotowa nieruchomość stanowiąca działki ewidencyjne nr 1 i nr 2, jest nieruchomością

Fot. canva DNY 59

zabudowaną. Zabudowę stanowią – jak wynika z opisu sprawy – budowle stanowiące hale produkcyjne, które obejmują wskazane przez komornika budynki położone na działkach nr 1 i nr 2. Odpowiednio na działce nr 1 znajduje się budynek niemieszkalny, który funkcjonalnie stanowi pomieszczenia magazynowe wraz z pomieszczeniami biurowymi i zapleczem socjalnym, który posiada instalacje elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną i centralne ogrzewanie. Natomiast na działce nr 2 znajduje się budynek niemieszkalny o funkcji produkcyjno-magazynowej, który posiada instalacje elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną i centralne ogrzewanie. Nieruchomość jest ogrodzona ogrodzeniem z elementów betonowych oraz ogrodzeniem z blachy stalowej (od strony działki sąsiedniej nr 4) we frontowym ogrodzeniu znajduje się brama wjazdowa. Nieruchomość posiada utwardzony wjazd (nawierzchnia betonowa z tzw. trylinki) oraz częściowe utwardzenie z płyt betonowych otworowanych. Pomiędzy budynkami znajduje się zadaszenie z blachy stalowej fałdowej na belkach stalowych.

URZĄDZENIA BUDOWLANE
STANOWIĄ URZĄDZENIA
TECHNICZNE ZWIĄZANE
Z OBIEKTEM BUDOWLANYM,
ZAPEWNIAJĄCE MOŻLIWOŚĆ
UŻYTKOWANIA OBIEKTU ZGODNIE
Z JEGO PRZEZNACZENIEM, NIE
SĄ TO SAMODZIELNE BUDOWLE
ZDEFINIOWANE W ART. 3
PKT 3 WW. USTAWY PRAWO
BUDOWLANE, KTÓRE UZNAJE
SIĘ ZA TOWAR NA GRUNCIE
PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG.

Ponadto z opisu sprawy wynika, że ww. budynki/budowle przed ich nabyciem były wykorzystywane przez poprzednich właścicieli, przy czym pierwsze zasiedlenie ww. budynków/budowli, nastąpiło w wyniku zakupu nieruchomości oraz pomiędzy pierwszym zasiedleniem ww. budynków/budowli lub ich częścią a ich dostawą upłyne okres dłuższy niż 2 lata. Ww. budynki/budowle nie były/nie są wykorzystywane wyłącznie na cele działalności zwolnionej od podatku od towarów i usług. Komornik nie posiada informacji, czy były ponoszone nakłady na ulepszenie ww. budynków/budowli znajdujących się na działkach nr 1 i nr 2 w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, które były wyższe niż 30% wartości początkowej ww. budynków/budowli, kiedy nastąpiło oddanie do użytkowania budynków/budowli po ulepszeniu, czy po ulepszeniu miało miejsce pierwsze zasiedlenie ww. budynków/budowli, czy pomiędzy pierwszym zasiedleniem ww. budynków/budowli po ulepszeniu, a sprzedażą upłyne okres dłuższy niż 2 lata, bowiem dłużnicy na pytania w tym zakresie odpowiedzieli: „nie pamiętam”.

W przedmiotowej sprawie przedstawiony we wniosku opis sprawy nie pozwala stwierdzić, czy sprzedaż w drodze licytacji komorniczej ww. budynków/budowli, położonych na działkach nr 1 i nr 2, będzie korzystała ze zwolnienia od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 lub pkt 10a lub pkt 2 ustawy, gdyż – jak wynika z opisu sprawy – komornik nie posiada informacji, które są niezbędne do dokonania takiej oceny.

W związku z powyższym, w odniesieniu do ww. budynków/budowli, położonych na działkach nr 1 i nr 2, zastosowanie znajdzie art. 43 ust. 21 ustawy, tj. przyjęcie, że warunki zastosowania zwolnienia nie będą spełnione, skoro podjęte przez komornika udokumentowane działania nie doprowadziły, na skutek braku możliwości uzyskania niezbędnych informacji od dłużników, do potwierdzenia

spełnienia warunków zastosowania do dostawy towarów zwolnienia od podatku. Zatem dostawa ww. budynków/budowli, położonych na działkach nr 1 i nr 2 będzie opodatkowana właściwą stawką podatku od towarów i usług.

Urządzenia budowlane stanowią urządzenia techniczne związane z obiektem budowlanym, zapewniające możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, nie są to samodzielne budowle zdefiniowane w art. 3 pkt 3 ww. ustawy Prawo budowlane, które uznaje się za towar na gruncie podatku od towarów i usług. Urządzenia te należy traktować, jako elementy przynależne do budynku/budowli i opodatkować łącznie z budynkiem/budowlą, z którym są powiązane, a tym samym należy przypisać stawkę właściwą dla sprzedawanego obiektu budowlanego znajdującego się na tej samej działce, co urządzenie techniczne. Zatem sprzedaż znajdujących się na ww. działkach urządzeń budowlanych będzie opodatkowana właściwą stawką podatku VAT tak, jak budynki/bu-

dowle położone na tych działkach. Ponadto, skoro sprzedaż w drodze licytacji komorniczej ww. budynków/budowli, położonych na działkach nr 1 i nr 2, będzie podlegała opodatkowaniu właściwą stawką podatku VAT, to grunt, tj. działki nr 1 i nr 2 na których znajdują się ww. budynki/budowle, na podstawie art. 29a ust. 8 ustawy, również będzie opodatkowany właściwą stawką podatku VAT. Zatem, planowana sprzedaż egzekucyjna zabudowanych działek nr 1 i nr 2 będzie podlegała opodatkowaniu podatkiem VAT według właściwej stawki, stosownie do art. 43 ust. 21 ustawy. Komornik, z tego tytułu, będzie płatnikiem podatku VAT i będzie zobowiązany do pobrania i wpłacenia podatku od towarów i usług z tytułu tej sprzedaży.

Ocena dokonanej interpretacji prawa podatkowego

Dla oceny zasadności przedstawionej interpretacji najistotniejsze znaczenie ma regulacja art. 43 ust. 21 ustawy o VAT. Przepis ten

W ORZECZNICTWIE SĄDÓW
ADMINISTRACYJNYCH
PRZYJMUJE SIĘ, ŻE: „NIE
MOŻNA ZGODZIĆ SIĘ
RÓWNIEŻ, IŻ ISTNIENIE WW.
PRZEPISU NARUSZA ZASADĘ
PEWNOŚCI PRAWA.

stanowi, że jeżeli udokumentowane działania organów egzekucyjnych lub komorników sądowych nie doprowadziły, na skutek braku możliwości uzyskania niezbędnych informacji od dłużnika, do potwierdzenia spełnienia warunków zastosowania do dostawy towarów, o której mowa w art. 18 ustawy, zwolnień od podatku, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 9–10a, przyjmuje się, że warunki zastosowania zwolnień od podatku nie są spełnione. Wykonując obowiązki płatnika VAT komornicy oraz organy egzekucyjne mają często problem z ustaleniem, czy do dokonywanych w trybie egzekucji dostaw towarów mają zastosowanie zwolnienia od VAT, w szczególności dotyczące budynków, budowli oraz ich części zwolnienia, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 i 10a ustawy, stąd też wprowadzenie z 1 września 2019 r. regulacji zawartej w art. 43 ust. 21 ustawy. Tym samym, jeżeli udokumentowane działania organów egzekucyjnych lub komorników sądowych nie doprowadziły, na skutek braku możliwości uzyskania niezbędnych informacji od dłużnika, do potwierdzenia spełnienia warunków zastosowania do dostawy towarów, przyjmuje się, że warunki zastosowania zwolnień od podatku nie są spełnione. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu ustawy nowelizującej, zmiany te „dają pewność zarówno płatnikom, którzy mają obowiązek obliczenia,

pobrania i wpłacenia podatku VAT w prawidłowej wysokości, ale również zapewnią ochronę podatnikom dokonującym nabycia towarów w trybie egzekucji, którzy w związku z takim nabyciem skorzystali z prawa do odliczenia podatku wykazanego w fakturze (możliwość odliczenia VAT brali pod uwagę, dokonując nabycia w trybie egzekucji)”. W świetle powyższego, dokonane w trybie egzekucji dostawy towarów, będą opodatkowane podatkiem VAT (najczęściej według stawki 23% lub 8%), jeżeli udokumentowane działania w celu potwierdzenia zwolnienia podjęte przez komornika lub organ egzekucyjny były z powodu postępowania dłużnika bezskuteczne.

Przepis art. 43 ust. 21 ustawy jest przepisem szczególnym i odnosi się wyłącznie do naliczania podatku przez organy egzekucyjne. Tym samym nie może być stosowany w każdym przypadku, gdy podatnik podnosi trudności z ustaleniem sytuacji faktycznej dotyczącej prawa do zwolnienia z podatku VAT.

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że: „Nie można zgodzić się również, iż istnienie ww. przepisu narusza zasadę pewności prawa. W przypadku płatników dokonujących dostawy towarów w trybie egzekucji istnieje uzasadnienie stosowania przepisów szczególnych, z uwagi na specyficzną sytuację utrudnionego kontaktu z dłużnikiem, w której może zaistnieć brak możliwości potwierdzenia spełnienia warunków zastosowania zwolnień, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 10 i 10a ustawy” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 lutego 2021 r., III SA/Wa 638/20, Legalis).

W doktrynie prawa podatkowego słusznie dostrzeżono, że organy egzekucyjne i komornicy sądowi wykonujący czynności określone w art. 18 ustawy nie są podatnikami podatku VAT w związku z tymi czynnościami, albowiem podatnikami są dłużnicy, których towary podlegają sprzedaży. „Konsekwencją

tego stanu rzeczy jest to, iż jeżeli dłużnik jest podatnikiem zwolnionym z VAT podmiotowo (na podstawie art. 113 ustawy), to przy sprzedaży przez organy egzekucyjne (komorników sądowych) w ogóle nie pojawia się podatek należny, bez względu na to, czy organ egzekucyjny (komornik sądowy) jest zarejestrowany na VAT. Jednocześnie sprzedaż dokonywana przez organy egzekucyjne (komorników sądowych) ma wpływ na możliwość utraty zwolnienia podmiotowego dłużnika na podstawie art. 113 ust. 5, względnie art. 113 ust. 10 ustawy¹.

Analizowana regulacja wprowadza domniemanie niespełnienia warunków do zastosowania zwolnienia w przypadku, gdy organ egzekucyjny lub komornik sądowy nie uzyska na warunkach określonych w tym przepisie stosownych informacji od dłużnika. Podkreślić jednak należy, że organ egzekucyjny (komornik sądowy) może ustalić prawo do zastosowania zwolnienia od podatku w jakikolwiek sposób, z tym, że ciężar obalenia domniemania będzie spoczywał na organie egzekucyjnym (komorniku sądowym). Ustawodawca nakazuje więc organowi egzekucyjnemu (komornikowi sądowemu) podejmować działania mające na celu pozyskanie informacji o spełnieniu warunków do zastosowania zwolnienia od podatku. Jednocześnie ustawodawca nie określa charakteru ani rodzaju tych działań; należy jednak przyjąć, że działania te powinny być adekwatne do celu, jakim jest pozyskanie informacji o spełnieniu warunków do zastosowania określonego zwolnienia od podatku. Jak przyjmuje T. Michalik, użyta przez ustawodawcę liczba mnoga („działania”) oznacza, że podjęcie przez organ egzekucyjny (komornika sądowego) tylko jednej czynności w tym celu jest niewystarczająca; nie muszą to być różne czynności; jak się wydaje, warunek będzie spełniony także wówczas, jeżeli organ egzekucyjny (komornik sądowy) wykona taką samą czynność więcej niż jeden raz². Dostrzec należy, że

działania organu egzekucyjnego (komornika sądowego) muszą być „udokumentowane”, z tym że ustawodawca nie precyzuje, w jaki sposób należy owe działania dokumentować. W świetle powyższego należy przyjąć, że nie ma to znaczenia, jeżeli działania zostaną udokumentowane w sposób jasny i precyzyjny, niebudzący wątpliwości co do tego, że organ egzekucyjny (komornik sądowy) podjął właściwe i wystarczające do osiągnięcia celu działania, które nie przyniosły jednak pożądanego skutku. „Jak wynika z istoty przepisu, dokumentacja ma bowiem na celu dowiedzenie tego, jakie działania organ podjął, dlaczego działania te były właściwe i wystarczające w sprawie oraz że działania te nie przyniosły oczekiwanego skutku”³.

Problematyczność rozwiązania opisanego w art. 43 ust. 21 ustawy została dostrzeżona w orzecznictwie sądów administracyjnych, które w swoich judykatach zwracają uwagę, że w związku z sygnalizowaną powtarzalnością opisanego problemu warto rozważyć skorzystanie z każdorazowego wystąpienia z wnioskiem o interpretację indywidualną. Taki tryb, w przekonaniu sądów administracyjnych, zniósłby większość dylematów związanych z wątpliwościami co do warunków zastosowania zwolnienia⁴.

Przypisy końcowe

- ¹ T. Michalik, *VAT. Komentarz*, wyd. 16, Warszawa 2021, art. 43, Nb 659.
- ² *Ibidem*, Nb 666.
- ³ *Ibidem*, Nb 667.
- ⁴ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 10 lutego 2021 r., III SA/Wa 638/20, Legalis.

DOŁĄCZ DO SPOŁECZNOŚCI

CURRENDA DLA KANCELARII KOMORNICZYCH

A ZAWSZE BĘDZIESZ NA BIEŻĄCO

Przegląd orzecznictwa

**UZASADNIENIE SĄDU OKRĘGOWEGO W
ŁODZI Z 6 CZERWCA 2023 ROKU
DO POSTANOWIENIA
Z 12 STYCZNIA 2023 ROKU**

**POSTANOWIENIE SĄDU REJONOWEGO
DLA KRAKOWA-KROWODRZY
W KRAKOWIE Z 7 MARCA 2023 ROKU**

**WYROK SĄDU REJONOWEGO
DLA ŁODZI-WIDZEWA W ŁODZI
Z 18 MAJA 2023 ROKU**

Fot. canva Proxima Studio

**MATEUSZ
SZTANDUR**

Absolwent studiów
doktoranckich UG

Pierwsze orzeczenie wydał Sąd Okręgowy w Łodzi. Jego przedmiotem jest umorzenie postępowania w kontekście pokrzywdzenia wierzycieli na gruncie likwidacji składników majątkowych. Sąd drugiej instancji rozpoznawał środek odwoławczy sądu rejonowego, który przyjął, iż umorzenie postępowania upadłościowego na zaawansowanym etapie skutkowałoby pokrzywdzeniem wierzycieli. Kolejne orzeczenie pochodzi z Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie i dotyczy zbiegu egzekucji z nieruchomości. Przedmiotem rozpoznawanej sprawy była odmowa przekazania przez komornika akt sprawy – uzasadniona upływem sześciu

miesięcy od wszczęcia egzekucji bez doprowadzenia postępowania do kolejnego etapu egzekucji z nieruchomości. Ostatnie orzeczenie to wyrok wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzeva w Łodzi w przedmiocie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. W rozpoznawanej sprawie, dotyczącej nakazu opuszczenia i opróżnienia lokalu, sąd uwzględnić musiał dodatkowe aspekty, takie jak: warunki lokalu, ustalenie prawa do lokalu socjalnego czy wreszcie niepełnosprawność dłużników.

**UZASADNIENIE SĄDU OKRĘGOWEGO
W ŁODZI Z 6 CZERWCA 2023 ROKU
DO POSTANOWIENIA
Z 12 STYCZNIA 2023 ROKU**

Hasła

Umorzenie postępowania upadłościowego
Pokrzywdzenie wierzycieli

Sentencja

Oddalenie wniosku o umorzenie postępowania upadłościowego

Stan faktyczny

Postanowieniem z 12 stycznia 2023 r. wydanym w postępowaniu upadłościowym osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej oddalono wniosek upadłej o umorzenie postępowania upadłościowego. Zażalenie na przedmiotowe postanowienie wniosła upadła, zaskarżając je w całości. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 491¹⁰ ust. 3 Prawa upadłościowego poprzez błędne uznanie, iż umorzenie postępowania upadłościowego będzie skutkowało pokrzywdzeniem wierzycieli w sytuacji, gdy ani w całości, ani w znacznej części jej majątek nie został jeszcze zlikwidowany, a ponadto istnieją instrumenty prawne, które ograniczą możliwość dowolnego dysponowania przez skarżącą kwotą z masy upadłości. Kwota ta po umorzeniu postępowania wróciłaby do niej. Skarżąca wniosła również o zmianę zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania upadłościowego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

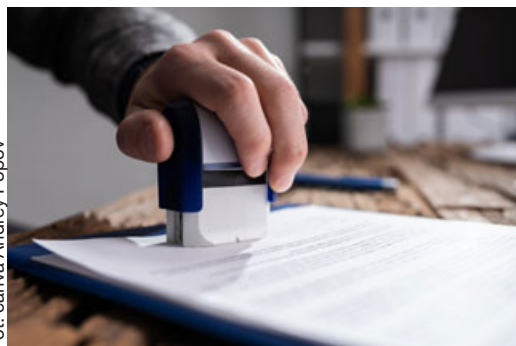
Rozstrzygnięcie

Sąd Okręgowy orzekł, że zażalenie upadłej nie zasługuje na uwzględnienie z tego względu, iż skarżąca odwołała się jedynie do zarzutu prawa materialnego, uznając tym samym za prawidłowo ustalony stan faktyczny sprawy stanowiący podstawę rozstrzygnięcia. Sąd nie przychylił się do zarzutu naruszenia art. 491¹⁰ ust. 3 prawa upadłościowego poprzez błędne uznanie, iż umorzenie postępowania upadłościowego będzie skutkowało pokrzywdzeniem wierzycieli i w ca-

łości podzielił stanowisko sądu rejonowego. Zarzuty i argumentacja przedstawione przez skarżącą w zażaleniu nie podważają prawidłowości dokonanej przez sąd rejonowy oceny prawnej zaistniałego w sprawie stanu faktycznego. Kwestię umorzenia postępowania upadłościowego prowadzonego wobec osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej reguluje art. 491¹⁰ p.u. Zgodnie z dyspozycją tego przepisu sąd umarza postępowanie na wniosek upadłego. Jednakże w myśl ust. 3 sąd nie umarza postępowania, jeżeli umorzenie postępowania mogłoby skutkować pokrzywdzeniem wierzycieli.

Umorzenie postępowania upadłościowego oznacza, że nie zostaną osiągnięte jego zasadnicze cele. W przypadku upadłości konsumenckiej jest to cel w postaci zaspokojenia wierzycieli. Podkreślenia wymagała okoliczność, że cel najpełniejszego zaspokojenia wierzycieli i oddłużenia dłużnika to w ogólnym zarysie cele względem siebie przeciwstawne¹. Sąd okręgowy podzielił i przyjął za własne stanowisko, zgodnie z którym sąd jest co do zasady związany wnioskiem upadłego o umorzenie postępowania upadłościowego. Jednakże, w kontekście treści ust. 3, konieczne jest zbadanie skuteczności takiego wniosku przez pryzmat interesu wierzycieli.

Sąd w ślad za stanowiskiem doktryny wskazał, że umorzenie postępowania może krzywdzić wierzycieli w sytuacji np. gdy majątek został w całości lub znacznej części zlikwidowany,

Fot. canva Andrey Popov

a wierzyciele oczekują już tylko na wypłatę środków zgromadzonych przez syndyka; w sytuacji, gdy toczy się powództwo ze skargi pauliańskiej, jeżeli wytoczył je i prowadził syndyk, a dla wierzycieli termin do jego wytoczenia już upłynął². Zdaniem Sądu Okręgowego umorzenie postępowania może również krzywdzić wierzycieli w sytuacji, gdy wprawdzie do likwidacji składników majątkowych w ramach postępowania egzekucyjnego nie doszło, jednak postępowanie takie toczyło się, komornik podejmował działania zmierzające do sprzedaży składników majątku, w szczególności dokonał opisu i oszacowania nieruchomości, wyznaczony został termin jej licytacji, bez względu na to, czy do licytacji doszło, czy też nie. W takim przypadku złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości spowodowało umorzenie postępowania egzekucyjnego i – co się z tym wiąże – uniemożliwiło wierzycielowi uzyskanie zaspokojenia w jego ramach. Następczy zaś wniosek o umorzenie postępowania upadłościowego, które toczyło się przez określony, zazwyczaj niekrótki czas, spowodowałby znaczące odsunięcie w czasie możliwości uzyskania przez wierzycieli zaspokojenia w ramach postępowania egzekucyjnego, które ponownie musiałoby zostać wszczęte. Postępowanie upadłego w takich okolicznościach sugeruje działanie na zwłokę i próbę odsunięcia sprzedaży majątku w czasie, co z całą pewnością uznać należy za niekorzystne z punktu widzenia wierzycieli. Ponadto, pokrzywdzenia wierzycieli można też upatrywać w sytuacji, gdy w postępowaniu upadłościowym zgromadzono znaczne środki, które mogłyby być przeznaczone na zaspokojenie wierzycieli, zaś w związku z umorzeniem postępowania musiałby zostać wypłacone upadłemu. Katalog okoliczności, które mogłyby prowadzić do pokrzywdzenia wierzycieli, nie jest oczywiście zamknięty.

W przedmiotowej sprawie przed wszczęciem postępowania upadłościowego toczyło się postępowanie egzekucyjne z nierucho-

mości należącej do upadłej. Postępowanie zostało zawieszona, a następnie umorzona z mocy prawa w związku z wszczęciem postępowania upadłościowego – na etapie pierwszej licytacji nieruchomości. Na skutek działania dłużniczki wierzyciele zostali zatem wówczas pozbawieni możliwości uzyskania zaspokojenia swoich wierzytelności. W chwili obecnej, gdy postępowanie upadłościowe po dwóch latach jego prowadzenia weszło w fazę zmierzającą do likwidacji – syndyk poinformował sędziego-komisarza o wyborze sposobu likwidacji składników majątku upadłej – upadła ponownie podjęła działania zmierzające do uniemożliwienia wierzycielom uzyskania zaspokojenia.

KWESTIĘ UMORZENIA POSTĘPOWANIA UPADŁOŚCIOWEGO PROWADZONEGO WOBEC OSOBY FIZYCZNEJ NIEPROWADZĄCEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ REGULUJE ART. 491¹⁰ P.U.

Z uwagi na podniesione okoliczności uznać należało, że sąd I instancji zasadnie przyjął, iż umorzenie postępowania upadłościowego na tak zaawansowanym etapie skutkowałoby pokrzywdzeniem wierzycieli. Sam fakt ewentualnych uprawnień wierzycieli co do sumy zwróconej upadłej po umorzeniu postępowania upadłościowego nie może być przesłanką przemawiającą za uwzględnieniem wniosku o umorzenie postępowania upadłościowego. Postanowienie sądu rejonowego jest prawidłowe, a zażalenie skarżącej należy uznać za bezzasadne.

Wobec przedstawionych argumentów i rozważań zażalenie upadłej podlegało oddaleniu

na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. art. 229 i art. 491² ust. 1 p. u.

POSTANOWIENIE SĄDU REJONOWEGO DLA KRAKOWA-KROWDRZY W KRAKOWIE Z 7 MARCA 2023 ROKU

Hasło

Zbieg egzekucji

Sentencja

Sąd rejonowy po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym sprawy w przedmiocie skargi dłużnika na czynność komornika postanowił nakazać komornikowi przekazanie prowadzenia postępowania innemu komornikowi, w pozostałym zakresie oddalić skargę oraz uznać, że dokonane już czynności pozostają w mocy.

Stan faktyczny

Pismem z sierpnia 2020 r. dłużnik wniósł skargę na czynności komornika, zarzucając mu prowadzenie postępowania, pomimo iż właściwy w sprawie jest inny komornik. W związku z tym skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonych czynności, dotyczących zawiadomienia o wszczęciu egzekucji oraz wezwaniu do zapłaty długu. Wniesiono również o zawieszenie prowadzonego postępowania i wstrzymanie wymienionych czynności do czasu rozpoznania skargi, zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania oraz przekazania prowadzenia postępowania innemu komornikowi.

W uzasadnieniu wskazano, iż komornik prowadzi postępowanie zainicjowane wnioskiem wierzyciela na podstawie wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Krakowie. Przedmiotem egzekucji była nieruchomości stanowiąca współwłasność małżeńską dłużników. Ponadto wskazano, iż zgodnie z tre-

ścią zawiadomienia z grudnia 2019 r. informowano komornika, że w związku z faktem, iż z tej samej nieruchomości egzekucję prowadzi również inny komornik, zachodzi zbieg i sprawa powinna zostać przekazana do łącznego prowadzenia.

W odpowiedzi na skargę komornik wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej. W uzasadnieniu przyznał, że z działu trzeciego księgi wieczystej zajętej nieruchomości wynika wprost, iż na podstawie zawiadomienia w innej sprawie postępowanie wszczął wcześniej komornik wskazany przez skarżącą. Podniesiono jednakże, iż w terminie sześciu miesięcy od dokonania zajęcia nie doszło do czynności opisu i oszacowania nieruchomości podlegającej egzekucji, wobec czego – mając na uwadze doktrynę i orzecznictwo – postępowanie to powinno zostać umorzone. W związku z tym organ egzekucyjny uznał, iż nie było celowym przekazanie akt temu komornikowi.

Rozstrzygnięcie

Sąd ustalił, że zgodnie z treścią art. 773¹ k.p.c. w przypadku zbiegu egzekucji do tych samych rzeczy, wierzytelności lub praw, dalszą egzekucję prowadzi komornik właściwy według przepisów niniejszego kodeksu. Jeżeli żaden z komorników nie jest właściwy lub właściwych jest kilku komorników, komornik,

Fot. canva Aleksander's Images

który później wszczął egzekucję, niezwłocznie przekazuje sprawę komornikowi, który pierwszy wszczął egzekucję, o czym zawiadamia wierzyciela.

W przypadku zbiegu egzekucji sądowej o wyborze komornika do dalszego łącznego prowadzenia egzekucji rozstrzygają inne kryteria niż przy zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej. W tej sytuacji komornik, który stwierdzi swoją niewłaściwość, wydaje postanowienie o przekazaniu sprawy innemu komornikowi, właściwemu według reguł określonych odpowiednio w § 1 lub § 2. Ich zróżnicowanie wynika ze statusu komorników, których dotyczy zbieg. Jeżeli dojdzie do zbiegu egzekucji prowadzonej przez komornika z wyboru i komornika właściwego według przepisów k.p.c., dalszą egzekucję prowadzi komornik właściwy według przepisów tego kodeksu. Przepis § 1 w tym zakresie zawiera czytelne kryterium. Posiada ono jednak ważny mankament, ponieważ nie uwzględnia stopnia zaawansowania postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez poszczególnych komorników. W konsekwencji może to prowadzić do sytuacji, w której komornik z wyboru prowadzący egzekucję znajdującą się w końcowej fazie będzie zmuszony przekazać sprawę do dalszego prowadzenia komornikowi właściwemu, który dopiero wszczął egzekucję. W pozostałych przypadkach zbiegu egzekucji sądowej, o których mowa w § 2, o właściwości komornika decyduje chwila wszczęcia poszczególnych postępowań egzekucyjnych. Prowadzenie egzekucji należy wówczas do komornika, który pierwszy wszczął egzekucję.

Ustawodawca zakłada, że zbieg egzekucji sądowych zostanie rozstrzygnięty przez samych komorników. Jeśli jednak komornik nie dokona przekazania sprawy egzekucyjnej, możliwe jest rozstrzygnięcie zbiegu egzekucji sądowych przez sąd. Jeżeli zbieg egzekucji będzie dotyczył postępowań prowadzonych przez komornika właściwego według przepi-

USTAWODAWCA ZAKŁADA,
ŻE ZBIEG EGZEKUCJI SĄDOWYCH
ZOSTANIE ROZSTRZYGNIĘTY
PRZEZ SAMYCH KOMORNIKÓW.
JEŚLI JEDNAK KOMORNIK NIE
DOKONA PRZEKAZANIA SPRAWY
EGZEKUCYJNEJ, MOŻLIWE
JEST ROZSTRZYGNIĘCIE
ZBIEGU EGZEKUCJI
SĄDOWYCH PRZEZ SĄD.

sów postępowania egzekucyjnego z komornikiem wybranym przez wierzyciela, który co do zasady podejmuje czynności poza swoim rewirem, komornik wybrany powinien przekazać prowadzoną przez siebie sprawę egzekucyjną komornikowi właściwemu. Jeżeli zbieg nastąpi między komornikami właściwymi albo wybranymi do prowadzenia egzekucji przez wierzyciela, wszystkie sprawy w każdym z tych przypadków przyjmuje ten komornik, który pierwszy wszczął egzekucję. Jeżeli do zbiegu egzekucji dojdzie między komornikami właściwymi i wybranymi, wszystkie te sprawy do łącznego prowadzenia przejmuje komornik właściwy, który pierwszy wszczął egzekucję, zajmując jakkolwiek składnik majątku dłużnika, a nie tylko ten, do którego został skierowany zbieg egzekucji sądowych³.

W 2019 r. komornik wszczął egzekucję. Po złożonym przez wierzyciela wniosku skierowano ją również do nieruchomości. Z kolei pod koniec roku inny komornik wszczął egzekucję na podstawie tytułu wykonawczego przeciwko tym samym dłużnikom i skierował ją do tej samej nieruchomości. Należy zauważyć, iż o zbiegu egzekucji komornika poinformował jeden z dłużników. W ocenie

sądu argumenty komornika przytoczone w odpowiedzi na skargę nie zasługują na uznanie. Nawet gdyby przyjąć, iż termin do złożenia wniosku o opis i oszacowanie nieruchomości liczyć od daty odebrania przez dłużników zawiadomień o wszczęciu egzekucji z nieruchomości, to upłynąłby on w marcu lub w kwietniu 2020 r. Zawiadomienie o wszczęciu egzekucji z nieruchomości w drugiej sprawie datowane jest z kolei na wrzesień 2018 r. Nawet gdyby przyjąć wyjaśnienie, iż termin do złożenia wniosku o opis i oszacowanie nieruchomości należy liczyć od daty odebrania przez dłużników zawiadomień o wszczęciu egzekucji z nieruchomości, to należy mieć świadomość, że upłynąłby on w marcu lub w kwietniu 2020 r. Jak zatem wskazał komornik w odpowiedzi na skargę, sześciomiesięczny termin na złożenie wniosku o opis i oszacowanie upłynąłby w marcu bądź w kwietniu 2019 r. – licząc od odbioru zawiadomienia przez dłużników. Mimo to wniosek złożony przez dłużników zobowiązywał go do przekazania prowadzenia sprawy, gdyż nie było jeszcze pewności, czy wierzyciel nie złożył wniosku o opis i oszacowanie nieruchomości w przewidzianym w prawie terminie. Tym samym komornik stwierdził, że postępowanie egzekucyjne do nieruchomości w sprawie, do której nastąpić miało przekazanie, powinno zostać umorzone – a w związku z tym niecelowe stało się również samo przekazywanie.

W orzecznictwie wprost wskazuje się, że ten z komorników, który na skutek zbiegu egzekucji do tej samej rzeczy lub wierzytelności nie jest właściwy do jej dalszego prowadzenia, powinien przekazać sprawę komornikowi właściwemu. Naruszenie tego obowiązku stanowi uzasadnioną podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej komornika sądowego lub też jego zastępcy. Obowiązek przekazania sprawy komornikowi właściwemu aktualizuje się z chwilą uzyskania informacji o zbiegu egzekucji przez komornika, który nie jest właściwy do jej dalszego pro-

”
W ORZECZNICTWIE WPROST WSKAZUJE SIĘ, ŻE TEN Z KOMORNIKÓW, KTÓRY NA SKUTEK ZBIEGU EGZEKUCJI DO TEJ SAMEJ RZECZY LUB WIERZYTELNOŚCI NIE JEST WŁAŚCIWY DO JEJ DALSZEGO PROWADZENIA, POWINIEN PRZEKAZAĆ SPRAWY KOMORNIKOWI WŁAŚCIWEMU.

wadzenia. Do odpowiedzialności komornika lub jego zastępcy wystarczy wiedza o zbiegach egzekucji. Nie ma znaczenia źródło tej wiedzy.

Pomimo błędnego zastosowania przez komornika przepisów k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym, w ocenie sądu czynności polegające na zawiadomieniu i wezwaniu do zapłaty dłużników pozostają w mocy, ponieważ egzekucja ta i tak powinna być prowadzona z uwagi na treść tytułu wykonawczych i wniosków wierzycieli. Nie ulega wątpliwości, że przekazanie sprawy wraz z uchYLENIEM dotychczasowych czynności – o co wnosił dłużnik – spowoduje tylko przedłużenie postępowania egzekucyjnego, które – jak wynika z analizy akt sprawy – jest nieuniknione.

WYROK SĄDU REJONOWEGO DLA ŁÓDZI-WIDZEWA W ŁÓDZI Z 18 MAJA 2023 ROKU

Hasła

Pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego
Lokal socjalny

Sentencja

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na posiedzeniu jawnym dotyczącym sprawy z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej – Miasta Łodzi – o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności oddalił powództwo.

Stan faktyczny

W pozwie z maja 2022 r. skierowanym przeciwko pozwanej, strona powodowa wniosła o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego. Powodowie wnieśli również o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie. Jako podstawę faktyczną żądania pozwu wskazano fakt, że zaoferowany lokal socjalny nie spełniał wymogów lokalu socjalnego opisanych w ustawie i wymogów lokalu, jaki powinien być zaoferowany osobom posiadającym stopień

niepełnosprawności, gdyż znajdował się na pierwszym piętrze, miał powierzchnię 12m², nie było w nim wody ani ubikacji, a co więcej – był w złym stanie technicznym. Powodowie podnieśli dodatkowo, że wystąpili do sądu z powództwami o ustalenie prawa do lokalu socjalnego, gdyż lokal, który im zaoferowano, nie spełniał wymogów dla lokalu socjalnego.

Postanowieniem z maja 2022 r. sąd oddalił wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia ich roszczeniu. W odpowiedzi na pozew pozwana wskazała, że okoliczności podniesione przez powodów w treści uzasadnienia pozwu nie są zgodne z prawdą, a zaoferowany im lokal socjalny spełniał wymogi ustawowe. W marcu 2023 r. właściwy zarząd lokali zgłosił interwencję uboczną w przedmiotowej sprawie po stronie pozwanej. Do dnia zamknięcia rozprawy strony pozostały na dotychczasowych stanowiskach procesowych w sprawie. Ostatecznie powodowie stwierdzili, że sprawa stała się bezprzedmiotowa, gdyż przeprowadzają się do zaoferowanego im pomieszczenia tymczasowego, którego warunki, stan i standard zaakceptowali.

Rozstrzygnięcie

Wyrokiem z grudnia 2012 r. sąd nakazał pozwanym opuszczenie i opróżnienie przez nich lokalu mieszkalnego. Orzeczono jednocześnie, że pozwanym przysługuje uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego, i nakazano wstrzymanie ich eksmisji do czasu zaofiarowania im przez miasto zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. Tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności w marcu 2021 r. W lutym 2019 r. miasto przygotowało skierowanie do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego dla powodów, składającego się z jednego pokoju, WC poza budynkiem, wyposażonego w instalację wodociągowo-kanalizacyjną. Powodowie zakwestionowali stan i warunki techniczne lokalu socjalnego. Powodowie nie zgłosili się do właściwego organu celem podpisania umowy najmu zaofiarowanego im lokalu socjalnego, pomimo kilkukrotnego wzywania ich do wykonania takiego uprawnienia i pomimo wykonania remontu lokalu socjalnego. Na podstawie tytułu wykonawczego, na wniosek wierzyciela komornik wszczął przeciwko powodom postępowanie egzekucyjne. Powodowie nie podpisali umowy najmu zaofiarowanego im lokalu socjalnego, wobec czego zarząd lokali odstąpił od wskazania powodom w toku postępowania egzekucyjnego innego lokalu socjalnego i pomieszczenia tymczasowego – przyjmując, że skierowanie do zawarcia umowy najmu zostało anulowane.

W toku postępowania egzekucyjnego powodowie w lutym 2023 r. zawarli z miastem umowę najmu pomieszczenia tymczasowego. Powodowie zaakceptowali jego stan i standard. Należy zaznaczyć, że powódka jest osobą z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności orzeczonym na stałe. Utrzymuje się z emerytury w wysokości około 1600 zł miesięcznie. Posiada zobowiązania kredytowe w kwocie około

Fot. canva Pixelshot

30 000 zł, gdzie ich miesięczna rata wynosi około 1000 zł. Jest ona osobą schorowaną, leczy się na serce i kręgosłup, ma problemy z chodzeniem. Powód jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji. Utrzymuje się z emerytury w wysokości około 1200 zł miesięcznie i świadczenia wyrównawczego w kwocie 500 zł miesięcznie. Jest on osobą schorowaną, po udarze, leczy się na żołądek i kręgosłup, ma problemy z chodzeniem – chodzi o trójnogu. Miesięcznie na leki powód wydaje około 800 zł.

Do chwili wydania wyroku w przedmiotowej sprawie powodowie zajmowali lokal składający się z jednego pokoju z kuchnią o powierzchni około 24 m², położony na I piętrze. Toalety nie ma w lokalu – jest na podwórku. Powodowie wstawili do kuchni znajdującej się w tym lokalu wannę, nie mają w nim ciepłej wody.

W czerwcu 2022 r. został wydany wyrok oddalający powództwo. Wyrok ten stał się prawomocny. Eksmisja powodów z lokalu została wyznaczona na 25 maja 2023 r. Postanowieniem z 16 maja 2023 r. sąd pominął zgłoszony przez powodów wniosek dowodowy o przeprowadzenie oględzin lokalu – jako nieprzydatnego – w obecności biegłego sądowego z zakresu budownictwa do wykazania faktów, z których powodowie wywodzili chcieli określone skutki prawne

i zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania. Wobec upływu czasu i wygaśnięcia oferty zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego przez powodów przeprowadzenie dowodu również jawiło się jako bezprzedmiotowe.

Powodowie wprawdzie nie wskazali podstawy prawnej żądania do pozbawienia spornego tytułu wykonawczego wykonalności, jednak mając na uwadze podnoszone przez nich zarzuty pod adresem zaoferowanego im lokalu socjalnego oraz mając na uwadze fakt, że wyrokowi nadana została klauzula wykonalności – sąd przyjął, że podstawą taką jest treść przepisu art. 14 ust. 6a ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego z 21 czerwca 2001 r. Jak wynika z treści tego przepisu – gmina, składając ofertę zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu, poucza osobę uprawnioną, że jeżeli kwestionuje prawidłowość tej oferty, może wytoczyć powództwo o ustalenie uprawnienia do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu, a po nadaniu klauzuli wykonalności wyrokowi eksmisyjnego – powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

W toku postępowania sądowego oparte go na treści zacytowanej podstawy prawnej powodowie winni wykazać, że zaoferowany im lokal socjalny nie spełniał ustawowych warunków dla lokali socjalnych. Warunki te wskazane są w treści art. 22 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego. Jak wynika z jego treści, umową najmu socjalnego lokalu jest umowa najmu lokalu nadającego się do zamieszkania ze względu na wyposażenie i stan techniczny, którego powierzchnia pokoi przypadająca na członka gospodarstwa domowego najemcy nie może być mniejsza niż 5 m², a w przypadku jednoosobowego gospodarstwa domowego 10 m², przy czym lokal ten może być o ob-

niżonym standardzie. Przepis ten nie warunkuje dalszych obostrzeń co do wymogów lokalu socjalnego w stosunku do osób starszych, schorowanych czy posiadanych inne jeszcze ograniczenia. Wymogów takich więc nie może badać sąd w toku postępowania prowadzonego w oparciu o treść art. 14 ust. 6a ustawy.

Wskazać jednak należy, że powodowie nie sprostali ciężącemu na nich obowiązkowi dowodzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Powodowie nie wykazali, że oferowany im lokal socjalny nie spełniał ustawowych wymogów dla lokalu socjalnego. Jak wskazali oboje, nie oglądali oni nawet tego lokalu po przeprowadzonym w nim remoncie i przygotowaniu go do zasiedlenia. Wskazać należy również i na ten fakt, że ostatecznie sami powodowie przyznali, że wytoczone przez nich powództwo uznają za bezprzedmiotowe, gdyż przeprowadzają się do zaoferowanego im przez miasto pomieszczenia tymczasowego. Gdyby udało im się wykazać zasadność przedmiotowego powództwa, miasto nie byłoby zobowiązane do przedstawiania im oferty najmu pomieszczenia tymczasowego.

Ostatecznie więc oddalenie powództwa było okolicznością korzystną dla strony powodowej, zaś powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu. Sąd nie orzekł w wyroku o kosztach procesu, gdyż ani strona pozwana, ani interwenient uboczny po stronie pozwanej nie złożyli takiego wniosku.

Przypisy końcowe

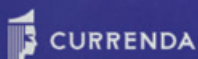
- ¹ R. Adamus, *Komentarz do art. 491¹⁰ p.u.*, wyd. 3, Legalis 2021.
- ² P. Zimmerman, *Komentarz do art. 491¹⁰ PrUpad*, wyd. 7, Legalis 2022.
- ³ M. Manowska, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. II: Art. 478–1217, wyd. IV, Legalis 2020.

Już w sklepie Currendy!
www.sklep.currenda.pl

Aksjologia egzekucji sądowej

W poszukiwaniu optymalnego
poziomu ochrony praw wierzyciela
i dłużnika w postępowaniu
egzekucyjnym i upadłościowym

redakcja naukowa
Sławomir Cieślak

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Okiem praktyka orzecznika

Obniżenie opłaty
egzekucyjnej w kontekście
przepisu art. 52 u.k.k.

Fot. canva Michal Chodyra

ANNA GOŁĘBIOWSKA
Referendarz sądowy

Sygn. akt I Co

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w I Wydziale Cywilnym po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2023 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy egzekucyjnej wierzycielki Wierzytelność Sp. z o.o. przeciwko dłużnikom ST oraz UW o egzekucję świadczeń pieniężnych na skutek wniosku ST o obniżenie opłaty egzekucyjnej ustalonej postanowieniem komornika sądowego przy SR z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie Km 10/06 oddała wniosek.

UZASADNIENIE

We wniosku z 1 grudnia 2022 r. dłużnik ST domagał się obniżenia opłaty egzekucyjnej ustalonej postanowieniem komornika sądowego przy SR na kwotę 11 016,77 zł – do kwoty 1,00 zł. W uzasadnieniu tego żądania Wnioskodawca wskazał, że komornik sądowy prowadził sprawę Km 10/06 przez 17 lat, a w tym czasie czynności komornika sprowadzały się do zajęć rachunków bankowych dłużników, z których egzekwowane były emerytura jednego dłużnika i wynagrodzenie drugiego, wysłaniu zapytań do ZUS i KW, wysłania kilkunastu listów i dwóch przejazdów w miejsce czynności. W tym okresie komornik ściągnął wraz z egzekwowanym roszczeniem kwotę 17 581,78 zł tytułem kosztów egzekucyjnych, a teraz chce jeszcze dodatkowo 11 016,77 zł, co dałoby mu łącznie kwotę 28 598,55 zł. W ocenie Skarżącego jest to kwota szokująco wysoka i z pewnością nie odpowiada niewielkiemu nakładowi pracy, jaki komornik wykonał w tej sprawie.

Co więcej, obecny komornik podejmuje czynności egzekucyjne w sprawie niespełna dwa lata, gdyż od tego czasu zastąpił komornika prowadzącego wcześniej postępowanie, a który z racji wieku przeszedł na emeryturę. Niesłuszne byłoby zatem, gdyby w tym okresie (niecałe 2 lata) nowy komornik uzyskał opłatę niewiele niższą aniżeli opłata ściągnięta przez okres poprzednich lat 15. Powołując się na swoją sytuację majątkową dłużnik ST wskazał, że zadłużenie egzekwowane w sprawie Km 10/06 było przedmiotem ugody pomiędzy nim a wierzycielem. Dla jego ostatecznej spłaty zaciągnął u znajomych i rodziny pożyczki w łącznej kwocie około 35 000,00 zł, którą musi spłacać. Spłaca również jako spadkobierca swojej matki pożyczkę przez nią zaciągniętą. Poza tym ponosi on koszty utrzymania (nie wskazał ich wysokości, twierdząc jedynie, że są wysokie), a w związku z błędnymi orzeczeniami kosztowymi komornika wydanymi w tej sprawie ponosił wysokie koszty pomocy prawnej.

Referendarz sądowy ustalił i zważył, co następuje

Postępowanie egzekucyjne komornika sądowego przy SR toczyło się na skutek wniosku wierzyciela PPP SA z 4 października 2006 r. Dnia 5 października 2006 r. komornik dokonał pierwszych czynności egzekucyjnych: zwrócił się do właściwego US o udzielenie informacji i wezwał wierzyciela o zaliczkę na potrzeby planowanych wydatków. W dalszej kolejności komornik wnioskował o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych ZUS, zawiadomił dłużników o wszczęciu wobec każdego z nich egzekucji, dokonał zajęć rachunków bankowych, zajęcia wynagrodzenia za pracę, zasiłku chorobowego ST oraz świadczeń emerytalnych UW. W listopadzie 2006 r. komornik złożył wnioski w trybie przepisu art. 761 k.p.c. do właściwego urzędu miasta i gminy oraz

do CEPiK, dokonał dalszych zajęć rachunku bankowego UW. W miejscu pracy tego dłużnika komornik dokonywał czynności terenowych. Po uzyskaniu danych z bazy ZUS komornik dokonał zajęcia wynagrodzenia ST za pracę w AB Polska Sp. z o.o. oraz świadczeń emerytalnych UW. W kolejnym miesiącu do akt sprawy zaczęły wpływać odpowiedzi na zapytania o informacje, komornik ponaglał również dłużników zajętych wierzytelności w zastanej opieszałości oraz wezwał wierzyciela o zaliczkę na poczet przewidywanych wydatków. W styczniu 2007 r. komornik powielił zajęcia wierzytelności przysługujących dłużnikom wobec SP – właściwych urzędów skarbowych. W marcu 2007 r. komornik podejmował czynności w miejscu pracy UW. Do sprawy napływały odpowiedzi od dłużników zajętych wierzytelności, komornik dokonywał redystrybucji środków wpływających z zajętych składników majątku dłużnika UW. W 2008 r. komornik podejmował czynności w związku z wpływem wniosku o poszukiwanie majątku, dokonał też kolejnych zajęć wierzytelności przysługujących dłużnikom wobec właściwych US, rozdzielał środki stosownie do ich wpływu z wcześniej dokonanych zajęć. W 2009 r. komornik złożył wnioski zmierzające do aktualizacji ustaleń w zakresie stanu majątkowego dłużników (CEPiK), powielił zajęcia wierzytelności z tytułu nadpłaty podatków we właściwych urzędach skarbowych, podejmował czynności w miejscu zameldowania dłużnika ST. Do sprawy napływały odpowiedzi od dłużników zajętych wierzytelności oraz środki z zajętych składników majątku. Do 2013 r. w sprawie były egzekwowane środki ze świadczeń emerytalno-rentowych dłużnika UW. W 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r. kontynuowano egzekucję z tego składnika majątku dłużnika, w sprawie napływały pisma od dłużników zajętych wierzytelności. Ten stan rzeczy aktualny był również w 2018 r. i 2019 r. W związku z aktywnością procesową wierzyciela w 2020 r.

komornik podjął dalsze czynności poszukiwawcze, w tym w pierwszej kolejności wezwał o zaliczkę na poczet przewidywanych wydatków, i stosownie do zapotrzebowania złożył wnioski do CBD KW, zajął wynagrodzenie dłużników u właściwych pracodawców, do sprawy wpływały pisma od pracodawców, komornik udzielał też informacji i wydawał zaświadczenia na żądanie dłużnika. Fakt, że zadłużenie było jednocześnie egzekwowane wobec innych dłużników objętych tytułem wykonawczym przedłożonym do sprawy u komorników przy innych sądach (ze względu na właściwość miejscową), komornik dokonał również aktualizacji zajęcia po konfrontacji z wierzycielem. W 2020 r. doszło do zmian podmiotowych po stronie wierzycielskiej, co wymagało weryfikacji i aktualizacji danych oraz notyfikacji pozostałych stron postępowania. W 2020 r. ujawniło się zatrudnienie dłużnika ST, wynagrodzenie z tego tytułu również zostało zajęte. Na wnioski dłużnika ST komornik udzielał informacji o stanie zadłużenia. W 2021 r. dłużnik ST domagał się umorzenia postępowania przy zastosowaniu przesłanki przedawnienia roszczenia. Komornik oddalił ten wniosek, nie znajdując podstaw prawnych do jego uwzględnienia. Z urzędu nie znalazł również podstaw do umorzenia postępowania z innych jeszcze przyczyn, w tym w szczególności z powodu jego bezskuteczności. W sprawie doszło do zbiegu egzekucji sądowno-administracyj-

nej z wynagrodzenia za pracę dłużnika ST, w związku z czym komornik podejmował czynności celem uaktywnienia środków z tego tytułu zajętych. W 2021 r. doszło do zmiany osobowej organu egzekucyjnego, nowy komornik notyfikował trzeciodłużników o zmianie rachunków bankowych, egzekwował również z zajętych uprzednio składników majątku (emerytura UW). W grudniu 2022 r. wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania, powołując się na zawarte z dłużnikami porozumienie dotyczące spłaty zadłużenia.

W toku całego postępowania egzekwowane były środki ze świadczeń emerytalno-rentowych dłużnika UW, od maja 2020 r. aktywna i skuteczna była również egzekucja z wynagrodzenia za pracę dłużnika ST.

Zgodnie z przewidzianą w art. 52 ustawy z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych intertemporalną regułą kontynuacji, do postępowań wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie tej ustawy (1 stycznia 2019 r.) stosuje się przepisy dotychczasowe. W postępowaniach zatem, które wszczęto przed 1 stycznia 2019 r., a które w tym dniu pozostawały w toku, zastosowanie nadal znajdują, zgodnie z powyższym przepisem, poprzednio obowiązujące uregulowania w zakresie kosztów, przewidziane w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji¹. Zgodnie z przepisem art. 49 ust. 7 i 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie wysokości opłat, o których mowa w ust. 1 i 2. Po rozpoznaniu wniosku, o którym mowa w ust. 7, sąd może, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów, obniżyć wysokość opłat, o których mowa w ust. 1 i 2. Artykuł 49 ust. 7–10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji jest przepisem wyjątkowym, którego konieczność zastosowania przez sąd pojawia się tylko wtedy, gdy

Fot. canva utah 778

mechanizm „zwykły”, regulowany przez art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji albo, jak w niniejszej sprawie, art. 29 ustawy o kosztach komorniczych prowadziłby do wyliczenia opłaty komorniczej w wygórowanej wysokości (wypadek „szczególnie uzasadniony”, wymagający miarkowania). Oznacza to zatem, że opłata ustalona na podstawie obowiązujących przepisów, w sposób w pełni legalny i niewadliwie zasadniczo jest należna i podlega wyegzekwowaniu. Zmiana jej wysokości z niekorzyścią dla komornika odbywać się musi zatem w tych razach, które z powodu okoliczności niestandardowych mogą być uznane za wyjątek od zasady poboru opłat egzekucyjnych w pełnej wysokości. W niniejszej sprawie referendarz sądowy uznał, że taki przypadek nie zaistniał, o czym świadczą okoliczności opisane w części faktualnej uzasadnienia, a które prowadzą do wniosków następujących. Otóż postępowanie w sprawie Km 10/06 zostało wszczęte 4 października 2006 r. i zakończyło się 19 stycznia 2023 r. po wniosku wierzyciela popartym porozumieniem zawartym z dłużnikami, a dotyczącym warunków spłaty egzekwowanego świadczenia. Postępowanie to trwało zatem 16 lat i 3 miesiące, przy czym czynności egzekucyjne w sprawie komornicy podejmowali stosownie do zapotrzebowania postępowania, aktywności procesowej wierzyciela i aktualnej sytuacji majątkowej dłużników (dwóch). Czas trwania postępowania był wypełniony niemal jednolicie działaniami komorników, przy czym początkowy etap egzekucji był rzecz jasna skoncentrowany na badaniu statusu majątkowego podmiotów biernych postępowania, dokonywaniu zajęć i weryfikacji napływających pism, adekwatnym na nie reagowaniu. Fakt, że w toku postępowania istniały „przestoje” w aktywnym działaniu komorników, nie oznaczał w okolicznościach niniejszej sprawy, że komornicy nie dokonywali żadnych czynności. W tym czasie bowiem aktywna była egzekucja ze świad-

czeń emerytalnych jednego z dłużników, co wiązało się z dystrybucją wpływających środków pieniężnych, operacjami księgowymi, weryfikacją stanu zadłużenia. Mając to na uwadze, za oczywiste należy uznać stwierdzenie, że w tej konkretnej sprawie komornicy faktycznie podejmowali czynności w toku całego postępowania. Opłata w niniejszej sprawie (jak każdej sprawie egzekucyjnej) nie służy rzecz jasna wynagrodzeniu wyłącznie pracy komornika, gdyż z opłaty tej komornik pokrywa koszty utrzymania kancelarii, oprzyrządowania, pomocy technicznych czy nawet utrzymania pracowników. W koszty te wlicza się również wysiłek intelektualny, co jednak jest składową jego nakładu pracy. Przecho- dząc zatem do generalistów referendarz sądowy stwierdza, że opłata łączna w sprawie wysokości 27 265,47 zł za 195 miesięcy postępowania jest oczywiście usprawiedliwiona w sytuacji, gdy nakład pracy komornika równomiernie obciążał ten czas. Czyniąc użytek z liczb przedstawionych powyżej, można zobrazować opłacalność egzekucji w tej sprawie na poziomie około 140,00 zł w skali miesiąca (średnia arytmetyczna). Nie jest to zatem kwota w żadnej mierze wygórowana, nawet jeśli czynności komornika w danym miesiącu pracy ograniczone były do czynności operacyjno-księgowych. Tak jak już jednak wspomniano, nie tylko o pracy w sensie

Fot. canva izzetgutmen

technicznym jest mowa w kontekście funkcji opłat egzekucyjnych, zatem owo przeliczenie ma charakter jedynie pomocniczy, niemniej obrazuje rozkład kosztów egzekucyjnych w relacji do czasu trwania postępowania. Trzeba mieć na względzie fakt, że koszty komornika nawet w takiej wysokości pozwalają mu na płynne prowadzenie działalności, o ile rzecz jasna zarobkuje również w innych sprawach. W kontekście tych wszystkich zdarzeń referendarz sądowy stwierdza, że wniosek dłużnika o obniżenie opłaty do kwoty 1,00 zł od opłaty pozostałej do uiszczenia jest nieracjonalny i w okolicznościach wyżej przedstawionych nieusprawiedliwiony. Stan rzeczy zastany w sprawie Km 10/06 referendarz sądowy uznał za mieszczący się w granicach legalnych, zaś opłata wyliczona za cały tok postępowania nie wkracza w przesłankę przypadku szczególnie uzasadnionego.

Stan majątkowy dłużnika nie przyczynił się do zmiany tego stanowiska, skoro do wniosku przedłożono dokumenty obrazujące nieaktualne dane dotyczące jego stanu majątkowego.

Analiza przesłanek obniżenia opłaty egzekucyjnej w kontekście przepisów intertemporalnych

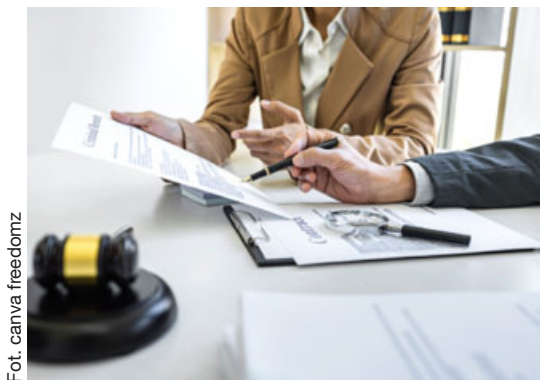
Opisane powyżej zagadnienie obniżenia opłaty egzekucyjnej w kontekście tej konkretnej sprawy wskazuje na niejednoznaczność regulacji intertemporalnej zawartej w przepisie art. 52 ustawy z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 210). Przed nawias rozważań dotyczących tej kwestii należy bowiem wyciągnąć tę okoliczność, że opłata w omawianym przypadku po części została naliczona na podstawie przepisów tej właśnie ustawy, w związku z umorzeniem postępowania na wniosek wierzyciela będący konsekwencją zawarcia z dłużnikiem porozumienia restruk-

turyzującego pozostałe do wyegzekwowania należności (art. 29 ust. 1 w zw. z art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych). Wcześniej natomiast opłata była ściągana wraz z egzekwowanym świadczeniem (świadczenia emerytalno-rentowe dłużnika, wynagrodzenie za pracę), zatem ustalenie jej wysokości nastąpiło na podstawie przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Przepis międzyczasowy, o którym mowa (art. 52 ustawy o kosztach komorniczych), wyraża regułę kontynuacji aktualizującą po stronie organów egzekucyjnych konieczność stosowania przepisów wcześniej obowiązującej ustawy z 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (dalej jako u.k.s.e.) do postępowań, które zostały wszczęte w czasie jej obowiązywania i nie zostały zakończone do 31 grudnia 2018 r.² Uzasadnieniem tak przyjętego rozwiązania legislacyjnego jest przede wszystkim ciągłość – trwałość w czasie stosowania przepisów o opłatach egzekucyjnych, które co do zasady ściągane są wraz z egzekwowanym świadczeniem, oraz konieczność zapewnienia pewnego ładu normatywnego, czy wręcz wola uniknięcia komplikacji przy rozliczaniu kosztów egzekucyjnych w starych sprawach na podstawie nowych przepisów³. Do czasu zakończenia wszystkich postępowań egzekucyjnych wszczętych przed datą wejścia w życie ustawy o kosztach komorniczych obowiązywać będzie zatem podwójna regulacja prawna dotycząca jednej materii, co po części wyeliminuje problemy stosowania prawa nowego w sprawach dawnych, z drugiej zaś strony przysporzy problemów przy zaistnieniu zagadnień niestandardowych. Przepis art. 52 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych przez wzgląd na swoją lokalizację i charakter pełni funkcję zasady, od której przewidziano wyjątek. Na podstawie bowiem ust. 2 tego przepisu do postępowań, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 29 i art. 30 stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Oznacza to, że w przypadkach umorzenia postępowań wszczętych przed 1 stycznia 2019 r. ustalenie wysokości opłat egzekucyjnych dokonywać się będzie na podstawie przepisów art. 29 i 30 ustawy o kosztach komorniczych, a zatem na podstawie ustawy nowej. Mechanizm, o którym mowa, stanowi regułę aktualizacji, a jako że jest ona wyjątkiem od zasady ogólnej (kontynuacji), powinna być w sposób ścisły interpretowana w duchu *paremii exceptiones non sunt extendendae*. Argument ten przemawia zatem na korzyść zapatrywania, zgodnie z którym do spraw wszczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2019 r. nie należy stosować przepisu art. 48 ustawy o kosztach komorniczych (ustawy nowej), statuującego przesłanki instytucji miarkowania opłaty egzekucyjnej⁴, albowiem przepis ten nie został wymieniony w puli wyjątków od zasady ogólnej. Takie katagoryczne twierdzenie, jakkolwiek w pełni legalne i normatywnie uzasadnione, doznaje jednak uszczerbku w konfrontacji z rzeczywistością i sytuacjami nie zawsze oczywistymi. Wracając do przedstawionego wyżej orzeczenia warto zauważyć, że zastosowanie przepisu ustawy danej (art. 49 ust. 7 i 10 u.k.s.e.) do opłaty obliczonej na podstawie przepisów nowych (art. 29 ust. 1 u.k.k.) wyrwa niejako ów nowy przepis (czy raczej opłatę naliczoną na jego podstawie) z normatywnego kontekstu. Po pierwsze z tej przyczyny, że

obniżenie opłaty egzekucyjnej na podstawie przepisów ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie zostało ograniczone kwotowo, co dawało i w zasadzie nadal daje możliwość obniżenia ustalonej opłaty do kwoty chociażby 1,00 zł⁵, jak w omówionym wyżej przypadku (wnioskodawca domagał się obniżenia opłaty do kwoty 1,00 zł). Rozwiązanie to jest zatem korzystniejsze dla wnioskujących o obniżenie opłaty egzekucyjnej, jakkolwiek przeczy normie wywiedzionej z przepisu art. 48 ustawy o kosztach komorniczych, gdzie mowa jest o dolnej granicy, poniżej której sąd nie może opłaty egzekucyjnej zniwelować. Opłata obniżona nie może być bowiem niższa niż jedna trzecia opłaty należnej na podstawie ustawy, i jednocześnie nie niższa niż 200 złotych. Powracając raz jeszcze do omawianego przypadku warto zaznaczyć, że w tej jednej sprawie dokonano naliczenia opłat egzekucyjnych na dwóch różnych podstawach (dwóch różnych ustawach regulujących tę samą kwestię w sposób niezbieżny), przy czym opłata naliczona na podstawie ustawy o kosztach komorniczych w zakresie możliwości jej miarkowania została poddana ustawie o komornikach sądowych i egzekucji. Konfrontując ten przypadek z każdym innym, w którym opłata egzekucyjna została naliczona na podstawie przepisów ustawy o kosztach komorniczych stosowanych wprost, nie poprzez przepis międzyczasowy, trzeba podkreślić, że ani dłużnik, ani wierzyciel nie będą mieli możliwości ubiegania się o obniżenie opłaty egzekucyjnej poniżej kwoty 200 zł albo $\frac{1}{3}$ wysokości opłaty należnej. Takie zróżnicowanie normatywne sytuacji prawnej dłużników egzekwowanych zdaje się nie mieć usprawiedliwienia w konstytucyjnej zasadzie sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP). Dalej, przesłanki miarkowania opłat egzekucyjnych, jakkolwiek zasadniczo zbieżne, tak jednak metoda ich wyliczenia w porównywalnych przepisach jest zupełnie odmienna, co również nie pozostaje bez wpływu na sposób

Fot. canva freedomz

traktowania wnioskujących o obniżenie tych opłat. Otóż z przepisu art. 49 ust. 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji wynika, że przy rozpoznaniu wniosku sąd może, uwzględniając w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów, obniżyć wysokość opłat [...]. Użyte w cytowanym przepisie wyrażenie „w szczególności” wskazuje na otwarty katalog przesłanek miarkowania opłaty⁶, co oznacza, że przesłanki wymienione w tym przepisie w sposób wyraźny mają charakter tylko przykładowy, natomiast sąd może wziąć pod rozwagę inne jeszcze okoliczności, których ustawodawca wyraźnie nie opisał. Bogactwo i nieprzewidywalność sytuacji, które zdadne byłyby uzasadniać możliwość miarkowania opłaty egzekucyjnej, usprawiedliwiały zastosowanie tego wybiegu legislacyjnego. Zmiana dokonana ustawą z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych ograniczyła katalog przesłanek miarkowania opłat egzekucyjnych poprzez wyeliminowanie z brzmienia nowej normy prawnej (art. 48 ustawy) konstrukcji „w szczególności”. Efektem tej zmiany jest ograniczenie liczby przesłanek, dla których sąd może dokonać modyfikacji wysokości opłaty egzekucyjnej do zaledwie dwóch. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że modyfikacja instytucji miarkowania w tych ramach sprzyja jej uszczelnieniu, większej przewidywalności oraz akcentuje jej wyjątkowy charakter⁷. Nie sposób temu zaprzeczyć. Co jednak istotne w kontekście omawianego rozstrzygnięcia to fakt, że owa zmiana stanowi przyczynek do dalszego różnicowania sytuacji prawnej podmiotów wnioskujących o obniżenie opłaty egzekucyjnej na niekorzyść stron postępowań egzekucyjnych wszczętych od 1 stycznia 2019 r. Przechodząc do generalistów, słuszny wydaje się postulat poszerzenia zakresu zastosowania art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych o cały kompleks normatywny

służący zapewnieniu równego traktowania podmiotów postępowań egzekucyjnych toczących się równolegle, ale na podstawie dwóch różnych reżimów prawnych.

Przypisy końcowe

- ¹ Tak też: A. Sadza, *Obniżenie opłaty egzekucyjnej na wniosek wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym wszczętym przed dniem wejścia w życie ustawy o kosztach komorniczych*, MOP 2021 r., nr 5, s. 245 i nast.
- ² Tak też: M. Walasik, *Regulacje intertemporalne w nowych ustawach komorniczych* [w:] *Analiza i ocena ustawy o komornikach sądowych oraz ustawy o kosztach komorniczych* pod red. A. Marciniaka, Sopot 2018.
- ³ Tak też: M. Klonowski [w:] *Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Komentarz* pod red. R. Reiwera, Warszawa 2021, komentarz do przepisu art. 52.
- ⁴ Tak też: A. Sadza, *op. cit.*; M. Uliasz [w:] *Ustawa o komornikach sądowych. Ustawa o kosztach komorniczych. Kodeks etyki zawodowej komornika sądowego. Komentarz* pod red. J. Świeczkowskiego, M. Świeczkowskiej-Wójcikowskiej, Warszawa 2020, s. 1262 i nast.
- ⁵ W literaturze przedmiotu podkreśla się, że obniżenie opłaty egzekucyjnej na podstawie przepisu art. 49 ust. 7 i 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie uprawniało sądu do zwolnienia od tej opłaty, a zatem ustalenia tej opłaty na poziomie 0,00 zł. Poza tym wyrażono pogląd, zgodnie z którym wbrew literalnemu brzmieniu art. 49 ust. 10 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie jest możliwe obniżenie opłaty poniżej wskazanych w art. 49 ust. 1 tej ustawy wartości minimalnych, tj. 1/10 i 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego (tak też: P. Biezuński, *Miarkowanie wysokości opłaty egzekucyjnej*, MOP 2013 r., nr 2).
- ⁶ Tak też: M. Trzeciak, *Obniżenie wysokości opłaty egzekucyjnej w praktyce – wybrane zagadnienia*, „Justitia” 2012 r., nr 1; Ł. Zamojski, *Miarkowanie opłat egzekucyjnych według ustawy z 28.2.2018 r. o kosztach komorniczych*, MOP 2019 r., nr 9; P. Biezuński, *op. cit.*
- ⁷ Tak też: Ł. Zamojski, *op. cit.*; T. Zembrzusi, *Sądowe obniżenie opłaty egzekucyjnej – nowa czy stara instytucja?* [w:] *Koszty komornicze. Zbiór studiów* pod red. A. Marciniaka, Sopot 2022.

Uważam, że mądre decyzje są czasem decyzjami trudnymi –

z Katarzyną Mazur, Wiceprezes Zarządu Currenda Sp. z o.o., rozmawia Magdalena Kirska-Okuniewska

Kasiu, zanim przejdziemy do wywiadu, chciałabym zapytać Cię o jedną rzecz: Wiceprezeska czy Pani Wiceprezes?

Pani Wiceprezes. Zdecydowanie. Jestem zwolenniczką nie tyle feminatywów, co wyboru. Cieszę się, że kobiety mogą używać feminatywów i to jest coraz bardziej popularne, ale chyba najbardziej mnie cieszy, że jest ten wybór. Że mogę zdecydować, czy będę używać formy żeńskiej, czy zostanę przy dotychczasowej. Bardzo mi to odpowiada. Że nikt mnie do niczego nie przymusza, że nikt mi niczego nie narzuca.

Skoro tę kwestię mamy wyjaśnioną, to przejdźmy do „właściwej” części naszej rozmowy. Jak się czujesz jako Pani Wiceprezes?

To trudne pytanie, bo nie jestem osobą skupiającą się mocno na swoich odczuciach. Jestem typem osoby, która działa. Więc w momencie, gdy dostaję pytanie o to, jak się czuję, muszę zrobić chwilę pauzy, zastano-

wić się, przeanalizować swoje uczucia. Czuję się dobrze w tej roli, odnalazłam się w niej. Nie jest dla mnie przytłaczająca, nie jest wyjściem ze strefy komfortu. Z drugiej strony to jest swego rodzaju *novum* dla mnie. Traktuję to jako wyzwanie, dalszą przygodę. Widzę możliwości, jakie się teraz przede mną otwierają. W związku z tym bardziej koncentruję się na zadaniach, które zostały mi przypisane w tej nowej roli. Nie odczuwam stresu, być może dlatego nie zastanawiałam się nad tym, jak się czuję. Widocznie mój charakter pozwolił na sprawne wejście w nową rolę.

Przyzwyczaiłaś się do tego, że ktoś się do Ciebie zwraca „Pani Wiceprezes”?

Kiedy zwraca się do mnie w ten sposób ktoś z zewnątrz, to jest to dla mnie naturalne. Natomiast wewnątrz organizacji, w Spółce, dostawałam takie pytania: „Czy nadal możemy być na »ty«” – w sytuacji, gdy byliśmy wcześniej w takiej formie bezpośredniej – „czy też powinienem/powinnam zwracać się do Ciebie »Pani Prezes«?”. To tylko, ale może i „aż”,

zmiana stanowiska, natomiast człowiek się nie zmienił. Więc jeśli jestem z kimś od dłuższego czasu w bezpośrednich relacjach, to nie widzę powodu, by zaczął się nagle do mnie zwracać w takim oficjalnym tonie. Wiadomo, spotkania rządzą się własnymi prawami, tak było zawsze, wymieniamy się formalnościami. Natomiast wewnątrz organizacji cały czas ta forma bezpośrednia bardzo mi odpowiada i na pewno nie chciałabym tego zmieniać. Nie ma takiego zaskoczenia, gdy ktoś się do mnie zwraca „Pani Wiceprezes”, weszłam chyba już w tę rolę.

Nie wszyscy wiedzą, ale jesteś związana z Currendą od ponad 10 lat...

Tak, 10 lat. Kiedy to minęło? Teraz te 10 lat wydaje mi się jakimś długim okresem czasu. Gdy byłam młodsza, to myślałam sobie: „No, najlepiej po 2–3 latach zmienić pracę, żeby nie zastać się w jednym miejscu”. Aczkolwiek w Currendzie dzieje się tyle, że nie sposób się nudzić. Tutaj zawsze są jakieś nowe wyzwania, nowe możliwości, kwestie do rozwiązania. I my jako Spółka bardzo się rozwijamy, rośniemy, więc te 10 lat minęło mi w sumie bardzo szybko.

Nie sądziłam, że będę tu tak długo, że Currenda da mi takie możliwości rozwoju i ogólnie, że będzie mi się tu tak dobrze pracować przez tak długi okres czasu. Liczę na to, że kolejna dziesiątka też przywita mnie w Currendzie. O Spółce myślę bardzo przyszłościowo.

Opowiedz, proszę – bo to jest bardzo interesujące – jaką drogę przeszłaś w Currendzie, jakie stanowiska wcześniej zajmowałaś.

Przyszłam do Currendy na stanowisko związane z obsługą klienta, do HD¹. Currenda bardzo chciała pozyskać moją osobę, w związku z tym, że byłam wcześniej zatrudniona w kancelarii komorniczej. Tzn. zrezygnowałam z pracy

”
KIEDY PRZYSZŁAM DO CURRENDY MOIM NAJWAŻNIEJSZYM ZADANIEM BYŁO NAPISANIE INSTRUKCJI DO KANCELARII KOMORNIKA, KTÓRA TO INSTRUKCJA DOTYCHCZAS NIE ISTNIAŁA.

w kancelarii, gdzie pracowałam prawie 4 lata. Dlatego kiedy złożyłam podanie na stanowisko konsultanta w dziale wsparcia, zostałam bardzo szybko zaproszona na rozmowę kwalifikacyjną. Miałam wiedzę, jak działa użytkownik, miałam background prawny, wiadomo było, że będę umiała się dogadać z klientem – czy to w rozmowach bezpośrednich, czy pośrednich właśnie przez HD, tzn. przez telefon.

Kiedy przyszłam do Currendy moim najważniejszym zadaniem było napisanie instrukcji do Kancelarii Komornika, która to instrukcja dotychczas nie istniała. Więc przez pierwsze 3 miesiące, odbierając telefony, jednocześnie pisałam instrukcję, która później została opublikowana.

Natomiast później moi bezpośredni przełożeni dostrzegli chyba mój talent do nawiązywania relacji czy różnego rodzaju wystąpień, więc zostałam przydzielona do zadań związanych z wdrożeniami i ze szkoleniami. Zajmowałam się nie tylko kwestiami technicznymi, ale również relacjami w ramach kancelarii. I tak działałam przez kilka lat.

Potem pomyślałam, że fajnie byłoby się dalej rozwijać. A że Currenda daje takie możliwości, przeszłam na stanowisko związane z pracami deweloperskimi. Zostałam analitykiem biznesowo-systemowym. I tu już miałam bezpośredni wpływ na to, co się dzieje w ramach procesu, jak powstaje produkt – w tym wypadku Kancelaria Komornika.

Następnie zostałam product ownerem. To było w momencie kiedy przeszliśmy na metodologie zwinne – scruma, SAFe’a. Product ownerem dwóch zespołów komorniczych – zajmujących się Kancelarią Komornika oraz Komornikiem SQL – byłam przez 2 lata. Nie ukrywam, ten czas był dla mnie najbardziej intensywny, ponieważ zarządzałam oboma produktami. Kreowaliśmy ich wizję, budowaliśmy nowe funkcjonalności i dostosowywaliśmy je do przepisów. Kancelaria Komornika i Komornik SQL są co prawda podobne, ale to jednak nadal dwa osobne systemy. Nawet nie wiem, kiedy minęły te 2 lata. Potem zostałam product managerem², czyli znalazłam się poziom wyżej. To na nim definiujemy wymagania, mamy kontakt z Krajową Radą Komorniczą, interesariuszami, na przykład Ministerstwem Sprawiedliwości czy innymi organami. No i tutaj zarządzałam nie tylko kilkoma zespołami, ale też jeszcze do-

datkowo większą liczbą produktów. W międzyczasie doszło do połączenia obszarów rozwiązań dla rynku komorniczego i otrzymałam pod swoje skrzydła takie produkty jak Biblioteka Akt czy Portal Informacyjny Integracja. Oznaczało to dla mnie szersze spektrum produktów i kierowanie wymogów wysoko-poziomowych do product ownerów. I na tym stanowisku pozostaję, pomimo objęcia roli Wiceprezesa Zarządu.

W tym momencie nasz ART³ liczy 6 zespołów, które zajmują się dotychczasowymi aplikacjami, czyli Kancelarią Komornika i Komornikiem SQL, i dodatkowo nowym systemem – e-Komornikiem, oraz rozwiązaniami, które wspierają obecne aplikacje – mam tutaj na myśli chociażby Integrator ePUAP czy Integrator EPU, a także zespół *stricte* techniczny, którego zadaniem jest integracja obecnych systemów z tym nowym. To prawie 60 osób. Naprawdę rośniemy, jeżeli chodzi o zakres

produktowy i osobowy. Jest co robić. Wyzwań jest coraz więcej, a z drugiej strony spektrum problemów, z którymi się spotykam, wzrasta proporcjonalnie.

Więc można powiedzieć, że przeszłam drogę od konsultanta do PM-a i Wiceprezesa Spółki.

To bardzo inspirujące, zaczęłaś od bezpośredniego kontaktu z klientem, a ostatecznie zajmujesz takie wysokie stanowisko. To historia ważna dla młodych dziewczyn, które zaczynają karierę w technologiach. Masz naprawdę ciekawą ścieżkę kariery, budowaną bardzo konsekwentnie. Dzięki temu masz bardzo solidny fundament dla swojej obecnej funkcji.

Zgadza się. Właśnie przez to, że przeszłam przez te wszystkie szczeble – bo byłam i w kontakcie z klientem, i w zespołach deweloperskich, i miałam kontakt z interesariuszami kluczowymi dla działalności naszej organizacji – zyskałam szeroki ogląd tego, z czym przyjdzie mi się spotykać. Ale też nauczyłam się pewnej elastyczności, rozumienia każdej ze stron i ich podejścia do tego, jak działa Spółka, jak traktowana jest nasza działalność, jak postrzegane są nasze produkty. Wiem, z czym się boryka zwykły użytkownik pełniący określoną rolę w kancelarii, ale i jak działa Krajowa Rada Komornicza, Ministerstwo. Znam ten poziom, gdzie cele są jednak bardziej uniwersalne, bo dotyczą na przykład wszystkich kancelarii w Polsce, bo są związane z ustawodawstwem. Tak jak powiedziałaś, przez to, że zaczynałam od takiego bazowego poziomu, związanego bezpośrednio z kontaktem z klientem, miałam szansę go poznać, abstrahując zupełnie od tego, że sama kiedyś byłam klientem i byłam po tej drugiej stronie. To oczywiście też było atutem.

Wiedziałam, do czego dążę, co chcę uzyskać. Widziałam sens w tym, co robię.

Miałam motywację, żeby się nie poddawać i dążyć do tego, co sobie założyłam. Motto, którym się kieruję w życiu, tak na co dzień, to: „Miej odwagę być mądrym”. I pomimo tego, że wielokrotnie dostawałam informację, że może lepiej się nie wychylać, może lepiej nie zajmować stanowiska, uważałam, że jest sens w tym, żeby się odezwać, że warto zaryzykować. Ale to oczywiście po dokonaniu odpowiedniej analizy, bo jestem typem osoby analitycznej. Jednak kiedy miałam argumentację i to przekonanie, że moje zdanie ma sens i powinno wybrzmieć, to po prostu wypowiadałam je głośno. Miałam odwagę do zajmowania stanowiska. Nie chciałam być tylko osobą wykonującą zadania. Chciałam mieć wpływ na to, jak wyglądają nasze produkty, jak funkcjonuje nasza firma.

Powiedz, co się dla Ciebie zmieniło w pracy. Z tego, co powiedziałaś, wynika, że dalszym ciągu robisz to, co robiłaś. I jeszcze więcej.

Na pewno mam więcej obowiązków, na pewno stoją przede mną większe wyzwania, na pewno trochę zmieniła się moja perspektywa. Muszę być jeszcze bardziej elastyczna i jeszcze bardziej dyplomatyczna – z racji zajmowanego stanowiska i odpowiedzialności, która na mnie spoczywa. Odpowiadam przed właścicielem, przed Radą Nadzorczą za decyzje, które są podejmowane. Zwiększył się także mój zakres zadań. Staram się nie tracić przez to balansu pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym.

Cały czas podkreślam natomiast, że wciąż pełnię rolę PM-a w ramach ART-u, więc nie mogę pozwolić sobie na to, żeby zmniejszyć swój udział w jego pracach. To na pewno musi pozostać: utrzymanie jakości i tempa pracy, przede wszystkim nad naszą nową aplikacją. Absolutnie nie mogę sobie pozwolić na to, żeby mój ART odczuł, że doszły mi nowe zadania.

Przez to, że nadal pełnię rolę PM-a, objęcie nowego stanowiska nie jest dla mnie jakimś dramatycznym przeskokiem obszarowym.

Czy docelowo zamierzasz cały czas trzymać te ogromny workload na swoich barkach, czy też masz gdzieś z tyłu głowy, że w sumie warto by było podzielić się obowiązkami chociażby w zakresie ART-u?

Jeżeli chodzi o dzielenie się obowiązkami w ramach ART-u, to delegowanie kompetencji czy też zadań wdrożyłam w zeszłym roku, w momencie, kiedy zespołów zrobiło się bardzo dużo. Chciałam zapewnić odpowiedni przepływ informacji i jakość pracy. Nie możemy tworzyć wąskich gardeł. Codziennie z tym walczę. Jeżeli widzę, że w którymś

MAM NAPRAWDĘ BARDZO FAJNY, ZGRANY ZESPÓŁ, KTÓREMU UFAM I KTÓRY NIEJEDNOKROTNIENIE STANAŁ NA WYSOKOŚCI ZADANIA, REALIZUJĄC TO, CO MIAŁ ZREALIZOWAĆ.

z obszarów tworzy się wąskie gardło, to od razu staram się w jakiś sposób rozwiązać tę sytuację.

Ja sama też nie chciałabym być przykładem wąskiego gardła, osoby, która jest tak zwanym silosem. Nie ma ludzi niezastępowalnych, ale są osoby, które trudno zastąpić. Aby zachować ciągłość działania ART-u, kompetencje i zadania są delegowane – do product ownerów, scrum masterów⁴ czy nawet do RTE⁵ i architekta. Teraz jeszcze dodatkowo zatrudniliśmy analityka, który przejął ode mnie pewien zakres obowiązków.

Czy myślę o tym, żeby dalej pełnić obie role? Tak, aczkolwiek zdaję sobie sprawę z tego, że może dojść do takiej sytuacji, kiedy nie będę w stanie pogodzić jednej i drugiej roli. Nie chciałabym doprowadzić do pogorszenia jakości w zakresie pełnionych obowiązków. Możliwe, że w pewnym momencie będę musiała podjąć decyzję, na coś się zdecydować i na przykład przekazać pałeczkę bycia product managerem APK⁶ innej osobie. Jeżeli zauważę, że coś jest nie tak, że nie jestem w stanie odpowiednio wykonywać swoich zadań i cierpi na tym cały ART, to na pewno podejmę decyzję, by oddać tę rolę innej osobie.

Mam naprawdę bardzo fajny, zgrany zespół, któremu ufam i który niejednokrotnie stanął na wysokości zadania, realizując to, co miał zrealizować. To wielka przyjemność pracować z takimi ludźmi.

Organizacja jest tak silna, jak ludzie, których zatrudnia?

Dokładnie.

Jakie są najważniejsze projekty, nad którymi pracujesz jako Wiceprezes?

Na poziomie Zarządu realizujemy inicjatywy. W tym momencie inicjatywą strategiczną jest wytworzenie zupełnie nowego systemu, jakim jest właśnie e-Komornik, czyli produktu na rynek komorniczy. Bardzo ważne jest też wytworzenie nowego systemu dla sądów. W tym obszarze ściga nas dług technologiczny, a chcielibyśmy utrzymać pozycję lidera na rynku sądowym.

Natomiast ogólnie jako organizacja mamy inicjatywy związane z budowaniem marki Currendy jako podmiotu, który jest mocno kojarzony na rynku, który stanie się – mam nadzieję – jednym z kluczowych graczy w sektorze rozwiązań prawnych, który będzie kojarzony z jakością i innowacyjnością. Z drugiej strony chciałabym budować markę Currendy jako miejsca, gdzie ludzie chcą pracować, jako nowoczesnego pracodawcy, którego nawet nie trzeba reklamować, o którym się mówi, że super się u niego pracuje, że mają tam naprawdę bardzo fajne rozwiązania, wdrożony super system kadrowy. Chciałabym, by Currenda była właśnie tak odbierana przez przyszłych pracowników marką.

DOSTARCZAMY NOWE
ROZWIĄZANIA PRZEZNACZONE
OCZYWIŚCIE DLA WYMIARU
SPRAWIEDLIWOŚCI, WIĘC
UWZGLĘDNIAJĄCE ZMIENIAJĄCE
SIĘ PRZEPISY I NOWE USTAWY.

Dostarczamy nowe rozwiązania przeznaczone oczywiście dla wymiaru sprawiedliwości, więc uwzględniające zmieniające się przepisy i nowe ustawy. Jednocześnie trzeba pamiętać o tym, co się dzieje w świecie technologicznym i technicznym. Mam tu na myśli chociażby sztuczną inteligencję, machine learning itd. To zaczyna być nasz chleb powszedni, jako spółka informatyczna musimy zwracać na to uwagę. Nie chcielibyśmy dopuścić do tego, by szansę w postaci nowoczesnych rozwiązań, szeroko pojętego AI, przejęła konkurencja, która na tej podstawie stworzy swoje rozwiązania. Cały czas musimy trzymać rękę na pulsie i patrzeć na to, co się dzieje w świecie IT, żeby nadążać za trendami i wdrażać je w ramach swoich rozwiązań.

Tych inicjatyw jest jeszcze więcej. Wspomniałam o głównych, ważnych dla naszego klienta, dla nas jako organizacji, która chce się rozwijać, i dla samych pracowników, a także dla podmiotów, które chciałyby oferować nam swoje usługi.

Opowiedziałas o wyzwaniach dla Spółki. A co z Twoimi osobistymi wyzwaniami?

Dla mnie osobiście w tym momencie największym wyzwaniem jest kompleksowe wejście w nową rolę. Nigdy wcześniej nie pełniłam takiej funkcji, a że nie jestem typem ignoranta, to chciałabym jak najwięcej się na ten temat dowiedzieć, zdobyć jak największe doświadczenie. Oprócz tego, że mam tutaj swojego mentora w postaci Prezesa, który wprowadza mnie w ten świat Zarządu i spoczywających na nim obowiązków, oraz w ogóle poruszania się w organizacji z uwzględnieniem interesów różnych grup ludzi, będę chciała się jeszcze dodatkowo doszkalić. Myślę o jakimś certyfikowanym szkoleniu czy studiach podyplomowych, żeby mieć nie tylko wiedzę praktyczną, ale i teoretyczną. Wydaje mi się, że dopiero takie połączenie daje

solidne podstawy do tego, żeby pełnić rolę, jaka została mi przyznana. Doświadczenie doświadczeniem, ale warto mieć to jeszcze podparte wiedzą teoretyczną

Stanowisko objęłaś pod koniec marca, więc Panią Wiceprezes jesteś już od 4 miesięcy. Powiedz, tęsknisz za czymś, co nie jest już bezpośrednio Twoim udziałem?

Wyobraź sobie, że tęsknię. Podczas spotkań z moimi product ownerami niejednokrotnie tęsknię za możliwością skupienia się na jednym rozwiązaniu i kreowania go na szczeblu czysto produktowym. Obecnie jestem w gronie interesariuszy, określam wymagania wysokopoziomowe, ale nie mam bezpośredniego wpływu na to, jak dana funkcjonalność będzie ostatecznie wyglądać. Wskazuję na

przykład, co powinno być rezultatem danego projektu, ale nie mówię konkretnie, jak to osiągnąć. To jest zadanie product ownera: tak wykreować wartość, żeby zrealizować dany cel. I tego mi brakuje.

Wcześniej tak naprawdę co 2 tygodnie można było zobaczyć realny wynik swojej pracy, na przykład nową wersję jakiegoś narzędzia. To się zmieniło, Zarząd jest nastawiony na działania długofalowe, więc musimy się uzbroić cierpliwością. Współpracujemy z wieloma osobami, czyli to, co się wydarzy, w dużej mierze nie zależy już tylko od nas, ale jest sumą działań ludzi, którymi zarządzamy. Wydłuża się perspektywa czasowa. Jestem cierpliwa, ale mimo wszystko lubię szybkie rezultaty. I to właśnie na stanowisku product ownera bardzo mi się podobało.

Natomiast cieszę się, że cały czas mam tę rolę product managera, współpracuję z product

CHCIAŁABYM WIĘC POWIEDZIEĆ NASZYM KLIENTOM, ŻE NA PEWNO BĘDĘ DAŹYĆ DO TEGO, BY ICH PRACA BYŁA CORAZ PRZYJEMNIEJSZA I ŁATWIEJSZA. SAMA BYŁAM PO TEJ DRUGIEJ STRONIE I WIEM, Z JAKIMI PROBLEMAMI SIĘ Z BORYKAJĄ.

ownerami, więc czasami jeszcze wtrącę gdzieś swoje trzy grosze. Niemniej zespoły są zupełnie autonomiczne i same podejmują decyzje. Staram się nie urządzać micromana- gementu, bo to nigdy nie prowadzi do niczego dobrego.

Czy coś Cię zaskoczyło?

Nie. I to nie jest z mojej strony zarozumiałstwo. Pracuję w Currendzie 10 lat i zawsze bardzo mocno interesowałam się tym, co się dzieje nie tylko w ramach mojego ART-u, ale również ogólnie w całej organizacji. To nie jest tak, że czułam, że mój ART to jest jakaś samotna wyspa, enklawa, która nie może tworzyć synergii z innymi działami, więc będąc na stanowisku PM-a i tak współpracowałam praktycznie z całą organizacją. Wchodząc na stanowisko Wiceprezesa po prostu utrzymałam tę współpracę. Wiedziałam o wyzwaniach, inicjatywach czy problemach i tutaj się nic nie zmieniło.

Pod kątem prowadzenia czy stanu Spółki też nie było niespodzianek. Mamy w Currendzie spotkania menadżerskie. Osoby na stanowiskach kierowniczych, odpowiedzialne za budżety, muszą wiedzieć, jaka jest kondycja finansowa Spółki, jak się kształtują jej możliwości. I tu też miałam pełną informację. W związku z tym wejście na to stanowisko było o tyle łatwiejsze, właśnie przez tę trans-

parentność, jaka jest u nas w firmie. Mamy kulturę informowania się o tym, co się dzieje.

Jesteś twarzą produktów dla komorników od wielu, wielu lat, ale dopiero od niedawna zajmujesz wysokie stanowisko kierownicze. Co – jako Pani Wiceprezes Currenda Sp. z o.o. – chciałabyś powiedzieć komornikom sądowym?

Z komornikami w Currendzie pracuję od dekady, zresztą wcześniej też z nimi pracowałam – w kancelarii komorniczej. Pracuję z komornikami od dekady. Wśród znajomych mam wielu komorników sądowych i asesorów. Jestem zżyta z tym środowiskiem. Chciałabym więc powiedzieć naszym klientom, że na pewno będę dążyć do tego, by ich praca była przyjemniejsza i coraz łatwiejsza. Sama byłam po drugiej stronie i wiem, z jakimi problemami się borykają. Wiem, że często to nie tylko kwestia działania aplikacji. Praca komornika sądowego jest trudna, skomplikowana, jest pracą obciążającą psychicznie. Na co dzień spotyka się on z różnego rodzaju dramataми, z ludźmi, którzy popadli w długi często z nieswojej winy, bo byli nieświadomi jakichś przepisów lub zostali w te długi po prostu wciągnięci. Wiem, że praca komornika sądowego jest mocno czasochłonna i angażująca, również psychicznie. Trzeba potrafić się od niej odciąć po powrocie do domu, żeby wytrwać w zawodzie, uodpornić się, znaleźć balans pomiędzy tym, co się dzieje w kancelarii, a tym, co się dzieje w życiu prywatnym. Nie chciałabym, by Currenda była dla komorników dodatkowym problemem. Chciałabym za to wprowadzić komorników w jeszcze nowsze rozwiązania, do których mieliby zaufanie. Wiem, że tutaj też jest problem i na pewno chciałabym odbudować zaufanie środowiska do Currendy. Jestem osobą bardzo otwartą, więc chciałabym spotykać się z komornikami. Currenda to nie twierdza odpierająca ataki, do której nikt nie

może się dostać. Jeśli mówimy o obronie to wyłącznie w kontekście tego, co się dzieje na zewnątrz. Jestem nastawiona na współpracę i naprawdę wszystkich zapraszam do kontaktu.

Czasami decyzja podjęta przez Zarząd może się wydawać nieprzyjazna. A jest taka tylko z pozoru. Wszystkie decyzje są poprzedzone analizami, w dłuższej perspektywie mają dać pozytywne skutki i tylko dlatego są podejmowane. Nie jestem zwolenniczką populizmu. Uważam, że mądre decyzje są czasem po prostu decyzjami trudnymi. Ktoś musi je podejmować. Zapewniam więc komorników, że absolutnie żadna decyzja podejmowana w Currendzie nie służy temu, by ich dodatkowo obciążać czy by im w jakikolwiek sposób zaszkodzić.

Chciałabym się na chwilę zatrzymać przy tym, co właśnie powiedziałaś. Jako Wiceprezes masz szeroką perspektywę, która nie dla wszystkich może być jasna. Klienci często nie mają też tej wiedzy, którą Ty masz, nie znają faktów, które wpłynęły na podjęcie danej decyzji.

Niektóre informacje nie mogą być udostępniane publicznie. Jednak zawsze staramy się argumentować, uzasadniać nasze decyzje, które są podejmowane na poziomie strategicznym czy razem z właścicielem Spółki. Wiem, że one mogą być niepopularne, ale zapewniam, że są podejmowane pod kątem długofalowego działania Spółki.

Zbliżamy się do końca naszej rozmowy. Chciałabym Cię jeszcze zapytać o Twój czas wolny. Wiem, że masz go teraz mniej. Wiem, że lubisz podróżować i jesteś miłośniczką psów. Powiedz, proszę, coś więcej.

To chyba dwa takie moje główne sposoby spędzania wolnego czasu.

Uwielbiam podróżować w takim dosyć spontanicznym stylu. Jeżeli jadę na wakacje zorganizowane, to na jakieś 5 dni do tygodnia. Nie lubię leżeć w jednym miejscu, ale lubię sama zwiedzać. Najciekawsze są dla mnie wycieczki w dalekie kraje, które są organizowane przez nas samodzielnie od początku do końca, czyli od poszukiwania biletów, po rezerwację noclegu, zapoznanie się z kimś na miejscu, kto nas oprowadzi, zaprezentuje kulturę. Lubię poznawać kuchnię regionalną, smakować lokalnych potraw, a nie zamykać się na standardowe menu hotelowe. W podróżowaniu chodzi o poznawanie różnego rodzaju zachowań, tradycji, ale i smaków. To jest naprawdę fascynujące. Muszę dodać, że uwielbiam ciepłe kierunki, więc niekoniecznie Skandynawia czy Nowa Zelandia.

Jeśli chodzi o psy, to tak, zdecydowanie jestem psiarą. Udzielam się w wolontariatach w schroniskach, w akcjach poszukiwania domów dla psów czy przy organizacji zbiórek. Sama mam dwa psy ze schroniska. Jednego z nich adoptowaliśmy niedawno, miał zostać uśpiony z racji tego, że jest niewidomy. Jest młodym psem, zdrowym, natomiast nie widzi, a psy niepełnosprawne mają małe szanse na przeżycie w schronisku. Więc gdy pożegnaliśmy poprzedniego psiaka, tydzień później pojechaliśmy po tego. Mam olbrzymie serce dla zwierząt, dla psów w szczególności, przede wszystkich tych ze schronisk. Wiem, że ludzie kupują psy z hodowli i to jest fajne, ale póki w schroniskach są te porzucone i doświadczane przez los kudłaczki, która naprawdę mają olbrzymie pokłady miłości

i Igną do ludzi, to ja zawsze będę adoptować. Bardzo to każdemu polecam. Nie należy bać się adopcji. Wiadomo, że trzeba się do tego przygotować. Psiaki ze schroniska tak naprawdę są bardzo oddane. Gdybym mogła, to sama założyłabym schronisko.

A jakie jest Twoje hobby?

Lubię czytać książki, najchętniej na temat natury człowieka, psychologii. Ostatnio czytałam *Jak człowiek staje się mordercą. Mroczne opowieści psychiatry sądowego*. To książka o tym, co doprowadza ludzi do stanu, w którym odbierają komuś życie, czasem nawet wielokrotnie. W ogóle psychika ludzka bardzo mnie intryguje, więc gdybym mogła wygospodarować więcej czasu, to na pewno czytałabym więcej tego typu książek.

Mam też takie marzenie, by wrócić to mojego hobby z czasów, gdy byłam jeszcze nastolatką – jazdy konnej. Jeździłam konno do 21. roku życia. Mam nadzieję, że gdy moja sytuacja się ustabilizuje, będę w stanie tak poukładać swój harmonogram, żeby wrócić do jeździectwa.

**I tego pozostaje nam Ci życzyć.
Dziękuję za rozmowę.**

Przypisy końcowe

- ¹ Helpdesk.
- ² Inaczej „PM”.
- ³ Agile Release Train – w metodologii pracy zwinnej zespół kilku zespołów pracujących nad jednym obszarem.
- ⁴ W metodologii pracy zwinnej opiekun samoorganizującego się zespołu.
- ⁵ Release Train Engineer – w metodologii pracy zwinnej szef scrum masterów.
- ⁶ ART-u Produktów Komorniczych.

Już w sklepie Currendy!

www.sklep.currenda.pl

Egzekucja sądowa z wynagrodzenia za pracę

Grzegorz Kamieński

PRACTICA

 CURRENDA

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Już w sklepie Currenda!

www.sklep.currenda.pl

Zawieszenie sądowego postępowania egzekucyjnego

Podstawy i skutki

redakcja naukowa

Józef Jagieła

OSRODEK NAUKOWO-SZKOLENIOWY
PRZY KRAJOWEJ RADZIE KADROWEJ

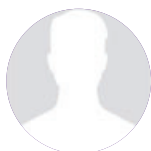

CURRENDA

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Śmierć dłużnika w toku egzekucji – polemika

MATEUSZ PIETRZYK

Sędzia Sądu Rejonowego
w Chrzanowie

W poprzednim wydaniu „Nowej Currendy” (6/2023) ukazał się artykuł *Śmierć dłużnika w toku egzekucji* autorstwa Moniki Piątkowskiej. Autorka ubolewa nad sytuacją wierzyciela w przypadku śmierci dłużnika w toku postępowania egzekucyjnego, w związku z przeciągającymi się postępowaniami o stwierdzenie nabycia spadku. Jeśli chodzi o długotrwałość postępowań spadkowych, trudno Autorce odmówić racji. Na czas trwania tego typu postępowań składa się wiele elementów – szeroki krąg potencjalnych spadkobierców ustawowych korzystających z uprawnienia do odrzucenia spadku, termin wyznaczony na złożenie oświadczenia w przedmiocie przyjęcia bądź odrzucenia spadku (art. 1015 § 1 k.p.c.), łatwość ustalenia kolejnych grup ewentualnych spadkobierców przy wykorzystaniu danych z bazy PESEL, problemy z doręczeniami korespondencji sądowej kolejnym wezwanym do udziału w sprawie uczestnikom, konieczność uzyskiwania zezwoleń na odrzucenie spadku w imieniu małoletnich spadkobierców, liberalne podejście sądów do wniosków o zawtwardzenie uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie.

Z pewnymi stwierdzeniami zawartymi w artykule nie sposób się jednak zgodzić. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że

w wielu postępowaniach egzekucyjnych oczekiwanie na wydanie postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku jest zbędne. Art. 819 § 2 k.p.c. stanowi, że jeżeli spadkobiercy dłużnika nie objęli spadku albo nie są znani, a nie ma kuratora spadku, sąd na wniosek wierzyciela ustanowi dla nich kuratora, chyba że egzekucja dotyczy roszczeń wynikających z działalności gospodarczej, a został ustanowiony zarząd sukcesyjny. Ustanowienia na podstawie art. 819 § 2 k.p.c. kuratora nie można uzależniać od zainicjowania postępowania spadkowego. Przesłanki ustanowienia kuratora przepis określa jasno (*clara non sunt interpretanda*), a są nimi alternatywnie nieobjęcie spadku przez spadkobierców dłużnika lub brak wiedzy o tych spadkobiercach przy jednoczesnym braku kuratora spadku¹. W razie ustanowienia kuratora przez sąd możliwe jest kontynuowanie postępowania egzekucyjnego. Kurator reprezentuje nieoznaczonych spadkobierców, ochraniając ich interesy. Uzyskanie postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku daje niekiedy szersze możliwości prowadzenia egzekucji długów spadkowych. Od chwili przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za te długi z całego swego majątku (art. 1030 zdanie drugie k.c.). Możliwe jest więc prowadzenie egzekucji w celu zaspokojenia długu spadkowego nie tylko z majątku spadkowego, ale również z majątku osobistego spadkobiercy. W obowiązującym stanie prawnym (art. 1015 § 2 k.c.) odpowiedzialność spadkobiercy będzie z reguły ograniczona do wartości stanu czynnego spadku ustalonego w wykazie inwentarza albo w spisie inwentarza (art. 1031

UZYSKANIE POSTANOWIENIA O STWIERDZENIU NABYCIA SPADKU DAJE NIEKIEDY SZERSZE MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA EGZEKUCJI DŁUGÓW SPADKOWYCH.

§ 2 k.c.). Jest to jednak wyłącznie ograniczenie kwotowe, a nie przedmiotowe. To, czy wierzyciela obciąża obowiązek sporządzenia spisu inwentarza w razie ograniczonej odpowiedzialności spadkobierców, jest sporne². W przypadku gdy dłużnik w spadku pozostawił składniki majątkowe pozwalające na zaspokojenie wierzyciela, a komornik sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne z uwagi na śmierć dłużnika, warto rozważyć skierowanie do sądu wniosku o ustanowienie kuratora (art. 819 § 2 k.p.c.). Wniosek taki należałoby złożyć zwłaszcza w sytuacji, w której kolejni tymczasowi spadkobiercy składają oświadczenie o odrzuceniu spadku, a więc pozostaje on nieobjęty. Wbrew opinii wyrażonej w omawianym artykule – w razie śmierci dłużnika w toku egzekucji nie ma konieczności uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko spadkobiercom (w tekście pada stwierdzenie o wierzycielu, który „w pocie czoła stara się uzyskać tytuł egzekucyjny”). Potrzeba taka zaistnieje, jeśli przed śmiercią dłużnika wskazanego w tytule wykonawczym nie wszczęto postępowania egzekucyjnego (art. 779 § 2 k.p.c.)³. Nie jest również prawdą, że do kontynuowania egzekucji niezbędne jest przeprowadzenie postępowania o dział spadku, jeśli w skład majątku spadkowego wchodzi nieruchomości. Odpowiedzialność spadkobierców za długi spadkowe do działu spadku jest solidarna (art. 1034 § 1 k.c.). Wierzyciel nie powinien inicjować postępowania

o dział spadku. W razie ustalenia kilku spadkobierców – kontynuuje postępowanie egzekucyjne wobec nich wszystkich. Wniesienie wniosku o dział spadku jest usprawiedliwione, jeśli wierzyciel chce egzekwować dług osobisty jednego ze spadkobierców z niepodzielonego majątku spadkowego odziedziczonego przez kilku spadkobierców⁴.

Można się zastanawiać, czy obecne reguły prawa spadkowego, w tym zasady odpowiedzialności za długi spadkowe, odpowiadają realiom społeczno-gospodarczym w XXI wieku. Przywiązanie do zastanych konstrukcji prawnych w zakresie prawa spadkowego jest jednak duże⁵. Z pewnością przepisom o odpowiedzialności za długi spadkowe można zarzucić przesadne skomplikowanie. Złożone regulacje prawne, nawet te obowiązujące od dziesiątek lat, nieustannie nastroczają problemów interpretacyjnych. Zasady egzekucji przeciwko spadkobiercy w zwięzły sposób przedstawiła dr Monika Ged w artykule *Egzekucja przeciwko spadkobiercom*⁶. Wszystkich praktyków, którzy na co dzień borykają się z tym tematem i mierzą się z wątpliwościami dotyczącymi wykładni przepisów, zachęcam do zapoznania się z tym opracowaniem.

Przypisy końcowe

- ¹ P. Borkowski, *Kurator w sądowym postępowaniu egzekucyjnym*, PS 2013, nr 1, s. 34–50.
- ² Zob. M. Uliasz, *7. Skutki spisu inwentarza [w:] Postępowanie w sprawach o zabezpieczenie spadku, spis inwentarza i wykaz inwentarza*, Warszawa 2016, oraz uzasadnienie wyroku SN z 29 kwietnia 2011 r., I CSK 439/10, LEX nr 960500.
- ³ Zob. również: postanowienie SN z 2 lipca 1975 r., I CZ 98/75, OSNC 1976, nr 6, poz. 142.
- ⁴ Więcej na ten temat: M. Pietrzyk, *Zapomniana regulacja – art. 779 § 1 k.p.c. (egzekucja ze spadku)*, PPE 2022, nr 10, s. 38–66.
- ⁵ F. Longchamps de Bérier, *Stalość a zmienność szczegółowych regulacji prawa spadkowego Niepodległej*, „Forum Prawnicze” 2018, nr 2.
- ⁶ „Nowa Currenda” 2023, nr 1, s. 32–50.

Już w sklepie Currendy!
www.sklep.currenda.pl

Zadłużenie i niewypłacalność dłużnika

Retrospekcja, stan obecny,
przyszłość

redakcja naukowa

Kinga Flaga-Gieruszyńska

Izabella Gil

Agnieszka Góra-Błaszczkowska

Anna Hrycaj

CURRENDA

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Już w sklepie Currendy!
www.sklep.currenda.pl

Prawo spadkowe a egzekucja sądowa

Integracyjne problemy
postępowania
i prawa cywilnego

redakcja naukowa
Andrzej Marciniak

OSRODEK NAUKOWO-SZKOLENIOWY
PRZY KRAJOWEJ RADZIE KOMORNICZEJ

 CURRENDA

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

Quo vadis, academia?

W dniach 11–12 maja 2023 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu zorganizowano konferencję naukową pt. „*Quo vadis, academia?* Kształcenie studentów i doktorantów – wczoraj, dziś i jutro”.

KAROLINA TRYKACZ-WNUK

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Olszynie

Wydarzenie to stanowiło okazję do refleksji i wymiany poglądów na temat funkcjonowania polskiego systemu kształcenia w szkołach wyższych.

Wydarzeniem towarzyszącym był Ogólnopolski Zjazd Dziekanów Wydziałów Prawa Uczelni Wyższych. W ramach zjazdu zorganizowano panel dyskusyjny poświęcony standaryzacji procesu kształcenia na kierunku prawo w kontekście aplikacji prawniczych. Oprócz dziekanów i prodziekanów wydziałów prawa oraz wybitnych reprezentantów

środowiska naukowego, w panelu udział wzięli przedstawiciele prawniczych samorządów zawodowych. Wybrzmiał również głos naszego samorządu. Komorników reprezentowała Karolina Trykacz-Wnuk, członkini Krajowej Rady Komorniczej.

Podczas dyskusji poruszone zostały problemy wynikające z braku standaryzacji kształcenia na wspomnianym kierunku, rozbieżności w programach studiów prawniczych oraz trudności, z jakimi borykają się samorządy prawnicze, do których trafiają absolwenci uczelni wyższych. Pojawiły się pytania o zasadność przygotowania praktycznego do wykonywania zawodów prawniczych już na etapie studiów, potrzebę ustawowych zmian modelu kształcenia przyszłych prawników czy o modyfikację oferty dydaktycznej wyższych uczelni. Zwrócono szczególną uwagę na braki i niedobór w zakresie przygotowania psychologicznego przyszłych aplikantów oraz na potrzebę zwiększenia nacisku na rozwój u studentów tzw. kompetencji miękkich.

ZWRÓCONO SZCZEGÓLNA UWAGĘ NA BRAKI I NIEDOBÓR W ZAKRESIE PRZYGOTOWANIA PSYCHOLOGICZNEGO PRZYSZŁYCH APLIKANTÓW ORAZ NA POTRZEBĘ ZWIĘKSZENIA NACISKU NA ROZWÓJ U STUDENTÓW TZW. KOMPETENCJI MIĘKKICH.

Pozostaje mieć nadzieję, że przekazane podczas wydarzenia informacje i wymiana doświadczeń zaproszonych panelistów, w tym reprezentantów zawodów prawniczych, wpłyną na poprawę obowiązujących wzorców i ram programowych polskich uczelni wyższych.

Wiosenna Rada Stała UIHJ

Luksemburg, 11–12 maja 2023 r.

W dniach 11–12 maja 2023 r. w Luksemburgu odbyło się posiedzenie wiosennej Rady Stałej Międzynarodowej Unii Komorników Sądowych – Union Internationale des Huissiers de Justice (UIHJ). Wydarzenie zorganizowane zostało wspólnie z Izbą Komorniczą Wielkiego Księstwa Luksemburga w prestiżowej siedzibie Europejskiego Centrum Kongresowego.

MAŁGORZATA PĘDZISZCZAK

Komornik Sądowy
przy Sądzie Rejonowym
Szczecin-Centrum w Szczecinie

Luksemburg został wybrany na gospodarza wiosennego posiedzenia podczas jednego z poprzednich posiedzeń, zaś Izba Komorników Sądowych Wielkiego Księstwa Luksemburga, reprezentowana podczas uroczystości przez jej Przewodniczącego Carlosa Calvo, nie szczędziła wysiłków, aby zaofiarować 31 delegacjom UIHJ z Europy, Ameryki i Azji godne powitanie oraz dobrze spędzony czas. Europejskie Centrum Kongresowe w Luksemburgu (ECCL) to prestiżowa lokalizacja – miejsce, które regularnie gości Rady Ministrów Europejskich.

Podczas posiedzenia obecnych było 84 reprezentantów z 31 państw członkowskich UIHJ. Krajową Radę Komorniczą reprezentowali Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie Małgorzata Pędziszczak oraz asesor komorniczy Michał Skrzypek.

Posiedzenie tradycyjnie rozpoczął Prezydent UIHJ Marc Schmitz. Moderatorem po-

Publikacja dotycząca orzecnictwa ETS w sprawach egzekucyjnych

siedzeń w trakcie Rady Stałej był gospodarz – komornik sądowy Carlos Calvo.

Przed właściwym posiedzeniem wiosennej Rady Stałej UIHJ, 11 maja, odbyły się warsztaty adresujące problematykę związaną z bieżącymi wydarzeniami na arenie międzynarodowej. Wiceprezydent UIHJ Jos Uitdehaag przedstawił aktualny stan prac dotyczących wejścia w życie Konwencji haskiej o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych (tzw. konwencja o orzeczeniach sądowych) z 2 lipca 2019 r. Prelegent wskazywał

Innovation Team

utrudniające transgraniczne egzekwowanie prawa bariery:

- prawne,
- informacyjne,
- językowe,
- techniczne,
- ograniczone zaufanie.

Dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej, z wyjątkiem Danii, Konwencja wejdzie w życie z 1 września 2023 r. i znajdzie zastosowanie do uznawania i wykonywania wszystkich orzeczeń tzw. Umawiającego się Państwa (w rozumieniu Konwencji) w postępowaniach wszczętych po tej dacie.

Następnie odbyły się warsztaty poświęcone najnowszemu orzecznictwu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz publikacji *Europejskie orzecznictwo dotyczące egzekwowania prawa* (aktualnie dostępne wyłącznie w wersji francuskiej). Wydarzenie

poprowadzili autorzy publikacji, profesorowie Natalie Fricero z University of Côte d'Azur i Guillaume Payan z University of Toulon – członkowie Rady Naukowej UIHJ. W warsztatach uczestniczyli również Wiceprezydent UIHJ Jos Uitdehaag z Holandii oraz Sekretarz UIHJ Patrick Gielen z Belgii.

Podczas posiedzenia Sekretarz UIHJ Patrick Gielen przedstawił sprawozdanie ze stosowania rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 (styczeń 2023 r.). Z zadowoleniem przyjęto zniesienie procedury tzw. *exequatur* (oznacza to, że orzeczenie sądowe wydane w jednym z krajów Unii Europejskiej jest uznawane w pozostałych krajach UE bez potrzeby przeprowadzania specjalnego postępowania), a nadto łatwiejszy dostęp do windykacji majątku dłużnika za granicą oraz prostszy sposób obliczania kwoty należnej od dłużnika.

Omówiono zatwierdzoną przez Parlament Europejski propozycję rozporządzenia

”

MARC SCHMITZ PRZEDSTAWIŁ
DŁUGĄ HISTORIĘ STOSUNKÓW
MIĘDZY UIHJ A LUKSEMBURGIEM,
PODKREŚLAJĄC, ŻE TO
LUKSEMBURSKIEMU
KOMORNIKOWI SĄDOWEMU
POWIERZONO W 1953 R.
UTWORZENIE PIERWSZEGO SPISU
PRZEDSTAWICIELI TEJ PROFESJI.

MiCA (2019/1937) wprowadzającego jednolitą zasadę, zgodnie z którą wszystkie firmy zajmujące się kryptowalutami będą działać na terytorium wszystkich krajów UE. Oczekuje się, że gdy przedmiotowe rozporządzenie wejdzie w życie, dostawcy usług w zakresie zasobów cyfrowych (w tym kryptowalut) będą zobowiązani do przestrzegania zestawu określonych nim zasad.

Następnego dnia, 12 maja, podczas ceremonii otwarcia wiosennej Rady Stałej Carlos Calvo powitał wszystkich uczestników i życzył miłego pobytu w Luksemburgu. Podziękował za obecność Minister Sprawiedliwości Wielkiego Księstwa Luksemburga oraz sekretarzowi reprezentującemu Ambasadora Uzbekistanu. Przypomniął, że w sali, w której odbywała się wiosenna Rada Stała, zapisanych zostało wiele rozdziałów historii europejskiej praworządności, a Luksemburg był jednym z siedmiu członków założycieli UIHJ w 1952 r. Wracając do teraźniejszości i wybiegając w przyszłość, odniósł się do profesji komornika sądowego w swoim kraju, której przedstawiciele zdecydowanie zwrócili się w stronę nowych technologii, ale zachowali jednocześnie tak ważny kontakt międzyludzki ze stronami sporu. Następnie zwrócił się do Minister Sprawiedliwości Wielkiego Księstwa

Luksemburga, aby wyrazić uznanie dla utrzymywanych z MS doskonałych stosunków.

Prezydent UIHJ Marc Schmitz także przywitał wszystkich uczestników i podziękował za obecność Minister Sprawiedliwości Wielkiego Księstwa Luksemburga, sekretarzowi reprezentującemu Ambasadora Uzbekistanu, dwóm Honorowym Prezydentom UIHJ, Leo Nettenowi i Françoise Andrieux, a także Prezydentowi Izby Komorniczej Wielkiego Księstwa Luksemburga – Carlosowi Calvo i całej jego izbie. Przypomniął, że UIHJ, zrzeszająca 103 członków z 98 krajów na pięciu kontynentach, jest jedną z największych organizacji zrzeszających przedstawicieli zawodów prawniczych na świecie. Następnie prezydent Marc Schmitz przedstawił długą historię stosunków między UIHJ a Luksemburgiem,

Asesor Michał Skrzypek i komornik Małgorzata Pędziszczak

Prezident UIHJ Marc Schmitz, Minister Sprawiedliwości Wielkiego Księstwa Luksemburga Sam Tanson, Prezes Izby Komorniczej Wielkiego Księstwa Luksemburga Carlos Calvo

podkreślając, że to luksemburskiemu komornikowi sądowemu powierzono w 1953 r. utworzenie pierwszego spisu przedstawicieli tej profesji. Przypomniał również, że Prezes Calvo odegrał aktywną rolę w utworzeniu w 2016 r. Europejskiej Unii Komorników Sądowych (UEHJ), której jest sekretarzem. Pozdrowił nowych szefów delegacji krajów członkowskich UIHJ powołanych już po posiedzeniu Rady Stałej UIHJ w listopadzie 2022 r. Oddał również hołd pamięci niedawno zmarłych szefów delegacji: Georgisa Mitsisa (Grecja) i Pierre'a Kremmera (Luksemburg), uczciwszy ich minutą ciszy.

Głównym gościem Rady Stałej była Minister Sprawiedliwości Luksemburga – Sam Tanson. Minister podziękowała Carlosowi Calvo i UIHJ za zaproszenie. Życzyła wszystkim, aby podczas pobytu mogli skorzystać z możliwości kulturowych oferowanych przez jej kraj. Podczas swego wystąpienia podkreśliła znaczenie roli komorników: „Prawa ręka” sądownictwa i pierwszy „ludzki” obraz sprawiedliwości dla obywatela. Przypomnia-

ła, że komornik jest niezbędnym ogniwem w każdym systemie sądownictwa i pochwaliła umiejętności prawne i techniczne funkcjonariuszy, ale także kompetencje miękkie, bardzo dobrze widoczne właśnie u luksemburskich komorników. Zwróciła uwagę na nowe wyzwania stojące przed zawodem, w szczególności na aspekt cyfrowy, i wyraziła przekonanie, że rozwiązania zostaną wypracowane wspólnie, a człowiek zawsze będzie na pierwszym planie.

Następnie głos znów zabrał Marc Schmitz. Podkreślił znaczenie czynności pomocniczych przewidzianych w Wytycznych Komisji Europejskiej ds. Efektywności Wymiaru Sprawiedliwości Rady Europy (CEPEJ) z 9 grudnia 2009 r. w sprawie egzekucji, takich jak mediacja, protokół stanu fatycznego czy pozasądowa windykacja należności. Wspomniał o rozwoju UIHJ na rzecz harmonizacji zawodu i procedur egzekucyjnych poprzez Globalny Kodeks Egzekucji z 2015 r. i Globalny Kodeks Cyfrowego Egzekwowania z 2021 r., które stały się międzynarodowymi

standardami. W związku z tym zaproponował podstawowe zasady opisane w tych kodeksach krajowym ustawodawcom w celu promowania harmonizacji zasad w środowisku bez granic. Zapowiedział prace nad światowym kodeksem standardów dla zawodu komornika sądowego, który zostanie zaprezentowany podczas 25. Międzynarodowego Kongresu Komorników Sądowych w Rio de Janeiro (Brazylia) w dniach 7–10 maja 2024 r.

W dalszej części spotkania przedstawiono raport aktywności UIHJ od czasu Rady Stałej w Paryżu w listopadzie 2022 r. Omówiono sytuację finansową UIHJ i składki członkowskie – w tym członków indywidualnych UIHJ. Organizacja konsekwentnie promuje członkostwo indywidualne i przypomina, że dołączyć mogą nie tylko komornicy, lecz także osoby fizyczne zainteresowane działaniami Unii i chętne do rozwijania stałych relacji z UIHJ zgodnie z jej celami. Członkostwo indywidualne wiąże się z wpłatą rocznej składki. UIHJ zachęca nie tylko do przystępowania do organizacji, ale i do udziału w organizowanych przez nią webinarach. Przykładowo w marcu 2023 r. odbył się webinar dotyczący egzekucji w Polsce, Czechach i Niemczech, którego panelistką była m.in. komornik Małgorzata Pędziszczak. Warto także śledzić aktywność UIHJ w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, LinkedIn). Ponadto ustalono grafik webinarów (które będą odbywać się odpowiednio w języku angielskim lub francuskim) na najbliższych parę miesięcy.

Podczas posiedzenia omówiono również aktualne prace nad inicjatywami związanymi z działalnością komorników sądowych:

- Filit – projekt dla lepszego wdrażania prawa UE poprzez szkolenia międzybranżowe, który oficjalnie rozpoczął się 1 lutego 2021 r.;
- DIGIJUST;
- World Bank Project for Azerbaijan – projekt, którego celem jest poprawa dostępu, przejrzystości i efektywności wybranych

„INNOVATION TEAM” TO GRUPA ZŁOŻONA Z KOMORNIKÓW Z TRZECH KONTYNETÓW, KTÓRZY UCZESTNICZYLI WE WSZYSTKICH ISTOTNYCH DLA WYDARZENIA CZYNNOŚCIACH.

usług wymiaru sprawiedliwości w Azerbejdżanie;

- EBRD (European Bank for Reconstruction and Development) Project for Azerbaijan – projekt, który ma na celu wsparcie azerbejdżańskiego sektora pozanaftowego, wzmocnieniu lokalnych pożyczkodawców i promowaniu inwestycji w zieloną gospodarkę;
- PACE (Privacy Awareness in Civil Enforcement) – projekt, który ma na celu przyczynienie się do skutecznego i spójnego stosowania unijnych zasad ochrony danych w egzekwowaniu prawa cywilnego;
- CILC BESP Western Balkans – projekt koncentrujący się na efektywnym funkcjonowaniu komorników w systemach prawnych w Albanii, Kosowie, Czarnogórze, Macedonii Północnej i Serbii, oraz wzmacniający współpracę regionalną między tymi systemami prawnymi;
- ERA Project – w ramach programu „Sprawiedliwość” na lata 2021–2027 ERA (Europäische Rechtsakademie – europejska akademia prawa) realizuje nowy projekt szkoleniowy dla pracowników sądów i komorników we współpracy z Europejską Siecią Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (EJTN), Belgijskim Instytutem Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości (IGO-IFJ), Bułgarskim Narodowym Instytutem Sprawiedliwości (NIJ), rumuńską Krajową Szkołą Urzędników (NSC), przy

Zdjęcie grupowe uczestników wiosennej Rady Stałej UIHJ

wsparciu 13 krajowych instytucji szkolenia pracowników wymiaru sprawiedliwości oraz Europejskiego Związku Komorników Sądowych (UEHJ);

- Project of a Guide of Enforcement of Judgments in Laos – projekt przewodnika – instrukcji w wykonywaniu orzeczeń sądowych w Laosie;
- Jean Monnet Module Project 2023 – projekt dotyczący wielopoziomowych, wielostronnych i wielosektorowych transgranicznych sporów sądowych w Europie (projekt jest finansowany przez Unię Europejską i wspierany przez program Erasmus).

Widoczny podczas posiedzenia Rady Stałej był udział i aktywność członków „Innovation Team”. Jest to grupa złożona z komorników z trzech kontynentów, którzy uczestniczyli we wszystkich istotnych dla wydarzenia czynnościach (powitanie uczestników Rady Stałej, fotorelacje, tworzenie prezentacji na posiedzenie). Aktualni członkowie Zespo-

łu ds. Innowacji to: Patrick Gielen (Belgia), Malone Cunha (Brazylia), Tereza Lungová (Czechy), Risto Sepp (Estonia), Małgorzata Pędziszczak (Polska), Elin Vilippus (Estonia), Florant MOUNGUENGUI (Gabon), Mohamed Bougrine (Algieria) oraz koordynator José Cardoso (Portugalia).

Na zakończenie posiedzenia wiosennej Rady Stałej zaprezentowano stan przygotowań do Międzynarodowego Kongresu UIHJ, który odbędzie się w dniach 7–10 maja 2024 r. w Rio de Janeiro. Zarząd UIHJ poinformował, że strona internetowa wydarzenia, a także otwarcie rejestracji na udział w Kongresie będą dostępne w ciągu kilku dni. Będzie to pierwszy Międzynarodowy Kongres UIHJ w Ameryce Łacińskiej. Prezydium UIHJ zachęca do udziału w Kongresie (w chwili pisania niniejszego artykułu rejestracja jest już dostępna pod linkiem: uihj-rio.com) oraz przybycia na sam Kongres, aby podzielić się pasją do zawodu oraz omówić bieżące i przyszłe problemy w dziedzinie egzekucji.

Komornik w Luksemburgu

Współorganizatorem wiosennej Rady Stałej była Luksemburska Rada Komornicza, reprezentowana podczas posiedzenia przez komornika sądowego Carlosa Calvo, Prezesa tej organizacji. Korzystając z okazji – osobistego udziału w wydarzeniu – przeprowadziłem krótki wywiad z jego gospodarzem, by móc choć trochę poznać specyfikę pracy komornika w innym kraju.

Jak długo jesteś komornikiem?

Komornikiem jestem od 2002 roku.

Ilu komorników jest w całym Luksemburgu? (Luksemburg liczy ok. 635 000 mieszkańców).

W całym kraju działa 19 komorników.

Pracujecie w rewirach komorniczych czy na terenie całego kraju?

Kraj jest podzielony na dwa okręgi sądowe, a komornicy pracują w swoich okręgach. Ja działam głównie na terenie miasta Luksemburg.

Jakie trzeba spełnić wymagania, by zostać komornikiem w Luksemburgu?

Aby zostać komornikiem sądowym w Luksemburgu, należy ukończyć wyższe studia

prawnicze, a następnie odbyć roczną praktykę zakończoną egzaminem zawodowym. A potem trzeba uzyskać powołanie na stanowisko komornika sądowego.

Czy są jakieś ograniczenia dotyczące otwierania nowych kancelarii komorniczych? Czy np. na jednego komornika musi przypadać określona liczba mieszkańców lub spraw?

Nie ma wymogów i regulacji dotyczących liczby spraw czy mieszkańców przypadających na jednego komornika, natomiast by uzyskać powołanie na stanowisko, trzeba poczekać na zwolnienie się jednego z 19 rewirów, np. gdy jakiś komornik przejdzie na emeryturę.

W Polsce około 95% spraw trafiających do komornika to postępowania egzekucyjne. Jak to wygląda w Luksemburgu?

U nas przedstawia się to całkiem inaczej. Powiedziałbym, że 40% stanowi egzekucja,

”
FAZA NEGOCJACJI JEST BARDZO PRZYDATNA, PONIEWAŻ CZĘSTO PROWADZI DO POROZUMIENIA Z DŁUŻNIKIEM CO DO WARUNKÓW PŁATNOŚCI, KTÓRE MOŻE OBEJMOWAĆ USTALENIE HARMONOGRAMU PŁATNOŚCI LUB NEGOCJOWANIE KWOTY POZOSTAŁEJ DO SPŁATY.

40% – doręczenia, a 20% – czynności nieegzekucyjne.

Mógłbyś powiedzieć, jakie czynności nieegzekucyjne wykonują komornicy w Luksemburgu?

Oprócz doręczeń są to protokoły stanu faktycznego i nadzór nad licytacjami czy kursami.

**Czy zajmujecie się również
przedsądową windykacją długów?
Jeśli tak – jak to wygląda z perspektywy
luksemburskiego komornika?**

Tak, możemy prowadzić również sprawy już na etapie polubownej windykacji, na zlecenie i koszt wierzyciela. Oczywiście podstawą naszych działań i zarazem warunkiem przyjęcia zlecenia jest faktura. Uważam, iż takie działania na wczesnym etapie pozwalają na wywarcie większej presji na dłużnika w porównaniu z sytuacją, gdy zainicjowałby je sam wierzyciel. Techniki windykacji polubownej pozwalają na indywidualne podejście do klienta. Do najczęściej stosowanych metod należą upomnienia pisemne i telefoniczne oraz czynności terenowe w miejscu zamieszkania. Faza negocjacji jest bardzo przydatna, ponieważ często

prowadzi do porozumienia z dłużnikiem co do warunków płatności, które może obejmować ustalenie harmonogramu płatności lub negocjowanie kwoty pozostałej do spłaty.

**Jak byś przedstawił procentowy rozkład
dochodów komornika w Luksemburgu
(doręczenia, czynności egzekucyjne,
czynności pozaegzekucyjne)? Jakiej są
opłaty egzekucyjne w Luksemburgu?**

Gdybym miał dokonać podziału dochodu, przedstawiałaby się on następująco: 40% z egzekucji, 40% z doręczania pism, 20% z czynności pozasądowych. Opłata egzekucyjna u nas wynosi 3% od należności do 2500 euro, 2% od należności od 2501 euro do 5000 euro, 1% od 5001 euro do 10 000 euro, 0,5% powyżej 10 000 euro. Za doręczenie w Luksemburgu pobieramy opłatę stałą w kwocie 138 euro. Jeśli chodzi o czynności windykacyjne, tutaj nie ma sztywno narzuconej stawki, przeciętnie pobieramy od zleceniodawcy około 10%.

**Jaka jest średnia skuteczność
egzekucji w Luksemburgu?**

Szacuje się, że 50–60% spraw w Luksemburgu kończy się sukcesem.

Jak wygląda współpraca Rady Komorniczej w Luksemburgu z instytucjami rządowymi? Czy macie realny wpływ na zmiany legislacyjne?

Rada Komorników Sądowych w Luksemburgu ma doskonałe stosunki z Ministerstwem Sprawiedliwości, które regularnie zasięga naszej opinii w procesach legislacyjnych.

Wiele instytucji europejskich ma swoje siedziby w Luksemburgu. Czy w swojej praktyce częściej spotykasz się z orzeczeniami sądów krajowych, czy może opartymi na różnych regulacjach europejskich?

Mamy znaczną liczbę spraw transgranicznych, co nie wynika wyłącznie z obecności instytucji europejskich w naszym kraju, ale raczej z faktu, że Luksemburg jest małym krajem, w którym pracuje wielu obcokrajowców i osób dojeżdżających do pracy zza granicy.

”
PODSTAWĄ NASZYCH DZIAŁAŃ I ZARAŻEM WARUNKIEM PRZYJĘCIA ZLECENIA JEST FAKTURA. UWAŻAM, IŻ TAKIE DZIAŁANIA NA WCZESNYM ETAPIE POZWALAJĄ NA WYWARCIE WIĘKSZEJ PRESJI NA DŁUŻNIKU W PORÓWNANIU Z SYTUACJĄ, GDY ZAINICJOWAŁBY JE SAM WIERZYCIEL.

Bardzo dziękuję za poświęcony czas i przybliżenie specyfiki pracy komornika sądowego w Luksemburgu.

Ja również dziękuję i pozdrawiam wszystkich komorników sądowych oraz asesorów komorniczych w Polsce.

Rozmawiał: asesor komorniczy
Michał Skrzypek

Sympathy for the bailiff¹, czyli opętana statystyka

TOMASZ CHOJNACKI

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Obornikach

„Diabeł niczym lew ryczący krąży w poszukiwaniu ofiar” – ostrzegają twórcy podręcznika kościoła katolickiego dotyczącego rytuałów odprawiania egzorcyzmów². Po zgłębieniu wiedzy diaboliczno-demonologicznej i przepisów związanych ze statystyką egzekucji sądowej dojść można do jedyne-go sensownego wniosku – otóż przepisy te powstały przy współdziałaniu sił piekielnych³. Już na pierwszy rzut oka można odkryć trzy szóstki rządzące regułami statystyki:

1. co **6** miesięcy komornik zobowiązany jest do składania sprawozdania Ms-kom;
2. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie zakresu rocznego sprawozdania z działalności komornika sądowego z 14 grudnia 2018 r. komornik ma obowiązek składać coroczne sprawozdanie. Uwaga – rozporządzenie to składa się z **6** paragrafów;
3. zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych (u.k.k.), komornik nie może przyjąć sprawy z wyboru, jeśli spełniony został przynajmniej jeden z poniższych warunków:
  - 1) w zakresie prowadzonych przez niego egzekucji zaległość przekracza **6** miesięcy, chyba że łączna liczba wszystkich spraw, jakie wpłynęły do kancelarii w roku poprzednim, nie przekroczyła 1000;

- 2) wpływ wszystkich spraw w danym roku przekroczył 2500, a skuteczność w zakresie prowadzonych przez niego egzekucji w roku poprzednim nie przekroczyła 35%;

- 3) wpływ wszystkich spraw w danym roku przekroczył 5000.

I dla większej jasności wyводу ustawodawca wyjaśnia w ustępie piątym, że: „Zaległość, o której mowa w ust. 4 pkt 1 oblicza się, dzieląc liczbę spraw niezatwierdzonych w poprzednim półroczu przez średni miesięczny wpływ spraw w poprzednim półroczu. Skuteczność, o której mowa w ust. 4 pkt 2, oblicza się, ustalając procentowy stosunek liczby spraw zatwierdzonych przez całkowite wyegzekwowanie dochodzonego świadczenia w roku poprzednim do liczby spraw, które wpłynęły w roku poprzednim”.

Czy już nazwa głównego sprawozdania statystycznego Ms-kom nie wskazuje, że to komunikat Mefistofelesa? Przypadek? Nie sądzę.

Nieznany pozostaje cel dublowania sprawozdań statystycznych. Być może chodzi o próbę złapania komorniczej duszy na jakimś błędzie po to, by móc wyciągnąć straszne konsekwencje? Nie wiem. Z pewnością można za to zauważyć, po przebrnięciu przez statystykę Ms-kom, że ostatnie pytanie musiało zostać dodane przez jakiegoś złośliwego, może niższego rzędu, ale jednak diabła: „Ile czasu zajęło ci wypełnienie tabel Ms-kom?”.

Co do obliczania zaległości i skuteczności, pomijając niewątpliwą literacką urodę tych przepisów, po dotarciu do ich sensu nie sposób nie zauważyć kilku istotnych, ale dość zaskakujących skutków. Po pierwsze, jeśli komornik zaplanuje walkę z „zaległością” nie może ograniczyć wpływu nowych spraw. Zupełnie odwrotnie: musi przyjmować nowych spraw jak najwięcej, w przeciwnym razie „zaległość” będzie rosta! Po drugie, istotne jest zdefiniowanie terminu „sprawa niezakończona”. Z nieznanego powodu „sprawę zakończoną” uznano za sprawę zakończoną prawomocnie. Zatem sprawa skuteczna wyłącznie np. ze świadczenia ZUS, która z matematycznych powodów nie może być spłacona przed upływem 6 miesięcy, powiększa zaległość.

Źródła, z jakich czerpał ustawodawca ustalając liczby ograniczające możliwość przyjmowania spraw z wyboru, pozostają ukryte. Z mojej praktyki i powszechnie znanych statystyk wynika, że kancelaria działająca dłużej niż rok nie ma żadnych możliwości, by sprostać wymogom w zakresie tak obliczanej skuteczności i zaległości. Przeciętny czas trwania egzekucji w Polsce w roku 2021 w sprawach Km to 18 i pół miesiąca⁴. Jednocześnie skuteczność spraw w zależności od przyjętej metody jej obliczania w 2021 roku wynosiła 24,76% (iloraz spraw załatwionych skutecznie do wpływu spraw) i 14,33% (iloraz kwot wyegzekwowanych do kwot zgłoszonych do wyegzekwowania)⁵. Nie wynika to przy tym, w mojej ocenie, z nieudolności komornika, tylko z różnych niezależnych od niego okoliczności, tj. sytuacji społeczno-gospodarczej, niewłaściwie ustalonych kwot wolnych od zajęć, chronicznej przewlekłości postępowań przed sądami itd. Po co zatem tworzyć wymagania, których nikt nie jest w stanie spełnić? Chyba tylko, żeby kusić do grzechu „omijania” statystyki. Co znów potwierdza, że jacyś szatani byli czynni⁶ przy uchwalaniu tych regulacji.

Wydaje się poza tym, że przy tak wielu przepisach określających terminowość podejmowanych przez komornika czynności w połączeniu z konsekwencjami⁷, można by rozważyć, czy przepisy ust. 3 pkt 1 i 2 mają w ogóle sens i czy są potrzebne. Nie można przy tym zapominać, że komornika dotyczy ustawa z 17 czerwca 2004 r. dotycząca przewlekłości postępowania⁸.

Ponadto można odnieść wrażenie, że twórcy rozległych tabel statystycznych stanowiących załączniki do wskazanych rozporządzeń preferują zdecydowanie pierwsze z przedstawionych na kolejnej stronie równań matematycznych. Pomijają przy tym całkowicie istnienie drugiego, również oddającego, jak sądzę, istotę rzeczy⁹.

Pierwsza:

$$\sqrt[97]{\frac{98765}{197530} : \frac{299874366}{599748732}} + (\sqrt[3]{54439939} - \sqrt{142884})^{999018} = \sqrt[17]{131072}$$

A oto druga:

$$1 + 1 = 2$$

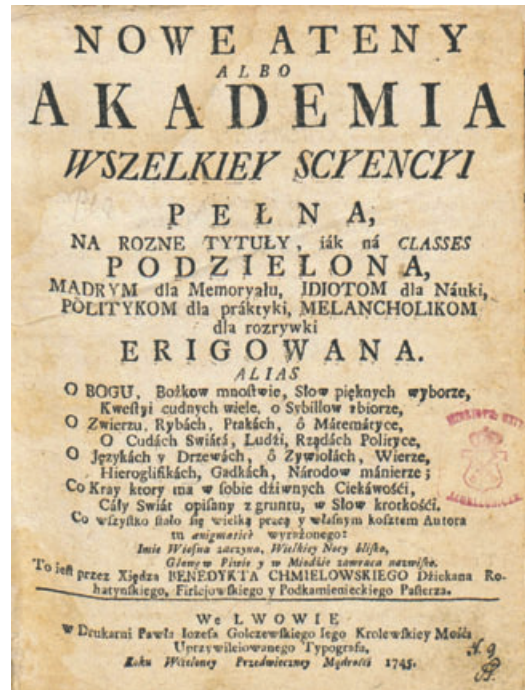
Podsumowując dotychczasowe wywody, nie sposób nie przytoczyć cytatu z Winstona Churchilla: „Wierzę tylko w te statystyki, które o sobiście sfałszowałem”.

Uwagi de lege ferenda

Z pewnością autorom nowych rozwiązań związanych ze statystyką pomoże modlitwa używana przy egzorcyzmach:

„Oremus. Boże miłosierdzia, Boże łaskawy, który według miłosierdzia Twego, których miłujesz, karzesz, i których przyjmujesz, łaskawie do poprawy pociągasz, Ciebie wzywamy, Panie, żebyś słudze Twemu komornikowi, który w członkach ciała swego jest ułomny, łaskę Swoją dać raczył i cokolwiek jest z ułomności ziemskiej nakażonego, także zdradą i złością szatańskiego zepsowanego, do jedności ciała kościoła Twego, członek odkupienia przywrócił! Ulituj się, Panie, stękania, ulituj się płaczu jego, i niemającego ufności, tylko w miłosierdziu Twoim, do przedjednania łaski Twojej przyjąć [...]”¹⁰.

Twórcom dotychczasowych rozwiązań, za pokutę, wyznaczam rozwiązanie następujących zadań matematyczno-statystycznych¹¹ (oczywiście z obowiązkiem wskazania, ile czasu im to zajęło):

1.

Jaki król perski, podzielony przez pewien gatunek hiszpańskiego wina = X

2.

Mam tego osiem sztuk. Zabierz mi zero, a zostanie szóstka.

3.

„Im więcej tego mam, tym mniej ważę”. Kto by to mógł powiedzieć, gdyby umiał mówić?

4.

Rozwiąż następujące równanie z czterema niewiadomymi:
słanie : dap = tienie : piecze

5.

Ile lat miał człowiek, który, zapytany o swój wiek (działo się to w XVIII w.), odpowiedział:
„W roku x^2 miałem x lat”

6.

Jak z tego półtuzina jedynek zrobić tuzin?
1 1 1 1 1 1

7.

Oto liczby od 1 do 9, dające w sumie 45:
 $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 = 45$
Zadanie polega na tym, aby suma powyższych liczb wyniosła 100, przy zastąpieniu jednego znaku dodawania (+) znakiem mnożenia (x) i przy użyciu w odpowiednim miejscu nawiasów.

ROZWIĄZANIA

1.

XERXES : XERES = X

2.

O-szustka

3.

Ser szwajcarski o swoich dziurach.

4.

JAK SIĘ MA słanie DO dap, TAK SIĘ MA tienie DO piecze, tj. jak się masła nie doda, ptak się matce nie dopiecze

5.

Jedynym możliwym rozwiązaniem dla wieku XVIII jest 42.
 $42^2 = 1764$
 $1764 - 42 = 1722$

6.

$11 + 11:11 = 12$

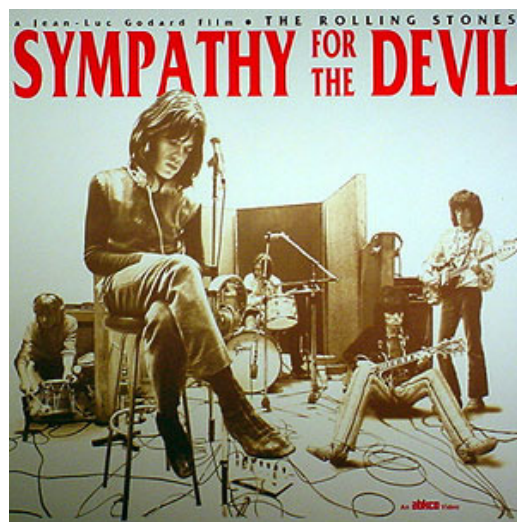
7.

$1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + (8 \times 9) = 100$

Post scriptum

Gdyby jednak dalsze badania naukowe wykluczyły obecność sił nieczystych w przepisach dotyczących statystyki egzekucyjnej, to cóż... Być może ten skromny artykuł skusiłby (*nomen omen*) zespół The Rolling Stones do dodania nowej, poświęconej komornikom zwrotki do utworu „Sympathy for the devil”¹², na przykład takiej:

So if you meet me
Have some courtesy
Have some sympathy, and some taste

Woo woo
 Use all your well-learned politesse
 Or I'll lay your property to waste, um yeah
 It's just the nature of my game
 Woo woo
 Woo woo
 Woo woo...

Przypisy końcowe

- ¹ „Sympathy for the devil” (Współczucie dla diabła) to utwór zespołu The Rolling Stones, który, w moim przekonaniu całkowicie błędnie, bywa odczytywany jako utwór satanistyczny. Jest to przede wszystkim piekielnie dobra piosenka, która (w szatańskim wykonaniu The Rolling Stones, z kusicielskim wokalem Micka Jaggera, przesywającym niczym krzyk Belzebuba solo Keitha Richardsa, czarciu hipnotyzującą sekcją rytmiczną Charliego Wattsa i chórkami, które, gdyby miał okazję poznać je Dante Alighieri, z pewnością rozbrzmiewałyby w każdym z kręgów piekielnych) zadaje pytanie o to, czy aby na pewno zbrodnie i niegodziwości znane z historii ludzkości wydarzyły się ze współudziałem sił nieczystych i Bogu ducha winnego diabła, czy dokonane zostały po prostu przez człowieka.
- Myszę, że każda z koleżanek i każdy z kolegów spotkał się z niesłusznymi oskarżeniami w rodzaju „komornik zniszczył mi biznes, bo zajął konta i nie chciał zwolnić”, „dzieci nie mają na swoje podstawowe potrzeby, bo komornik nie wyegzekwował alimentów”, „biedak powiesił się, bo komornik dom mu sprzedał”. Zdaje się, że te niewątpliwe problemy i dramaty zwykle nie są jednak winą komornika.
- Dla lepszego odbioru tego tekstu zalecane jest, przed rozpoczęciem lektury, kilkakrotne przesłuchanie utworu „Sympathy for the devil” oraz czytanie z muzyką w tle.
- ² Zobacz *Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne* (Katowice 2022) zatwierdzone przez papieża Jana Pawła II 1 października 1998 r.
- ³ Znaki opętania można też niestety znaleźć dość powszechnie w polskim życiu publicznym. I to na najwyższym szczeblu. Według księdza Benedykta Chmielowskiego, (*Nowe Ateny*, Lwów 1754,

tom II, s. 213) 21 objawów świadczy o opętaniu – w tym: „pkt 4. Jeśli mówi językiem cudzoziemskim nienauczonym [...] pkt 7. Jeśli mózg jego zdaje się bardzo ściśniony [...] pkt 14. Jeśli czasem nad miarę dyskuruje, nie wiedząc przytem, co by to był za dyskurs [...]”.

- ⁴ Przeciętny czas trwania egzekucji wydłuża się systematycznie, w 2011 r. było to 6,8 miesiąca, w 2012 r. – 6,9 miesiąca, w 2013 r. – 7,2 miesiąca, w 2014 r. – 7,5 miesiąca, w 2015 r. – 7,9 miesiąca, w 2016 r. – 14 miesięcy, w 2017 r. – 11,8 miesiąca, w 2018 r. – 10,4 miesiąca, w 2019 r. – 16,7 miesiąca, w 2020 r. – 17,7 miesiąca (na podstawie MS-Kom za lata 2011–2020).
- ⁵ MS-Kom 23 za rok 2021. Podobna skuteczność utrzymywała się w okresie ostatnich 10 lat.
- ⁶ Zob. K. Ujejski, *Z dymem pożarów [w:] Pieśni narodowe*, Lwów 1916.
- ⁷ Komornik, jak grzmi drakoński art. 31 u.k.k., wyegzekwowane środki przekazuje w terminie 4 dni od ich otrzymania, a jeśli „dopuszcza” do opóźnienia, jest obowiązany zapłacić odsetki ustawowe za opóźnienie, zaś o opóźnieniu przekraczającym 7 dni zawiadamia prezesa sądu rejonowego. Zgodnie z art. 760 § 1¹ komornik niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od otrzymania wniosku, podejmuje niezbędne czynności.
- ⁸ Ustawa z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. Na marginesie – w sobie tylko znany sposób TK w wyroku z 14 października 2010 r. doszedł do wniosku, że przewidziane w ustawie jednoinstancyjne postępowanie w sprawie stwierdzenia przewlekłości jest zgodne z wyrażonym w art. 78 Konstytucji prawem do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Zdaje się, że Trybunał nie dostrzegł w komorniku człowieka, a wyłącznie organ.
- ⁹ Za: J. Tuwim, *Cicer cum Caule czyli groch z kapustą*, Warszawa 1958.
- ¹⁰ Za B. Chmielowski, *Nowe Ateny*, tom II, Lwów 1754, s. 213.
- ¹¹ Przykłady z: J. Tuwim, *op. cit.*
- ¹² W szczególności, że zespołowi znane są bóle polskiego wymiaru sprawiedliwości. Na ostatnim koncercie w Warszawie Mick Jagger stwierdził po polsku, komentując zamieszanie wokół Sądu Najwyższego: „Jestem za stary na sędziogo”, czym wzbudził entuzjazm publiczności.

Już w sklepie Currendy!

www.sklep.currenda.pl

Zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej

Łukasz Dubiński
Przemysław Zdyb

 CURRENDA

DOSTĘPNA W CZYTELNI

www.czytelnia.currenda.pl

NOWA
CURRENTA
NOWA
CURR
NOWA
CURRE

NOWA CURRENTA

CURRENTA SP. Z O.O.

---

al. Niepodległości 703A, 81-853 Sopot
tel : +48 608 587 257
e-mail: nowa.currenta@currenta.pl
www.sklep.currenta.pl, www.czytelnia.currenta.pl

NO